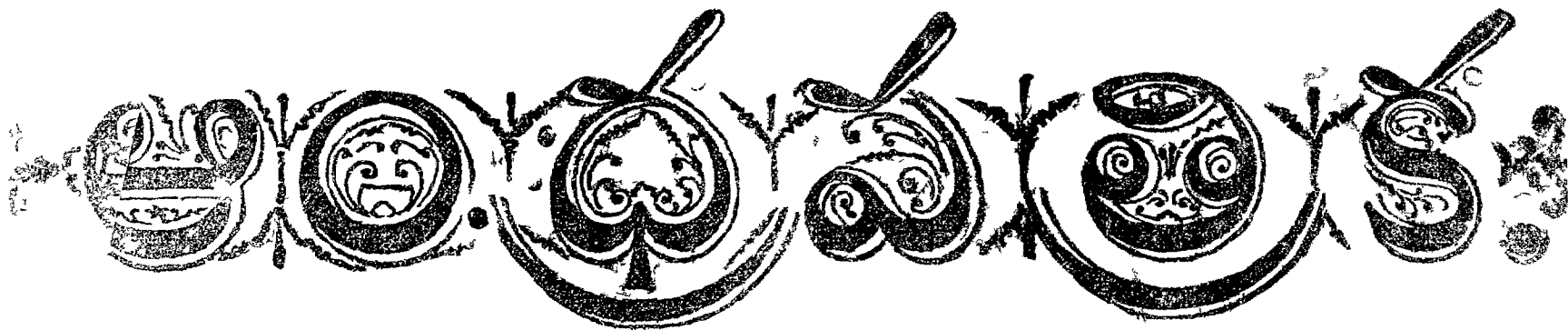

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడిచివది 1-4 0-1-0

Telephone No. 544.

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును. 30/4/24

Vol. 11
ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జూలై నెల 31-వ తేది గురువారము
శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, ఆషాఢమాస బహుళ అమావాస్య 30.

No. 104
సంచిక ౧౦౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది పంచభాష చీటి కూచి కొనిన జానముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాఱును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును దుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

కక-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్: 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలెను.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లే. బొంబాయి.

బకసారి మాకు ఆర్డరు నిచ్చి మా నాణ్యమును తెలుసుకొన కోరెదము

శ్రీలు కంఠమునందు ధరించు

చెయిను అడ్డిగె

6 నెల-13 నెలవరకు చేయవచ్చును.

చేదారం సహా మజారి ర్పు. 10-15వరకు గలదు.

ఇమిటేషన్ పతకములు ధర ర్పు. 30-50 వరకు గలదు.

172 ఫుటుంగల అందమైన మా క్యాబులూ 1 కి ధర ర్పు. 1-0-0.

ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామికెట్టి కంపెనీ, నలువరకులు, చై నాబాబుగోడ్డు, మదరాసు.

లోకమయహర కస్తూరిమూతలు

ఈ అమూల్యమైన మూతల మొదటిరంగ కస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అభిమణికాచులకు కన
మంజుల చేర్చి రయ్యగలవలసింది. ఆతేజగరతుగు ఏకమృతాని యిందులో చేరుటలేదు. వసివిద్దలు, బాబు
లు, బాలికలు, యశస్సులు తగ బాలు, ముసలివారు ప్రతియొక్కరు శీనని సాధారణరంగము లన్నిటికిని ఆమ
యోగ్యమై వాడవలసింది. కిడ్నీ, బాలింతలకు ఇది సంజీవివంటిది. వేసకు వల బుద్ధు ఖర్చు అగుచున్నది
200-400 రూపాయలకు 1 కి 0-4-0, 6 బుద్ధులు 1-4-0 ధర్మాఖర్చుకేరు. ఈ దిగువ తెలుపబడిన కేవల
మయ అని ఏ యే వ్యాధికి గుణమిచ్చునట్లు తెలుపబడినవి అందుకు యేలాటి సంజీవామేలేదు. కప్పుకొని
మాడవచ్చు.

కొరిన్థియా పవం: ముగ్గుర్రు, బుద్ధిసానిని, బావకకేక్రిని హెచ్చించును, బుద్ధి 1 కి ధర ర్పు 1-0-0.

కూలమూతదయ: చిన్న పిల్లలకు బుద్ధిగూర్చుది వ్యావము. తిప్పుగానందును. శరణ మన్యకాని 0-12-0.

భావనాబీక రసాయనం: పిల్లలకు మైన క్యాబులు, వాంతులు, అజీర్తి వలూపంగలైపోవును. ర్పు 1-0-0.

చాతగజకేపరి లేహ్యము: శ్యావతాతలకు ఆలలి బుందగించుట మలబద్ధము ముందుకు 1 పెట్టిని దిక్కుతు 2.

మోషధుల గణము బకసారి కొనినవారికే లెలియును. ఒకడభా మావద్ద కొనిన పిదప ఎన్నడును మోషధుల కొనినవని
సాధ్యమగును.

పాతెపువెంకటాచలపండితులు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు,
శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

ఇంపీరియల్ సినిమా తిరువల్లిక్కేణి

లేడి కనివారమునుండి 1-0-0-0 లేడి శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-20
కని, ఆదివారములో మధ్యాహ్నము 3-15 కూడగలదు
రెండు అద్భుతమైన ఆటలు ప్రదర్శింపబడును.

కాపైక్ కిడ్నీలో ఎడ్డిపోలో

ప్రముఖులు

“ఎమెట్టా” పాకలు

బడిస్ట్రాల్ చాల ఆపయోగ్యము.

క్రింద పడిన వలెగా ఆటల దరి పూచీ నిచ్చునది.

వినియోగము: ఈ దిగువ విలాసమునకు ప్రాయోగము.

2

Messrs. T. H. Kherani,
2, Linga Chetty Street, Madras.

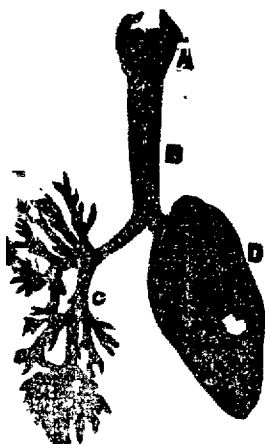
(953) వెల్లింగ్టన్ సినిమా

26-7-24 కనివారమునుండి 1-8-24 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-20
కని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15 కూడగలదు
డబుల్ సిరియల్ అట్రాక్షన్ ది బుగిగిస్
ట్రయల్ విదవనారము ఎడ్డిపోలో
సాహసకార్యములు నాని పింజవాగ్
నవి గతపు ఇంటర్ నేషనల్ స్వార్సు గురించి
లగును. (6 భాగములు)

బెజవాడ తాలూకాబోర్డును మూడు చెక్కలుగా విడ
దీయ ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఈసమస్య సిద్ధాంత్య

కరింపబడి, అట్లు విడదీయుచే సంభవించు నెడల, గన్నవరము నూజిపీడులు కలసి కాబోవు తాలూకాబోర్డును, గన్నవరము నుంచుచే సమంజసముగ కన్పట్టుచున్నది. ముఖ్యముగ కచ్చేరి లచే నొప్పారుచు, పెద్ద రైలుస్టేషనును కలిగి, వసతివి. ములో నూజిపీడున కేమట్రమును తీసిపోనట్టి, గన్నవరము శివారును. అధికారులు బాగుగ ఆలోచించెదరుగాక!

తాదీపత్రి

(స్వీయవిలేఖరి)

అనంతపురమండల జాతీయోపసంఘ కార్యనిర్వాహక వర్గసమావేశము.

అనంతపురమండలసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గసమావేశము ౨౬-వ తేదీ మధ్యాహ్నం ౧ గంటకు చింతకుంటలో జరిగినది. రెండు ముఖ్యాంశములు చర్చింపబడినవి. ఈ సందర్భము జన పరి మొదలుకొని జాతీయ ఆఖరువరకు ఉత్తర అనంతపుర మండల ఖాదిబోర్డుకు వచ్చిన లాభమునుగురించిన వినియోగము. ఈజిల్లా ఖాదిబోర్డువారు ౫ మాసములు పై చిల్లరదినములకు సుమారు ౧౦౦౦ రూపాయలకు పైగానే లాభము సంపాదించ గలిగినాడు. అందులో ఈమండలఖాదిబోర్డు బ్రాంచి చింత కుంటలోనే ఎక్కువలాభము గడించగలిగినారు. సామాన్యముగ యోచించిన ఖాదిబోర్డులాభమును వినియోగించుటలో మండల కాంగ్రెసుసంఘము ఏలాటిజోక్యమును కలుగజేసికొనుటకు విలులేదు. ఎందుకన ఖాదిబోర్డువారు జరుపు వ్యవహారములలో లాభనష్టములకు ఖాదిబోర్డువారే ఉత్తరవాదులగుదురు. కాని, మండలసంఘము ఆభాగ్యతను వహించజాలదు. కావున లాభ వినియోగమును గురించినహక్కు ఖాదిబోర్డుకు నుండవలయునను వాదన బయలుదేరినది. కాని మండల ఖాదిబోర్డువారే తాము గడించిన లాభమును మండలకాంగ్రెసుసంఘాభిప్రాయానుసార ముగ వినియోగించునట్లు తీర్మానము చేసియుండుటబట్టి, ప్రస్తు తము పైవివాదముతో బనిలేదని తోచినందున, కార్యనిర్వా హకవర్గమువారు ఖద్దరుబోర్డులాభమును ఈ క్రిందివిధముగ విని యోగపరచునట్లు తీర్మానించిరి. తాదీపత్రిస్థానంలో వచ్చిన లాభములో ౧౦౦.౫ ౫౦ వంతున రిజర్వుఫండుగ నుంచవలెనని యు, మిగతమొత్తమును తాదీపత్రిలోనున్న జాతీయపాఠశాల వారికి, ఆపాఠశాలను పరిశీలించి, యుక్తమనీతోచిన యియ్యవలె ననియు, ఖాదిబోర్డుబ్రాంచి చింతకుంటలో వచ్చినలాభములో ౧౦౦.౫ ౫౦ వంతున రిజర్వుఫండుగనుంచి, మిగతమొత్తమును చింతకుంట పశ్చిమాంధ్రజాతీయవిద్యాపీఠమువారివశము చేసి వారు దీనిని ఖద్దరుత్పత్తికై వినియోగించి, దానిద్వారా, పశ్చి మాంధ్రజాతీయవిద్యాలయమును బోషింపవలెనని సలహానిచ్చిరి. రెండవది. అసామర్థ్యావధులలో అభిలభ్యత స్థాయి సంఘమువారిచే నామోదించబడిన నూలుపడుకు తీర్మానమును, పంచవిధ బహిష్కారములను ఆచరణలో బెట్టి వలెనను తీర్మా నముకూడ వీరు ఆమోదించిరి. ఇటీవల కొందరు కాంగ్రెసు ఉద్యోగులు, మిల్లుదారులు, మిల్లుగుడ్డలకు రంగులను వేయుచు, వాటిలో వ్యాపారము చేయుచు లాభమును గడించుచున్నారు. వీరు పంచవిధ బహిష్కారమును గురించిన తీర్మానమును చక్కగ అర్థము చేసికొన్నట్లు అనుపడుటలేదు. మహాత్ముని అభిప్రాయానుసారముగ, మిల్లుదారులు, మిల్లుగుడ్డలలో వ్యాపా రము చేయువారు వెంటనే తమ పదవులకు రాజీనామా యివ్వ వుననదిగ నుండును. కావున కార్యనిర్వాహకవర్గమువారిచే ఆమోదించబడిన తీర్మానములో అట్లా వెంటనే రాజీనామా యియ్యవలెనని కోరికపోయినను, ప్రతి కాంగ్రెసు ఉద్యోగియు మండల, తాలూకా, ఫిర్యా, గ్రామసంఘకార్యనిర్వాహక సభ్యులును, మండలసంఘసభ్యులును పంచవిధ బహిష్కారము లను ఆచరణలో బెట్టివలెననియు, నూలుపడికి ప్రతినెల 7 శ తేదీ లోపల మండలసంఘ కార్యాలయమునకు పంపవలెనని యు తీర్మానింపబడినది. ఈతీర్మానము ఆజ్ఞారూపముగ భావింపవలెననియు కూడ అభిప్రాయపడడ మైనది. కావున కాంగ్రెసు ఉద్యోగులును, తదితర సభ్యులును ఈవిషయమును బాగుగ గమనింతురుగాక!

పశ్చిమాంధ్రజాతీయవిద్యాపీఠము

పై పేర చింతకుంటలో నొకజాతీయవిద్యాపీఠము ఇటీవల నేర్పరపబడినది. ప్రస్తుతము చింతకుంటలోనున్న పశ్చి మాంధ్ర జాతీయవిద్యాలయమును ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయవిద్యా శాఖవారి మాత్రముల ప్రకారము ఆదర్శరూపముగ నడిపించు టయే వీరి ముఖ్యోద్దేశము. ఈవీధు సభ్యులలో కొందరు వెంటనే పాఠశాలకుగాను 500 రూపాయలవిరాళము నిచ్చి తమ యుదారతను వెల్లడించినారు. మరియు ఈయూరివారే తిలకునిదికి 200 రూపాయలనిచ్చి దానిని జాతీయపాఠశాలకు ప్రత్యేకించినారు. మండలసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి తీర్మానము ప్రకారము మరియుక 500 కూడ వీరికి లభించవచ్చును. పశ్చిమాంధ్ర మండలములలో ఈ జాతీయ విద్యాలయము మంచి శుభ చిహ్నముల చే స్థాపింపబడినది.

దీనిని ఆదర్శప్రాయముగ చేసి మండలములో జాతీయవిజ్ఞానము నకు దీనిని మూలస్థానముగచేసి పశ్చిమాంధ్రమండలవాసులు ధన్యతగాంచెదరుగాక!

పశ్చిమాంధ్రసభ

ఈ పశ్చిమాంధ్రసభాకార్యాలయము సంద్యాలలోనే వుంచునట్లు ప్రస్తుతము తీర్మానింపబడినట్లు తెలియుచున్నది. ఈనెల ౨౦వ తేదీ సంద్యాలలో జరిగిన సమావేశమున, కర్నూ లు మండలమువారు కొందరు, అనంతపురమండలమువారు కొం దరులతో మిగతవా రెవ్వరును రాలేదట. ఇందుకు కారణము సమావేశము నాల్గుజిల్లాలకు మధ్యనుండుస్థలమున వేయకబోవు టయే. వీరు నిర్ణయించిన కార్యక్రమముకూడ యేమియు నున్న ట్లగపడదు. పశ్చిమాంధ్రమండలములలో జాతీయజీవనము పెంపు చేయుటకై తగినకార్యక్రమము ఏర్పరుచుట వీరిది మొదటిధర్మ ము. వీరు కర్నూలు అనంతపురమండలములలో షామసీతకు లై యున్న వారలను ఖద్దరుత్పత్తిద్వారాబోషించుట రెండవధర్మ ము. ఈరెండుధర్మములను వీరంతర్వరగా నిర్వహించుటకు బూనెదరో, అంతర్వరలో పశ్చిమాంధ్రసభాస్థాపన ఉపయోగ మును ప్రజలకు తెలుపగలుగుదురు. కార్యరూపము దాల్చిని కొన్నితీర్మానములుచేసి అంతటితో తృప్తిపొందక జంటనే కార్యచరణకు గడంగుట చాల అవసరము. పశ్చిమాంధ్రమండ లముల సంఘసభ్యులును ఖాదిబోర్డుసభ్యులును పైవిషయములను గమనింతురుగాక!

వాతావరణము

మల్బారు క్రముకొనుచున్నది. గాలిమెండు, వర్షము మాత్రము లేదు. కొద్దికవచ్చినదికాని, పంటపెట్టుటకు తగినంత రాలేదు. పశువులకు మేతకూడ దొరకుటలేదు. దక్షిణదేశములో కలుగుచున్న ప్రవాహిడను గమనించి ప్రజలు ఈతూరికూడ ఈ భాగమునకు షామము తప్పదేమియుని భయపడుచున్నారు. ఈశ్వరానుగ్రహ మెట్లున్నదో!

గుత్తి

(ఒకవిలేఖరి)

సహకార యూనియన్

జూలై 29:— ఇచ్చట సహకారసంఘ యూని యన్ స్థాపించబడి యిప్పటికి ఒకసంవత్సర మైనది. ఈయూనియన్ లో 17 సంఘములు చేరియున్నవి. ఈ సంఘములన్నిటి లోను ఒకటిరెండు తప్ప మిగత సంఘములన్నియును బాగుగా పనిచేయుచున్నవి. ఈ సంఘములన్నియు ప్రస్తుతము జిల్లా బ్యాంకునుండి వైకము అప్పుగాతీసికొని ఆవైకమును సభ్యుల కు ఇచ్చి బీదలకు కొంతపట్టుకు కష్టనివారణచేయుచున్నవి.

ఈ యూనియనులోనున్న సంఘములన్నిటిలోను సహ కారోద్యమ యుద్దేశ్యముల ననుసరించి యొక్కసంఘ మైనను తృప్తికరముగా పనిచేయుటలేదు. ఏలయన సహకారోద్యమ యుద్దేశమేమన బీదలుగా నుండు కాపులు, నేడకాండ్రు, మరి యితరవిధములగు బీదలు వైకము కావలసియున్న సాహకార్యయొ గను అప్పుకు వైకముయొడల విశేషమైనవడ్డీతో తప్ప వారియొద్ద వైకము దొరకుదు. క్రియొక్క ఆతురతకు ఎంతవడ్డీనైనను వె ట్టి వైకము తెచ్చుకొందురు. ఆవైకము వారుపయోగించుకొని అందుతో సంపాదించుకొను వైకముతో వారు తమసాహకా రికి ఇచ్చువడ్డీ కూడ సరిపోక వారు తమ జీవితకాలమంతయు బుగుణులుగానే యుండి పడరానికష్టములు పడి, యిడువల పాలై దుఃఖాక్రాంతులగుచున్న వారలు. సహకారోద్యమ యు ద్దేశమేమన నేడకాండ్రు ఇతరబీదవాండ్లు ఇట్టియిడువల బడకుండ వారు వైకమునిమిత్తం యితర సాహకార్యయొద్దకు పోయి యొక్కవడ్డీలకు తెచ్చుకోకుండా సహకారసంఘముల స్థాపించి ఆసంఘములద్వారా బీదలకు కావలసినంత వైకము తక్కువవడ్డీతో ఇచ్చి ఆవైకముతో బీదలు సంపాదించు లాభ ముతో తమసంసారములు పోషించుకొని సంఘమునకు ఇయ్య వలసిన వడ్డీ అసలు భాగభాగముగా పుచ్చుకొనుచు వారు కష్ట ములనుబాసి సుఖపడునట్లు చేయుటయే సహకారోద్యమ ము ఖ్యోద్యేశము. అయితే ఈజిల్లాలో అట్టివి ఎచ్చటనైనను ఉ న్నవా అని చూచిన ఒక్కచోటను తృప్తిగా, సభ్యులు ముఖం చుచుండునట్టి సంఘములు ముందునకైనను లేవు.

ఈజిల్లాలో సుమారు 400, 450 సంఘములున్నవి. ఆ సంఘములన్నిటికిన్ని జిల్లాబ్యాంకు అప్పులు బట్టాడా చేసినది. అప్పు యిచ్చిన వైకము ప్రతిసానైటికిని కొంచెము కొంచెము భాగముగనే యిచ్చినదేకాని ఏసానైటికి సంపూర్ణ తృప్తి కలి గించలేదు. కారణమేమన బహుసంఘములు ఏర్పాటుచేసి వా

టికి మేలుకలుగజేయవలయునను నుద్దేశ్యముతో విశేషసంఘ ములు ఏర్పాటుచేసి వాటికి తగిన సహాయసంపత్తి కలుగజేయ లేక యుద్దమము అభివృద్ధికి రాక యున్నది. అట్టిసందర్భ మున కొన్నిసంఘములైనను సరే వాటికి తగినసహాయముచేసి వాటిని ఆదర్శకములుగా చేసిన చాలబాగుండును. ఆసంఘము లు అభివృద్ధికితెచ్చుటలో సహితము నట్టివైకము ఇచ్చి అందు తో సభ్యులు బాగుపడవలయునని యోచించుట సరికాదు. ప్రతిచోటను అటుగాక సమష్టివిక్రయపు సంఘములను ఏర్పా టుచేసి ఆసంఘములద్వారా సభ్యులకు మేలుకలిగించవచ్చును. అదేరీతిని ఘన మొక నేడకానికి ఋణము నిచ్చుచున్నా మను కొట్ట డు. అ త ని కి యి డి వ ర లో ను న్ని ఋణములను తీర్చి అ త ని కి నే వ గ్గ మునకు కావలసినసామగ్రి, ఆహారమునకు కావలసిన సామగ్రి ద్రవ్యరూ పకముగా కాక సామగ్రిరూపకముగాయిచ్చి వాటిల్ల నేడ్య ము చేయునట్లుగాచేసి అతడునేడ్యము చేసినధూములలో నచ్చు పంటనుకూడా మనముకొని ఆపంటను మనఅప్పుకు వజాచేసి కొంటూయుండినయెడల వానికి ఏలాటికష్టమును లేకుండా జీవ నము చేయించినవార మగుదుము. లేక యిప్పుడు మనముచేయు విధమున అప్పులయిచ్చినయెడల ఆవైకముతో సాహకార్యఅప్పు లు తీర్చుకొందురు. తరువాత మాడులేక చావలసియుండును. ఒకవేళ ఆవైకముతో నేడ్యముసామగ్రి కొనవలయునన్న ఒకడే కొనబోయిన విశేషద్రవ్యము వెచ్చుపెట్టవలసినవచ్చును. ఆలాగు కొని నేడ్యముచేసిన తరువాత పండితధాన్యము అమ్మి అప్పు తీర్చవలయునని సంతకుపోయి గింజల నమ్మవలయునన్న వర్త కుడు ఒకటికిరెండు కట్టుకొని రావలసినమొత్తంలో సగము కూడా రాక వచ్చువైకము వడ్డీకూడా సరిపోక నేడకాడు కూటిలేక చావలసినస్థితిలోనే యుండును. కనుక ప్రస్తుతము చేయుచుండినపని సహకారోద్యమ యుద్దేశ్యమునకు వ్యతిరెక్త ముగా తప్ప వాటి ననుసరించి యొక్కటియు చేయుట లేదు. అట్టి యుద్దమము కొనసాగవలయునన్న మిక్కిలిశ్రద్ధతో పని చేయువారలు కావలసియున్నది. అట్టిసంఘములు యిదివ రలో కొన్ని స్థాపించబడినవిగాని అన్నియు చేడిపోయినవి. చక్కగా పనిచేయువారు లేకపోవుటయే ముఖ్యకారణము. ఇట్టిసంఘములు వృద్ధిచెందవలయు నన్న సర్వకాలములయందు తచేకదీక్షతో ఉద్యమాభివృద్ధికి పాటుపడు త్యాగశీలరయిన యువకులు కావలసియున్నది. లాభాపేక్ష లేక జనకుతూహల మే తనకుతూహలముగను, జనకష్టములే తనకష్టములుగను, జనసౌఖ్యమే తనసౌఖ్యముగను పరిగణించు కార్యనిర్వాహకులు కావలసియున్నారు.

ప్రస్తుతము ఈయూనియన్ లో నిట్టివి ఒకటిరెండైనను స్థాపించవలయునని ప్రయత్నించినవారు. ప్రస్తుతకాలస్థితి యెడ విచ్చినదికాదు. జిల్లాబ్యాంకు సహాయము చేయస్థితిలో లేకపోవట్టియు, కరవు హెచ్చుగా నుండుటలను కార్య సాధన కాకపోయినది. అయినను కొంగనపల్లె గ్రామములో సంఘము తరపునగాక సంఘముసభ్యులే ప్రత్యేకముగా యిట్టి సంఘము నొక్కటి ఏర్పాటుచేసికొని పనిచేయుచున్నాడు. ఇప్పటికి కొంచెముగా పనిచేయుచున్నది. ఇంకాకొంతకా లము అదేరీతిగా పనిచేసినయెడల మంచికాలముచూచి అభివృద్ధి చేయ యత్నించుచున్నాము.

సహకార సంఘములలో అనేకవిధములైన సంఘము లున్నవి. అవియైన “వ్యవసాయపు సంఘములు, యింట్లమొద లగునవి కట్టుసంఘములు, నేజీపనులచేయు సంఘములు, విక్ర యముచేయు సంఘములు అనువలవిషయమైన సంఘములు పలు విధములైన పనులకుగాను ఏర్పాటుచేయవచ్చును. ముచ్చలు మొదలగు తయారుచేయు సంఘము అని ప్రతితరగతివారును తమపరిశ్రమకు తగినట్లు సంఘములు ఏర్పాటుచేసికొని ఆయా సంఘములసభ్యులకు సహాయముచేస్తూ చేతిపరిశ్రమలను వృద్ధి చేయుటయేగాక దేశమునుకూడా వృద్ధికి తెచ్చువారు ము రుదును. ఈసంఘముల ఆంతర్వృత్తి ఏమన ప్రతిసంఘపునారి పారిశ్రామికులకు సామగ్రిరూపకమైన సహాయము చేయుచూ అందులో వారు చేయుసామగ్రి కొనుచు ఏర్పాటుచేస్తూ పలు బావుటయే. ఇట్లు ఎంతకాలము వీరుకు సహాయము చేయుచుం దురో అంతకాలము వుద్దమము అభివృద్ధిచెందును.

సహకారోద్యమము ప్రారంభమున జ్యూసీ, ఇంగ్లాండు దేశములలో బాగుగా ప్రబలి దేశోచ్చితికి సహకార మైన. మనహిందూదేశమున ఈయుద్దమము ప్రారంభమై దాదాపు 20 వత్సరములైనవి. ఉద్యమము యింకా చాలాత్వరతో నున్నది. నిదానముగా ప్రబలుచున్నది. ఇంకా 10 లేక 15 సంవత్సరములలో వుద్దమము అఖండ ప్రాధానమును పొంది

బొంబాయి

(మా ప్రత్యేకవిశేషం)

1. సాంఘికస్వరూపాలను రూపాభాస

జులై 23: - (క్రిందిభాగం వ్రాసినతరువాత సాంఘిక స్వరూపాలను రూపాభాసచర్చలయందేమియు ముఖ్యముగా విషయములు లేవనన్న రూపాభాసమంత్రమేమియు కొదవలేదు. దినదినమును ఊపిరాడకుండునట్లు పనినెగ్గింప సభ్యులగు పతేలుగారు ప్రయత్నించుచున్నారా? దాట్లు సుకీయాగారు ఊపిరాడకుండునట్లు పట్టుకుంటున్నారని తినితి అన్నచున్నామి! ఈదాట్లుగారు అక్కరకొరకొరములు. పూర్వకాలపువారు ఆయనమాట కెవరయిన చెబురాడినా? ముక్కోపమున నందరను దూషించువాడు. వీరికి తగినట్లు స్వతంత్రములు, త్యాగులు, నిష్కామరితలగు జాతీయవాదులు వైకవచ్చి, వారి నాయకులగు పతేలుగారు అగ్రగణ్యతకాగానే సుకీయాగారివంటి ముక్కోపి మాటలు కాని అవ్యవస్థకాగా, అపక్షమనకొరగు జమ్నాదాసుగారుని పూర్తిగాదీకొని, సర్వవిధముల జాతీయాభిప్రాయములచర్చల చెదజల్లుచుండిరి. జాతీయవాదులలో నొక గుంపు గొప్పజాతిగారి మందరింపు తీర్మానమునుగూర్చి క్రిందటి రోజులో ముచ్చటించియుంటిని. ఆతీర్మానమునకు పట్టరాని అగ్రహప్రతిభ, సుకీయాగారు పతేలుగారిపైనను, జాతీయవాదులపైనను దాడిచెదలి, పతేలుగారిపై వారి సాలిసిబట్టిన బుగ్గోసేనును జూరేయించిరి. అందుకు కారణము, పతేలుగారు వారి తీర్మానములను చర్చకు రానియ్యకుండుటే. దాట్లు సుకీయాగారు పాట్లీ నెలపుదినమున కార్పొరేషను మీటింగు జరిపినందుకు పతేలుగారిని నిందించుచు పంపిన తీర్మానమును వారు చర్చకు రానియ్యనందున, వారిపై నొక నోటీసును అట్లుచేయు లక్ష్యమునియు, అందుకు తీరమాపణ కొనుగొమ్మనియునిపించెను. దాని సభ్యులు సరకుగనలేదు. తిరువాత మరల సమావేశమున దాట్లు సుకీయాగారు మరి రెండు తీర్మానముల నుపపాదించెదమని అధ్యక్షులకు చెప్పిరి. అతనియన (1) ఏతీర్మానమును అధ్యక్షులు ఉపపాదించక ముందు నిరకరంప అసమర్థులు (2) ప్రీసభ్యులు ఆంగ్లమున మాటలాడవలెను.

ఈరెండు చిత్తుతీర్మానములు చర్చకు వచ్చునయమున సినిమాలు లుపపాదించమని కోరినను సుకీయాగారు తమలాయులు అధ్యక్షునిపై జూరేచేసిన నోటీసును సభను చదువనిది ఉపపాదించననెను. పతేలుగారు వీరికి లొంగునది? ఆయన అదిమాత్రము చేయనియు ఉపపాదించినను, ఉపపాదించక పోయినను సతీ అనిరి. సుకీయా దాట్లుగారు మరింత ఖీష్కించుక మాన్పిరి. సభలో కలవరము ప్రారంభమయ్యెను. జమ్నాదాసు మెహతాగారు లేచి ఇట్టి అసందర్భపు తీర్మానముల, చర్చలనుండి తొలగించినకాని, అప్రతిష్టకరమని యుపపాదించు వారి తీర్మాన మధికసంఖ్యాకులచే నామోదించబడెను. పాపము సుకీయాగారు ఏమిచేయుదురు? వారికోపము మితిమీరి పొగా జాతీయవాదుల నందర నొక్కపెట్టున చుట్టపెట్టబాగుగా కొనసాగునని నాపుడేకేయు.

ఈ ఉద్యమము కొనసాగవలయు నని మన మందరము ఊడి సాగ్యమైనంతికితో, తోడ్పాటు ఉద్యమమును దీక్షతో కొనసాగించునట్లు చూచుకొనవలయును. ఈ యూనియన్ అందుకూడా అట్టి క్రొత్తపనులు, పరిశ్రమలుపెట్టి పనిసాగించి క్రొత్తవారిని సహ ఉద్యమములోనికి ప్రవేశపెట్టునట్లు చూడవలయును. ఉద్యమము విషయమై యితరులకు విశదముగా విశ్లేషణపరచవలయును.

కొత్త ఎన్నికలు

1924 సం॥ ఆదివారం యూనియన్ మహాజనసభ సమావేశమై ఈక్రిందివాని ఈసంవత్సరమునకు పాలక సంఘసభ్యులుగా ఎన్నికొనవలెననిది.

మొంబరయెక్క పేరు.	ఏ సంఘము తరపున
1 అ. నారాయణరావుగారు	క్రిష్టిపాడు.
2 బి. రోజన్నగారు	తిమ్మనచెర్ల.
3 కల్లె లక్ష్మీనారాయణరావుగారు	గుత్తి.
4 వ్యాసరావుగారు	కొంగనపల్లి.
5 బాబూసాబుగారు	పామిడి.

వైసెలలో బి. రోజన్నగారు అగ్రాసాధికారిగాను, కల్లె లక్ష్మీనారాయణరావుగారు కార్యదర్శిగను యెన్నకొనబడిరి.

నెంబి, సి. వి. డి. వారచే కార్పొరేషను ఉద్యోగులయొక్కయు, సభ్యులయొక్కయు, చర్చల గ మ నింప జేసి నివేదన సిద్ధపరచుజేయ నొక తీర్మాన ముపపాదించగోరిరి. సాంఘిక స్వరూపాలనాసభ్యులలో నధికసంఖ్యాకులు వీరి అభిప్రాయమున దుర్భాగ్యులైన రైతులు, దుష్టులు నీమలు! ఈ తీర్మానరూపము పాపకులకు తెలియగలదు. జమ్నాదాసు మెహతాగారు, ఇట్టి అసహ్య తీర్మానము సమావేశమున కంతమను అప్రతిష్టకరమనియు, జాతీయవాదులగు అధ్యక్షులను, ఇతరులను సి.వి.డి.వారివాతపడజేయు నూచనలేగాని మరేమియు లేదని సుకీయాదాట్లుగారిపై మందలించుతీర్మాన ముపపాదించగా, నది అధికసంఖ్యాకులు హర్షింపలేదు. అధ్యక్షులును ఆ తీర్మానమును చట్టవిరుద్ధమని త్రోసివేసి సుకీయాగారిని వారి తీర్మానము నుపపాదించుమనగా వారు, మరల లాయర్లు జూరేచేసిన నోటీసును చదివినగాని ఉపపాదించననెను అధ్యక్షులు మరల చదువనని ఖండితముగా చెప్పగా తీర్మానము ఉపపాదించబడక యుండెను.

ఇంతలో సుకీయాగారు రధ్యక్షులపై న్యాయస్థానమున దావాచేసిరి. వా రధ్యక్షుని మొదట నిందించుచు వ్రాసినపిన్ తీర్మానమును, చర్చకు రానివ్వనందున, వారిచర్చ అక్రమమనియు, అక్రమమని జూరేచేయించిన లాయరునోటీసుల సభాస్థలి చదువకుండుట అక్రమమనియు, అందుపై సభయంతయు సక్రమమనియు అందువల్లనే తీర్మానముల తా ముపపాదించలేదనియు వారిచర్చ, అందుకు కోర్టువారిని పైసభల చర్చ రిపోర్టులయందు, అధ్యక్షులు సంతకముచేయకుండునట్లు అనుజ్ఞనీయుమని ప్రార్థింప, నందుకు వారియ్యకొనిరి.

వా రుపపాదించని తీర్మానములన్నియు రికార్డుననుండవలయునట!

ఇన్ని వడిదుడుకులకు లోకై నను, మద్రాస్ బాలురకు ఒక పాఠశాల నిర్మించుటకు తగు సదుపాయములకు, సభ్యులందరియ్యకొనిరి. కాలమంతయు, నిష్కారముగా వైసవ్రాసినట్టి అనవసరచర్చలవల్ల చెచ్చింపబడుచున్నది. సుకీయాగారు రెంతకాల మట్లు అడ్డుపెట్టెదో తెలియదు.

2. భూస్వాముల దురాశ

బొంబాయిలో నిండి అడ్డల నిష్టమువచ్చినట్లు భూస్వాములు హెచ్చింపకుండునట్లు ఒకచట్టమున్నదిగాదా. అది ఈ సంవత్సరముతో ముగియును. అది ఆచరణలోనున్నంతకాలము వారి అటు సాగలేదు. కాని మరల నది మరియొక 5 సంవత్సరములవరకు పునరుద్ధరింపవలయునని అందరును కోరుచుండగా, భూస్వాములందరు ఒక్కపెట్టున రాజప్రతినిధికి అర్జీపెట్టుకొనిరి. ఈచట్టము వారిరాబడినే క్రమముగా నరికెట్టుచున్నదట! 800 మంది వితంతువులకు, ఇంటి అడ్డలవల్ల జీవించు వారి జీవనోపాధి నణగద్రోకు మన్నదట!

అడ్డలు కొద్ది యగుటచే ఉన్న ఇండ్లవలన గిట్టుబాటు కాకపోగా, వేరు ఇండ్లుకట్ట. సామర్థ్యముడగి పోవుచున్నదట! ఈచట్టము, సామాన్యులు ధనవంతులయినందునను, అడ్డలు భరింపజాలినందువలనను, వారల కనవసరమగు సౌకర్యము లేరవచ్చి, యితరులపై నిష్కారముగా ననాచరణ భావము జూపుచున్నదట! అందువలన దానిని శీఘ్రముగా నెత్తివేయమనికోరి, ప్రతివోటను భూస్వాములు కలవరము సాగించిరి. ఇక సామాన్యులన్ననో, ఇప్పటి అడ్డలనే భరింపజాలకున్నామనియు, మరికొన్ని సంవత్సరములవరకు, భూస్వాములవారినుండి తప్పించుడని ప్రభుత్వమును వేడుచు, నారిమణిగాచే నొకతీర్మానమును శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టింపనెంచుచున్నారు. అడ్డలసభ్యమాత్ర మొక ఉత్సాహమునడే. పాలకులు సామాన్యులపక్ష మనలించెదరని తోచుచున్నది. ఏలనన, ఆంగ్లోహైందవులు, యూరోపియనులు కూడ వైచట్టముతో నేకీభావము గనగచుటయే గాక, అది పునరుద్ధరించుటకు సామాన్యులు సల్పుచున్న యాందోళనమున పూర్తిగా నేకీభూతి గనబరచిరి. అందుకు మొన్న జరిగినసభయందలి హాడ్మిన్స్ట్రాసతిగారి ఉపన్యాసమే తార్కాణము. జాతీయవాదులగు, జమ్నాదాసు మెహతాగారు, దేకాయగారు, జోషీగారు, త్రివేదిగారు, గోక్షేసతిగారును, యూరోపియను సంఘవాదులగు, హాడ్మిన్స్ట్రాసతిగారును ఈసభ్యులవిషయకాందోళనమున నెక్కుడుపాటు పడుచున్నారు. భూస్వాములు ప్రభుత్వము మాపక్షమని మురియుచున్నారు. నారిమణిగారితీర్మానము శాసనసభయందు చర్చకు వచ్చునపుడు ప్రభుత్వమువలించు మార్గమెట్లుబుండునో గమనింపవలయును. 'మొన్న' వివేకవంతులగు నదో విశ్వేశ్వరయ్యగారు వారినివేదికయందు వ్రాసినట్లు, బొం

బాయిలో అడ్డలు, లండనునగరమునకన్న ఎన్నిమడుంగులో ఎక్కువయట! 1914 సంవత్సరమునకు 1924 సంవత్సరమున భూస్వాములు నూటికి 80 రూపాయిలవంతున ఎక్కువ అడ్డల నభివృద్ధిచేసిరట! భూస్వాములనురాశీ కింతకన్న తార్కాణము లేమి కావలయును? వీరికి సామాన్యుల ఆశయములయందెంత మాత్రమును దయాదాక్షిణ్యములు లేవు. వెనుక మాకియోడ్ కమిటీయెదుట ఆర్థికశాస్త్రమునందనుపమపండితోత్తములగు, ఫిండ్లెసిదాసుగారిచ్చిన సాక్ష్యమును యంత్రయజమానులు ఖండింపలేదా? ధనికులగు భూస్వాములును వారివలెనే పాపాణు హృదయు లనుటలో సందియములేదు.

3. చేయూతయకాననుకొన్నది చెంపపెట్టుకుట

బొంబాయి రాజధానిని బ్రాహ్మణ, అబ్రాహ్మణ సమస్య అంతరించుచున్నది. మహమ్మదీయ, అమహమ్మదీయసమస్య సంప్రప్తించినది. ప్రప్రథమమున నొకరిలకుగాని, శాసనసభా సభ్యత్వమునకుగాని, కులపంపుడుపద్ధతులు వెలసినవికదా! రానురాను అసహనోద్యమమువల్ల నందరిమాధుర్యము కొంత చప్పుబడినది. వెనుకబడిన కులములపైకి తెచ్చుటకు ఏర్పడ్డ ముఖము చివరకు విషమించి, స్వలాభ పరాయణత్వ పద్ధతులు పరిణమించి, ప్రభుత్వోద్యమమునకు మాత్రము లాభకారులయినవి. మొన్న పునహాలో గవర్నరుగారికి మహమ్మదీయులు నిజేదించిన సంఘసంస్కరణ నూచకములను, దానికి వారిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును పరిశీలించిన, పంపుడుపద్ధతుల నెంత నిరసింపసమకట్టినను క్రియానూచకవిషయముల వారు మాత్ర మెందును ఇతర రాజధాని ప్రభుత్వపద్ధతులకు తీసిపోనట్లు తెలియబరచిరి. ఇటు మహమ్మదీయుల పక్షమవలంబించు చున్నట్లుండవలయును : అటు రాజ్యాంగపద్ధతుల ముఖ్యసూత్రమును, సమానత్వమార్గమున నడచునట్లుండవలయును! ఇటునట్లు ఊగులాడినను, తప్పించుక తిరుగవలయును.

ఇదియే అసలగు రాజ్యాంగపద్ధతి! కాని ఉద్యోగ పంపుడుపద్ధతి జాతీయ సమస్య పరిష్కారమున కొక చేయూతయగుటకు బదులు, చెంపపెట్టయినది. ఢిల్లీలోను ఇతరప్రదేశములను, హిందూమహమ్మదీయ సమస్య, మతవిషయకాంక్ష మయిన, బొంబాయిని ఉద్యోగాంశసంఘాతమునను. ఇంతతో నాయకులు మహమ్మదీయులపట్ల నుదయించిన దుర్భావముల దొలగింపనిది, హిందూమహమ్మదీయసమస్య పరిష్కారదినము, వెనుకకుపోవును.

4. యూరపియనులు బ్రాహ్మణులూ, అబ్రాహ్మణులూ?

పులిమిది పుట్రవలె, బ్రాహ్మణ, అబ్రాహ్మణ సమస్య మధ్య, వైప్రశ్న యుదయించెను. ఇది మనకెట్లు విచారింపకన్తు తరహా అట్లే ప్రభుత్వమునకును కష్టమయ్యెను. కర్నాటకమున నెందరు, అబ్రాహ్మణ జడ్జిలు కలరని ఒక శాసనసభ్యుడు ప్రభుత్వము నడిగెను. అంతటితో నూరకొనక, యూరపియనుల, నబ్రాహ్మణులలోనే జేర్చితిరాయని యడగ, ప్రభుత్వము సహజజడ్జిలో, యూరపియనులు లేనేలేరని ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. ఇంకా సహజజడ్జిలో కూడ యూరపియనులు లేరని విచారించుచున్నారా అని ఆసభ్యుడు ప్రభుత్వము నడగెను. ఈ ప్రశ్న అందరకు అతినప్పు కలిగించినవనుటలో వింత యేమి?

5. విద్యామంత్రి

ప్రజలపట్ల బొంబాయి రాజధానిని, నిర్బంధించిత విద్యోపలబ్ధి మిగుల సాదరము బడయుచున్నది. ఎల్లెడలను ప్రజలే ముందుకు బోనుంకించినను, మంత్రిగారే వెనుకకు దిగలాగుడు సూత్రముల బన్ని ఆశయములపట్ల ననాదరణజూపుచుండిరి. పరాంజగిగారికూడ తాను దేనికైన సంసిద్ధులమేగాని, ధనము నన్నిటికి పుట్టించుటకు తమవద్ద, నల్లావుడ్డను కడలోని విచ్చిత్రలాంతరు లేదని వాక్రుచ్చిరి. ఆమాత్రపుమాటయు ప్రస్తుతవిద్యా మంత్రిగారు గాని జగదేవుగారినుండి చెలువడకుండుట శోచనీయము. వారు ఏమియుచేయలేకపోగా, సాంఘిక స్వరూపాలనా సంఘము చేయతలపెట్టిన విద్యామార్పులకైనను, వారుచేయూత యొసగమనిరి. బొంబాయినగరమున నిర్బంధించితప్రాథమిక విద్యప్రవేశపెట్టెద మనియు సగముకర్చు, కార్పొరేషనువారు భరించెద మనియు, మరిసగము ప్రభుత్వమువారిని భరింపుడని కోరగా విద్యాశాఖామంత్రివరులు ఒక్క బొంబాయినగరమునకు నూటికి 50 రూపాయిలు భరింపమని ఖండితముగ నెలవిచ్చిరి. ఈ షరతు పతేలుగారి 1917 బిల్లుపట్ల నే మూలియా, హైద్రాబాదు, ధార్, కరాచి, నిర్బంధవిద్యావిషయకపరిశ్రమ కావించుచుండెనుగాని, మంత్రిగారి మహిమవల్ల కాదు.

ఈ కాటుకలలో పచ్చకర్పూరము మొదలగు మంచి వస్తువులు చేర్చబడినవి. అందరును సామాన్యులగు వాడతగినది. కండ్లకు ఏవిధమైన జబ్బును చేయదు. ఈ కాటుకను విడువక కొద్ది దినుసులు పెట్టుకొనిన కంటిమంటలు, ఎఱుపులు, పుణికట్టుకు, కండ్లు అంటుకొనుటకు, కంటిమొదలు, కండ్లమనకలు మొదలగు మానును, డబ్బీలో పావులాయెక్కు కాటుక మాత్ర మేయించును. అమ్మరాంజనము శివో, మిదరాను . శాంతి .

గోదావరి డెల్టారైతుల తీరని కష్టనష్టములు

అధికారుల నిరంకుశత్వము
(స్వ కీ య వి లేఖి)

కాకినాడ, జూలై 25:—ప్రతిసంవత్సరమున గోదావరి డెల్టా భూముల సాగుబడి నిరాటంకముగ జరుగుచుండ లేదని అనుభవము గలిగినవారు చెప్పక తప్పదు. ఎప్పుడును సమయమునకు నీరు రాలేదనియో, అధికారులు కాలముతాళములు విగించినయో యేదియో యొకగోల, ఆందోళనము జరుగుచునేయున్నది. ఈ సంవత్సరము దైవవశముచే వర్షము లేక పోవుట సరిగదా అధికారులు నీరుఉండి మాడ తాళము విగించుచున్నందువల్ల మాటలలో చెప్పలేనంత గందరగోళము ఆందోళనము రయితులలోను ప్రజలలోను కలిగినది. రయితులకు గల మనోవేదనచెప్పనలవికాదు. కండ్లయెదుట కాలవలందు పుష్కలముగ నీరు కనిపించుచున్న సమయమున అధికారులు నిరంకుశముగ తాళము విగించుటయితే రయితులయొక్క మనస్సు ఎటుండునో చదువరులూహించుకొనెదరుగాక.

గోదావరి డెల్టాలో చక్కగా సాగుబడికావలెనంటే కాలవలమాలమున నీటిసప్తయికావలెను. అందుకు సహాయముగా సమయానుకూలమైన వర్షముకూడ కావలెను. ప్రధమ పంట కాలములో ఆరంభమున, (అనగా, గవర్నమెంటులెక్క దాఖలా జూన్ 20 వ తేదీకి ప్రారంభము) పెద్ద వర్షములు కురిసిపట్టుటే కాలవనీటి ఆధారము కొరవడినప్పటికిని సాగుబడికి అంతగా అటంకమవ్వించదు. వర్షము స్వాభావికస్థితుల ననుసరించి యుండును. దైవాధీనము కావలెనన్నప్పుడు లేక పోవచ్చును. అసరములేనప్పుడు కురియవచ్చును. కనుక దయార్థిస్వభావముతో నీరిచ్చెవరని నీటి అధికారుల నాశ్రయింపబోవుదురు. తరుణములో దయకుబదులుగా నిరంకుశాధికారమును జూపుదురు. రాజమండ్రి సబ్ డివిజన్ కనుకీ. శే. సర్ విల్లియం మేయరుగారు సబ్ కలెక్టరుగా నుండేవారు. అప్పుడాయన గోదావరి రీసెటిల్ మెంటు రిపోర్టు మీద తన అభిప్రాయముల వ్రాసిరి. అందులో, రయితులకయ్యే సాగుబడికట్టులలో ఎకరం ఒక్కంటికి ఒకరూపాయచొప్పున చానెల్సునుండి నీటిని పంచే బాధ్యతగల్గిన సబ్ డివిజన్ ఆఫీసర్లకు యిచ్చేతప్పనిసరి మామూళ్లకింద ఒక కిర్రుగా కలుపవలెనని మేయరుగారు వ్రాసిరి. ఎవరును దీనికి అత్యసాక్షిగా ఎదురుచెప్ప సాహసంప లేకపోయిరి.

కడచిన 25 సంవత్సరములలో రయితుల కష్టములు యిబ్బందులు తెలిసికొని సంచరించిన ఇంజనీరింగు నీటిఅధికారులు అరుదు. వద్దవర్షము తూరలు తీసివైచి పైవెన్సిట్ల పైటి రయితులకు మరింతకష్టమును ప్రాప్తింపజేసిరి. సాగుబడి చాలావొట్ల కాకపోవడము, అధికారుల అనుమతికి వేచియుండడము, అనుమతిని పుచ్చుచి నీరెక్కునప్పుడు కాలవకు గండ్లు కొట్టడము ఇది సామాన్యమైపోయినది. అనుమతి పుచ్చుకొనకుండా తమ ఆతురతచొప్పున సాగుబడికాక నష్టపోవుదునను నాందోళనము చొప్పున గండ్లుకొట్టి నేవ్యము చేసికొంటే ప్రభుత్వబాక్ససు మనకు అపరాధపుసామ్యు చేరుటయగుదు. నీటి అధికారుల వై ఎంతమొట్టపెట్టినప్పటికిని లాభము లేకపోయినది. జిల్లాసభల డెల్టాకానభలు, గ్రామసభలు యొక యితరసభలున్నయేని సభలు చేయబడినవి. ఈస్టింగు పనికిరాదని చెప్పట జరిగినది. అంతయు వ్యర్థ. చివరకు ప్రభుత్వపు పట్టుదలయే సాగుట. కాని జిల్లాసంఘమువంటి ప్రజాసంఘములు ప్రబలమైన ప్రయత్నములు చేయుటకు కొద్దియో గొప్పయో కొంత సౌకర్యము అప్పటప్పట జరిగినది. కాని రయితులకు ఎప్పటికిని కష్టము లేకుండఉండే ఫలితములుమాత్రము లేవు.

ఈమాడునాల్గు సంవత్సరములనుండి, ప్రభుత్వ నిరంకుశములుండ, గోదావరితల్లి తుష్కింప మొదలైనది. విస్తారముగ ఇసుకతీర్చి లేర్పడజొచ్చెను. సంవత్సరమున చాలభాగము గోదావరి మెరకయగుచున్నది. పెద్దకాలువలు పంటకాలువలు బాగుగ లేక యున్నవి. ఈ కారణము లబ్బించి, అసహాయోద్యమము ననుసరించిన లేక సామాన్యతా మామింపుచున్న రయితుల మాచి, ఉద్యమస్వరూపము కాకుండ అణచివేయవలెనన్న ఉద్దేశముతో, ఇది నెరవేరినట్టి ప్రకటనైన బ్రాండ్ సర్క్యులర్లవంటివానితో రయితుల సాగుబడికి, నీరు యివ్వక బాధపెట్టిరి.

ఈ స్థితిలో రెండవపంటకు మూతకాలువల సంఖ్య యెక్కువచేసి, తోటపంటలకు నీటిని ఆపుచేసి, రెండవపంట సాగుబడిభూమి తగ్గించివేసిరి. కొన్నిసంవత్సరములకించుట రెండవ పంటకాలములో పెద్దపంటకాలువలలోని నీటిని ఆకు మట్ల పెంచుటకు ఉద్ద్యులచేసికొనుటకు యిచ్చేవారు. అట్టి సౌకర్యములనున్నటిని పోగొట్టి అనవసరమైన కఠినమైన మరతుల గలిగించిరి.

ఈ సంవత్సరములో జూన్ లో గోదావరికి వరదవచ్చుటకు మాటుగా యంతవరకు పెద్దవరద లేదు. సంవత్సర ప్రారంభమునుండి గోదావరిలో నీరు మిక్కిలి తక్కువగానున్నది. చాలినంత నీటిసప్తయి యుండునో లేదో తెలియకుండ రెండవ పంట సాగుబడి మొడిటపెట్టబడెను. నీటికి రయితులు గోల పెట్టి విరామములేకుండ తిరిగినది చెప్పనలవికాదు. ఇందుకు తోడు, తూర్పు డెల్టా పిక్చరైజింగు ఎంజినీరు హాగ్బెగారు చల్లని మాటలు చెప్పి సమాధానము లిచ్చే తెలివి లేటలు గలవారు. ఇప్పుడు అప్పుడు అనకుండ ఎన్నిపర్యాయములైన ఎక్కిర్యాటిపు ఇంజినీరు, నూపరిం టెండింగు ఎంజినీరు, చీఫ్ ఇంజినీరు, కలెక్టరు, గవర్నమెంటు ఎక్కిర్యాటిపు సభ్యులు, పీరు వారనశేల, తువకు గవర్నర్ యెదుటకూడ 15 సంవత్సరములవరకు ఎన్నిసార్లొకేవ్ కిస్టంయొక్క బాధనుగురించి మొట్టమొత్తమున బడెను. దీనివల్ల కలిగిన కాలవల గండ్లుకొట్టుట తప్పనిసరియైన తప్పియని గండ్లు కొట్టినప్పుడు తమియటయు లేక స్వల్ప అపరాధములు చేయుటయు కలిగినవి. ఇంక అదేపనిగా గండ్లు కొట్టినప్పుడు కఠినమైన అపరాధములు చేయబడెను. ఎంతకష్టనష్టములైనను ఈవాడుకు ఆపివేయవలెనని హాగ్బెగారు ఉత్సాహపడుచున్నట్లు కనిపించుచున్నది. ఈయన ఉత్సాహములో కొలది మంది తప్పకుండా ప్రజాసామాన్య మందరకును చెప్పనలవిగాని బాధను గల్గించుచున్నట్లు తలంచుటలేదు. ఈయన గండ్లుకొట్టువారిని, చట్టవిరుద్ధముగ నడచుకొనువారిని, శిక్షింపదలచి యున్నట్లుయితే డెల్టాసంతమ బాధపెట్టుటకన్న (అట్లుచేయుటచట్ట విరుద్ధమని మాయప్రాయము) అట్టివారిని తగినసాక్ష్యమున్నప్పుడు ప్రాసిక్యూషను చేయించి క్రిమినల్ కోర్టులో వారికి శిక్షగలుగజేయవలెను. నిరపరాధులనందర బాధపెట్టుట యుచి తముగాదు.

కాలవలు యీ సంవత్సరము బాగు చేయించుటవల్ల జూన్ 12వ తేదీని తెరువబడెను. గోదావరిలో నీరు తగ్గియుండుటచేత కాలవలకు నీరు రాలేదు. వ్యవసాయపువసము చేసికొనుటకు మృగశిర ప్రవేశమైనప్పటికిని వర్షములు పడలేదు. సామాన్యముగా కాలవలు తెరవకముందే, కాలవలు తెరచినప్పుడు త్వరలో ఉద్ద్యులచేసికొను నుద్దేశముతో, రయితులు నూతులు, దొరువులు, చెరువులు ఆధారమున నీళ్లు తోడుకొని మేసెలలోనే ఆకుమట్ల పెంచమొదలెడుదురు. ఇట్లుచేసికొనినయెడల ఉద్ద్యులు వీలైనంతవరకు జూన్ 20 వ తేదీని ప్రారంభించురు. సామాన్యముగ జూలై 1 వ తేదీనుండి ఉద్ద్యులు చురుకుగా జరుగును. కాని యంతవరకు అట్లులేకుండనున్నది. ఆనేత్రానందము లేకపోవుచున్నది. చచ్చిపోయిన ఆకుమట్లను గురించి విచారించుటయు, ఆకుమట్లపోసికొనుటకు భూమిదున్నుకొనటయు, రెండవసారి ఆకుమట్ల పోసికొని ఎండిపోవుచుంటే నలుమఖిలుల నీటికై రయితులు పరుగిడుటయు జరుగుచున్నది. హెడ్ వర్క్సువద్ద గోదావరి నీటిమట్టులు జూలై 1 వ తేదీని 2. 20 అడుగులుండెను. రెండవవారములో 18 వ తేదీవరకు 4 అడుగులు మొదలుకొని 8.80 అడుగులవరకు పెరిగెను. 14 వ తేదీనుండి 28 వ తేదీకి 9 అడుగులవరకు నీరుండెను. కంటితో కాలవలుచూచినవారికి పుష్కలముగా నీరున్నదిగదా నీరెందులకు సాగుబడికి వదలిపెట్టు అని ప్రశ్నలుగుచున్నది. కాని పై అంకెలను బట్టి చదువరులు చూచినయెడల నీరు కాలవలలోను చానెల్సులోను పుష్కలముగానున్నది లేనిది తెలియగలదు. ఇంత పుష్కలముగా నున్నప్పటికిని తూర్పు డెల్టా (కాకినాడ రామచంద్రపురం తాలూకాలు)లో ఆకు మట్ల ఎండిపోవుచున్నది. ఉద్ద్యులు కావడములేదు! నీరు యివ్వకపోవుటవలన రయితులు మంచినీటిచెరువులకు వెళ్లి నీటిని ఆపుచేయ మొదలెడిరి. అందువల్ల శిక్షాగృహముగా ఎక్కిర్యాటిపు ఇంజినీరు పంట కాలవలు మాసివేయమని ఉత్తరువొసంగినట్లును స్కూగ్రింగు తలుపులతాళములు తనవద్ద నుంచుకొనుచున్నట్లును తెలియచున్నది. సబ్ ఓవర్ సీయర్లు, సబ్ డివిజన్ ఆఫీసర్లు మారుమాటాడకుండ వారివిధులను ఎక్కిర్యాటిపు ఇంజినీరే చేయమొదలెడిను.

గవర్నమెంటునకును, న్యూపరిం టెండింగ్ ఇంజనీరునకును రయితులు విడిగిగాని సమదాయముమీదగాని తెల్లగాములు పిటిషన్లు యిచ్చుకొనుచున్నారు. డిప్యూటీ సర్పంచ్ కూడ వెళ్లుచున్నారు. అన్నియు నిరర్థకము లగుచున్నవి. భీమవరము రయితులకు చామర్లకోట రైలుస్టేషనువద్ద ఎండిపోయినవరితకు చూపించి గోలపెట్టితే న్యూపరిం టెండింగు ఎంజినీరు "నాశేమియు స్థానికవిషయములు తెలియవు, స్థానిక ఉద్యోగస్థులే మీ వ్యవహారములు బాగా కనుక్కొనగలరు. నీరులేనిదే ఎవరేమి చేయగలరు" అని సమాధానమిచ్చెను. ఆన్యూ ఇంజినీరు హార్పున్న మెయిలు బండి కెదురుగా చామర్లకోట భనశేర్లరము కాలవ "లేదునుమా, నీరు నాయందు నింగా ఉన్నది నుమా!" అని పలుకుచున్నది. అక్కడికి కొలదిదూరములో గవర్నమెంటు వ్యవసాయము కన్నులపండువుగా జరుగుచున్నది. రయితుల మనస్సు లెట్టుండునో ఒక్కపర్యాయము చదువరులే ఆలోచింపవలెను.

రిపోర్టులనేకము గోదావరి జిల్లా సంఘమునకు రాగా ఆసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు కాకినాడ పలుకుబడిగల్గిన వకీలు, యల్లాజోస్యుల కామేశ్వరరావుగారి యభిప్రాయములను ఆలోచింపవలెను.

ఆకుమట్ల తడుపుకొనుటకు నీళ్ల నిమిత్తము గోదావరి తూర్పు డెల్టా రయితులు అనుభవించుచున్న కష్టములను గూర్చి ప్రభుత్వమునకు తెలియజేయవలసిన అవసరమును గురించి ఆలోచించుటకును, సామాన్యరయితుల స్థితిగతులనుబట్టి సామాన్యతా తో వ్యవహరించునట్టి ఒక ఇంజినీరు ను నియమింపగోరుట, అనువిషయము గోదావరి మండలసంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు చర్చించి యీక్రింది తీర్మానమును చేసిరి:

(అ) "నీరు సమృద్ధిగానుండి అనకట్టుపైనుండి పారిపోవుచుండగా వివిధగోతుల కొంతకాలమువరకును చానెల్సు (పంట కాలవలు) మాసి తూర్పు డెల్టా గ్రామములన్నిటికి సాగుబడి చేసికొనుటకు గోదావరి తూర్పు డివిజన్ ఎక్కిర్యాటిపు ఇంజినీరు హాగ్బెగారు నీరు యవ్వడములేదని యీసంఘమువారు కించతో తెలిసికొనుచున్నారు. అందువల్ల ఆకుమట్ల ఎండిపోవుచున్నది. ఉద్ద్యులు అభ్యంతర పెట్టబడినవి. ఉద్ద్యులచేసిన స్వల్ప భూమియు ఎండిపోవుచున్నది. వివిధగోతుల వ్యవసాయదారులకు హాగ్బెగారియొక్కచేత గొప్పకష్టము కలిగించెను. తక్షణమే నీరు నిరాటంకముగా సప్తయి జేయనియెడల భంగకరమై యిట్టి బుతువునందు వ్యవసాయదాగు నాశనము పొందుదురు. కాబట్టి ప్రభుత్వమునకు రివిన్యూవర్గము కూడా కలిగించే యిట్టి సందిగ్ధస్థితిని తొలగించుటకు ప్రస్తుతసమయములో ఆవిజనముకు సామాన్యతాగల ఒక ఉద్యోగస్థుని నియమింపవలసిన దని యీసంఘమువారు ప్రోత్సహించుచున్నారు.

(ఇ) గోదావరి జిల్లాలో సాగుబడి పనులకు నిరాశూటమైన నీటిసప్తయి చేయించుటకు తక్షణమే ప్రయత్నములుచేయవలసినదనియు, యికముందు ఇట్టి సందిగ్ధస్థితి లేకుండ చూడవలసినదనియు సర్ హార్బా వెంకటరెడ్డినాయుడు, దివాన్ బహద్దరు నూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడు, లిక్కిన వెంకటరత్నంగార్లు (మదరాసు శాసనసభ్యులు), గోదావరి డెల్టాల ఇగ్రికేషన్ ఎడ్వైసరీబోర్డు అధ్యక్షుడును, లెజిస్లేటివ్ అస్సెంబ్లీ సభ్యుడును అగు దివాన్ బహద్దరు మోచర్ల రామచంద్రరావుపంతులుగారిని ఈసంఘమువారు కోరుచున్నారు.

ఇప్పటికైనను ప్రజాసౌకర్యమును యోచించి ప్రభుత్వమువారు వెంటనే యీ దుష్స్థితిని తొలగింతురుగాక.

బల్లకల్లును వేసికొనివచ్చకపోవుట
సదరు సంఘమువారు ఈక్రింది తీర్మానమును గూడ జేసిరి.

ఉద్ద్యులకాలములో ఇంజినీరు హాగ్బెగారు బల్లకల్లును రయితులు ఉపయోగించుకొనుటకుండ ఆపుచేయుట మిక్కిలి కష్టముగా నున్నదని యీసంఘమువారు గవర్నమెంటుకు తెలియజేయుచు అట్టియు తరువును జారీచేయుటలో తగు జాగ్రత్తవలంబింపవలసినదని ఇంజనీరునకు చెప్పవలసినదని యీసంఘమువారు కోరుచున్నారు.

సక్సెస్ ఫుల్ దంతచూరము నోటిలోని సకలవ్యాధులను మాన్యు. పండ్లకొప్పులు, ఇసుకలో నెత్తురు చీమకాలుట వాముల దీనివలన స్వస్థులగును. నాలుకమీది పొక్కులు తొలగును. ఇదిస్వదేశీ మూలికల ఔషధముతోను ఔషధద్రవ్యములతోను చేయబడినది
1 డబ్బీ 0.2.0. టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి.
డబ్బీ 1.4.0
1191 నెం. 1 ఎ. ఆలంగాతా పిళ్లవీధి తిరువల్లికేడి మద్రాసు.

స్థానిక వార్తలు

అడ్వోకేటులు:— నేడు హైకోర్టువారు హైకోర్టుకు టి. వి. రామనాథ అయ్యరుగారు అడ్వోకేటుగా చేర్చుకొనబడిరి.

సంస్కరణల విచారణసంఘము:—అ. భా. విశ్వకర్మార్థశాస్త్రము ముఖ్యకార్యదర్శి యగు పండితగావాల రామమూర్తిగారు విశ్వకర్మసంఘముతరపున సంస్కరణ సంఘమువారికి ఒకసాక్ష్యపత్రమును దాఖలుజేసెను. సదరు విచారణసంఘము యెదుట సిద్ధాలో సాక్ష్య మిచ్చుటకు అనుభూతి దరఖాస్తు బంపెను.

ఇంజీరియలుసినిమా:— వరదల సహాయము:— కావేరీవరదల సహాయనిధికిగాను ఇంజీరియలుసినిమా (టెలిఫీమ్) వారు రేపటి 1.8.24 రెండుప్రదర్శనములవలన వచ్చు ధనమును నిమిషానికి రూ. 1000000. ఎడిటోరియల్ ధన విజయమును నిమిషానికి రూ. 1000000. సాయంకాలము 6-15 గంటలకు ఒకసారి, రాత్రి 7-9 గంటలకు రెండవసారి ప్రదర్శించెదరు.

వరదల సహాయము - బహిరంగసభ:— మదరాసు మహాజనసభ, స్వరాజ్యపక్షము, తమిళకాంగ్రెస్ కాంగ్రెసుసంఘములక్రింద రేపు సాయంకాలము (1.8.24) సౌందర్యమహాలలో చెన్నపురిపౌరుల బహిరంగసభ జరుగును. టి. వి. శేషగిరి అయ్యరుగారు అధ్యక్షులుగా నుందురు. వి. రామదాసు, సామి వెంకటాచలంబెట్టి, ఎస్. సత్యమూర్తి, ఎం. ఎ. జిలానీసాహెబు, సి. ముత్యయ్య మొదలయ్యారు, రంగస్వామి అయ్యంగారు, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు మున్నగువారు లుపన్యసించెదరు. ఎల్లరువిచ్చేసి తమకైకొలిది వరదలసహాయనిధికి విరాళములు పంపప్రార్థితులు.

మదరాసు కార్పొరేషను

ఎన్నికలకు నామినేషనులు

10 స్థానములు ఖాళీపడనున్నవి. వానిలో 5 స్థానములకు నామినేషనులు విన్నవింపజేసినవి. నిన్ను నేకడపటి వాయిదాలో జ. నాలుగు స్థానములకు కాంగ్రెసు పక్షమువారు అభ్యర్థనలు నిలిపిరి. 5 వ స్థానమునకు జి. ఎ. సతేశుగా రొక్కరే నిలిచిరి. పోటీవారులు లేకుగాన ఆయన ఎన్నుకొనబడెను. (ఆం. ప్రె.)

రెండుక్రాసుసంఘము-వరదలసహాయము:—

ఇండియన్ రెండుక్రాసుసంఘమువారు మదరాసు బ్రాంచినుండి యాదిగవరీనిధి ధనము తేలివార్తలములముగా వరదలసహాయ నిధికిగాను పంపిరి. మొత్తము రూ. 5000 తంజావూరు లక్ష్మణగారికి రూ. 500 బక్షిగళకనరాకల్ల రుగారికి, మాంగళూరు-500 కొచ్చిను సహాయసంఘ కార్యదర్శిగారికి. 1000 వరదలవే యెక్కువ భాగవొందినవలయు విస్తీర్ణము నష్టము యొక్క పరిమితి యెక్కువ రిపోర్టులు వచ్చినచో యీసంఘమువారు వారికిగూడ సహాయముజేయ నున్నారు.

సిరిగిరిజిల్లాలో ప్రబలియున్న రిలాప్సింగుజ్వరము నివారణార్థము ఆజిల్లాబోర్డు అభ్యర్థనపై పేరిన రూ. 250 బంపిరి. సంఘమువారి టెలిఫోన్ సహాయములను యెక్కువగా జేయబిలుండు కై సభ్యులు అధికముగా చేరవలసి యున్నది. సభ్యత్వము గల సాలనుకు రూ. 1 నుండి రూ. 5 గలదు.

కలకత్తా కార్పొరేషను

స్వరాజ్యపక్షనాయకులకు సన్మానపత్రములు:— "కలకత్తాలో జరుగనున్న స్వరాజ్యపక్షసభకు వచ్చిన పుడు మోతీలాలు నెహ్రూ, వి. జే. పటేలు, హాకీం అజ్మలు ఖాను, ఎన్. సి. కెల్కర్డుగార్లకు సన్మానపత్రములను సమర్పించవలెను. వానిని పేటికలలోనుంచి పేటికలపైని రాట్టమునకా ర్పొరేషను చిహ్నములను చెక్కించి వారికియివలెను. (2) ఇండియన్ టెలిఫోనియల్సుకును ఆక్సులరీ ఫోర్సుకును సమానముగ ఆదరణ చూపుటలేదుగాన ఆక్సులరీ ఫోర్సుపనిలోనున్న రోజులకు కార్పొరేషను ఉద్యోగులకు జీతమియ్యగూడదు" అను తీర్మానములు 30 వ తేదీన జరిగినసభలో వామోదినపబడెను. రెండవతీర్మానమునకు 39 మంది అనుకూలురు, 18 మంది ప్రతికూలురు. (ఆం. ప్రె.)

ఇంజీనియర్ సినిమా

17 హైరోడ్డు, తిరువల్లికేణి.

1-8-24 తేదీనాడు 6.30 9-30 జరుగు రెండుప్రదర్శనముల వలన వనూలగుడబ్బు వరదల సహాయార్థమై యిచ్చివేయబడును. గాన ప్రజలందరును తగు ప్రోత్సహ మొనగ్రహింతులు. ఎడిటోరియల్, విజయా (అనుద్రామా) రెండును ప్రదర్శింపబడును. ప్రొ. ప్రొ. ట. రు.

ది. బి. రాజధర్మ ప్రవీణ కె. యస్. చంద్ర శేఖరయ్యరు బి. యె., బి. యల్.

బ్రిటిషు మంత్రివ్యముపాసినభ

భారతదేశవిషయములు

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త

లండన్, జూలై 31:—నిన్నటిదినము జరిగిన మంత్రివర్గపుసభలో భారతదేశ వ్యవహారములు గూడ వచ్చినవి.

సర్ ఫ్రెడెరిక్ వెట్

గారు ఇండియాకు బయలుదేరుచున్నారు. వీరితో మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రికాప్రతినిధి ముచ్చటప థిల్లి సభ ఏర్పాటు అంతయు తనకు సంతోషముగ నున్నదనియు అందులో వాదప్రావీణ్యము యభివృద్ధియగును. మంచి వాదనా నైపుణ్యముగలవా రున్నారనియు ప్రెడెంటు గారు తెలియజేసిరి.

ప్రస్తుతమందున్న లెజిస్లేటివు అసంట్లీకిని మొదటి అసంట్లీకిని చాల వ్యత్యాసమున్నదనియు దీనికి కారణము స్వరాజ్యవాదుల నిరోధమనియు, వీరి ప్రతిష్టంభ పద్ధతులు ప్రపంచమంతటను ప్రాముఖ్యముగ ప్రకటింపబడినవనియు దీనివలన అసంట్లీ ప్రెడెంటు గారికి కామన్వెన్సులో ఇక్రూపమును గలుగజేసెననియు మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రిక తెలుపుచున్నది.

అమెరికను వైమానికులు

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త

లండన్, జూలై 31:—అమెరికను వైమానికులు కిరుకు వాలులో ప్రవేశించిరి.

గుజరాతు జిన్నింగుమిల్లు

అహమదాబాదులో యీ ఖాక్టరీ కూలిపోయినది

29 వ తేదీన అహమదాబాదులో గుజరాతు జిన్నింగు మిల్లు కూలిపోయినది. చాలమంది దానిక్రిందబడి కూరుకొనిపోయిరి. 29 వ తేదీ సాయంకాలము మాడుకెవములను 30 వ తేదీ ఉదయమున ఒకశవమును త్రవ్వకీసిరి. కొంతమందిని నైద్యులకు పంపిరి. వారిలో నొకడు అపాయనీతిలోనున్నాడు. ఇంకను 20 మంది కనుబడలేదు. చీపుఫాక్టరీ యిరవైవైరు బొంబాయినుండివచ్చెను. ఆతిడు విల్లును పరీక్షించెను. ఇకవిచారణ చేయును.

నిన్న గురి నాలుగు శవములను తీసిరి. రాత్రియగ్గు త్రవ్వమనే యున్నారగాని పని యింకను ముగియలేదు. (ఆం. ప్రె.)

రైలుకట్టలు తెగుట

రావల్పిండి జిల్లాట్రాఫిక్ నూపరింపెండెంట్లు 29 వ తేదీ నిల్లు తేలివార్త నివృత్తుచున్నాడు:— కోహాటు హంగూ వైచనులమగ్గు రైలుకట్ట అనేకచోట్ల తెగుటచేత కోహాటులో మూడవలైనుం డెడము లేకపోవుటచేతను బండ్లు నిన్న సరాసరి నడువలేదు. కోహాటు చెకొరకోటిలకు మగ్గు 42 వ మైలు పద్దతప్ప అన్ని కురమ్మతులును చేయబడినవి. ఇచట మాత్రము ప్రయాణీకులు ఒక బండిలోనుంచి యింకొకదానికి మారుచున్నారు. మరమ్మతు పూర్తియై సరాసరి బండ్లు నడువవరకు నిల్లుండును. ఇందులకు షుమారు ఒకవారము పట్టవచ్చును. (ఆం. ప్రె.)

తెయ్యమారు పోగయోడ పోగమంచులో దిక్కులున్న మునిగిపోయినది తెలియుచున్నది.

రిలై రగుట

రెంగళూరు ప్రభుత్వ ప్రకటన యిట్లు చెప్పుచున్నది. దివాన్ బహదూర్ రాజధర్మ ప్రవీణ కె. యస్. చంద్రశేఖర అయ్యరు బి. యె. బి. యల్ గారికి 1924 ఆగస్టు 2 తేదీతో 4 నెలల వివిధజేత నెలవును పూర్తియైనందున రిలై రగుటకు నెలవిచ్చుచు మైనూరు మహారాజుగారు అయ్యరుగారు 32 సంవత్సరములనుండియు చేసినఘనమైన సేవను మెచ్చుకొనిరి. మైనూరు సివిల్ సర్వీసులో చంద్రశేఖరఅయ్యరుగారు భీష్ముని ఐంటివారు.

1892 సంవత్సరములో సివిల్ సర్వీసుకు జరిగిన పోటీ పరీక్షలో మొదటివారుగా ఉత్తీర్ణు లైరి. జెనరలు రివిన్యూకాఖిలలో ప్రభుత్వమునకు అసిస్టెంటు సెక్రటరీగాను, డిప్యూటీ సెక్రటరీ గాను పనిజేసి, 1909 డిసెంబరులో మైనూరుప్రధానకోర్టులో న్యాయమూర్తి యయ్యెను. 1916 లోను 1919లోను కౌన్సిలు సభ్యుడుగా పనిజేసెను. జస్టిసు సర్ రెన్సీమిల్లరు గారు నెలవుమీద వెళ్లినప్పుడు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా పనిచేసెను.

తుదకు 1922 జూలైలో సర్ రెన్సీమిల్లరు గారు చాలించుకొనగా వీరికి ప్రధానన్యాయమూర్తి పని యిచ్చుచేయబడెను. వీరేస్థానములో పనిజేసినను ప్రత్యేక సామర్థ్యముతో పనిజేయుచు తమ స్వాతంత్ర్యమునకును నిష్కళంక ప్రవర్తనకును పేరుగాంచెను.

వీరిసేవలకు మెచ్చుకొనియే మహారాజుగారు 1921 దసరా దర్బారులో రాజధర్మ ప్రవీణ యను బిరుదము నొసంగిరి. 1928 జూనులో యిండియా దొరతనమువారు దివాన్ బహదూర్ అను బిరుదము నొసంగిరి.

చంద్రశేఖరయ్యరు గారు చాలించుకొనెను మహారాజాగారి దీవనలను గొనిపోవుచున్నారు. ఇంతకాలము ప్రజాహిత సేవను జేసియుండుటవలన అయ్యరుగారు చిరకాలము జీవించి విశ్రాంతి ననుభవించవలెనని మహారాజుగారు ఆశించుచున్నారు. (ఆం. ప్రె.)

అహమదాబాదులో కంభవర్షము

మిల్లుకూలుట - జననష్టము

అహమదాబాదు, జూలై 29:—ఇచట యిప్పటికైన రోజులనుండియు యెడతెగకుండు వర్షములు కురియుచుండెను. అందువలన నేడు మధ్యాహ్నము పనివారలు పనిజేయుచుండగా గుజరాతు జిన్నింగుమిల్లుభాగము కొంతపడిపోయెను. మిల్లు ఆవరణముగుండ్ని లేచుటకష్టమయి అనేకమారులు మిల్లుఅధికారులకు తెలియబరచిరి గూడానట. ఈకూలిన విషయము లేబరుఆఫీసులో తెలియగానే సెక్రటరీగారు ఆఫీసు నిబ్బందితో ను మిల్లువద్దకువచ్చి వైబడతుక్కునంతను దీనిచేయ ప్రారంభించెను. ఈలోపల పోలీసు మిలిటరీవారలువచ్చి మనుష్యులను రక్షింప మొదలిడిరి. ఇంతవరకు 26 మందిని ఆసుపత్రికి పంపిరి. అందు 10 మందికి చికిత్సజేసి యింటికిపంపిరి. 16 మందిని ఆసుపత్రిలో రోగులుగజేర్చుకొనిరి. ఇందు ముగ్గురుకు బాగుగాబెబ్బలు తగిలెను. అ న నూ యా బా యి ఆ సు ప త్రి కి బోయి బెబ్బలుతగిలినవాని జూచెను. ఇంకను 60 మంది క్రిందబడియున్నట్లు అనుకొనుచున్నారు. క్రొత్త కంపెన్సేషను ఆక్ట్ ప్రకారము గాయములు తగిలినవారికొక్కరిగాను నష్టములను లేబరు ఆఫీసువారు రాబట్టబోవుచున్నారు. (ఆం. ప్రె.)

కొచ్చిన్, జూలై 30:—వియ్యపుమర యజమానియు
చ్చిన్ లోక్ల చాపలను చాపలకు కావలసిన సామగ్రియు
యారుజేయించుటకు ప్రథమమున ప్రారంభించినవాడును అగు
పేమేజాథెట్సేగారు. తనవారమునాడు చనిపోయిరి. వీరికి 68
వత్సరములు (అ. పై)

30 వేల దొంగతనము కేసు

తీర్పు జెప్పబడుట

బొంబాయి, జూలై 30:—కాన్వేనెన్స్ ప్రెజిడెంట్ సార్లెంట్ మాలిగారు కాన్వేనెన్స్ ఆండ్రూసుగారింట్లో ఆయన లేనపుడు 30 వేల పన్నులను దొంగిలించిన నేరమునకై కాన్వేనెన్స్ ప్రెజిడెంట్ గారికి నాలుగు నెలలు కఠినశిక్షయు నేయిరూపాయలు జరిమానాయు అది యాయనను మరి 4 నెలలు శిక్షయు, సార్లెంట్ మాలిగారికి 2 నెలలు కఠినశిక్షయు నేయిరూపాయలు జరిమానాయు, తప్పినయెడల నాలుగు నెలలు కఠినశిక్షయు చీపు (ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు ఫ్రాంకు ఆలివీరాగారు విధించిరి. చివరలో విచారణపుడు ప్రెజిడెంట్ గారు తన నేరమును ఒప్పుకొనెను. నేడు విచారణమున చెప్పిపుగారి వకీలు వైసాజీగారు, ప్రెజిడెంట్ గారు దొంగతనమున కలవాటుపడినవాడు గాదనియు, చాల అవసరముగా అటు జేసెననిపిపి, న్యాయమును జెప్పటలో దయజూపి నేరముని వైసాజీగారు గాక వానిని సన్మార్గమునబెట్టుట యుద్దేశము గావు దయజూపవలెనని కోరిరి. ఆయన సైన్యములో మంచి ఉద్యోగమును దానితో 10 యేండ్ల సర్వీసును పోగొట్టుకొనెను. ఇంతేగాక ఆయనపై చిన్న భార్యయు పిల్లలు ఆధార పడియున్నారు. కాబట్టి యీ ముద్రాయ మరియొక దేశములో జీవనముజేయుటల అవకాశమియవలెనని నకీలుకోరును.

అంతటపోలీసుగారు మాలిగారిపక్షమున వాదించుచు ఆయనసర్వార్థమునకై పతకమును బొందెననిచెప్పెను.

ఆలివీరాగారు నేరము చాలతీవ్రమైనదని చెప్పి కఠినముగనుండ నుద్దేశములేకున్నను అట్లుండఁజగర్చుమని తలంచుచుద్దాయి 4, 2 నెలలు కఠినశిక్షను విధించెను. (అ.ప్రె.)

ఈస్టర్న్ బ్యాంకు దొంగతనము

ముద్రయికి కఠినశిక్ష

బొంబాయి, జూలై 30:—ఈస్టర్న్ బ్యాంకు గుమాస్తా యొకడు క్రిందటివారము బ్యాంకునుండి 12వేల రూపాయలను దొంగిలించినందులకు నేడు చీపుప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారు 800 రూ॥ల జరిమానా విధించి అదితప్పిన యెడల ఆరు నెలల కఠినశిక్ష బొందునట్లు తీర్పుచెప్పిరి. (అ.ప్రె.)

నరిహదులలో వాయువిమానము దిగుట

సిల్వా, జూలై 30:—నరిహదు ప్రాంతములలో సోమ వారమునాడు వాయువిమాన మొకటి దిగక తప్పదయ్యెను. పానెంజెరు ఎయిరు క్రాఫ్టునును బెలుగారు రాజమకు సురక్షితముగ తిరిగివచ్చిరి. తెలుసుకొన్నాడను లీడుకాపెలుగారెట్టి అపాయములేకుండ ఆ అడవి జాతివారి చేతిలో సురక్షితముగ నున్నట్లు తెలియచున్నది. (అ.ప్రె.)

ముసల్మాను వాకబుచట్టము

కొన్ని నిబంధనలు

సిల్వా, జూలై 30:—పంజాబు ప్రభుత్వమువారు ముసల్మానువాళ్ళు చట్టము క్రిందకొన్ని నిబంధనలపై వచ్చిన నూచనలందు జేర్చబడును. ఇతర విషయములతోబాటు యీనిబంధనలందు సెక్షను (1) ప్రకారము ప్లేటుమెంటునోలేకు పంజాబుగవర్నమెంటు గెజెటులోనే ప్రకటించి ఇందువలన యితర నార్తాపత్రికలలో ప్రచురించుటకు ఖర్చును తప్పింపవలెనని గావింపబడును. ఇంతయొక్క దరఖాస్తురుము సెక్షను 4 (1) ప్రకారము 2 రూ॥లనుండి 1 రూ॥కి తగ్గింపబడినట్లు గూడ అందు చెల్లబడును.

(అ.ప్రె.)

పంజాబు గవర్నరుగారు ఇందుకు 30 వ తేదీ ఉదయము పోయిరి. అచట రెండుకోజులుందురు.

పంజాబు మంత్రి రాజీనామా

సిల్వా, జూలై 30:—గౌ॥ రాయబహదూరు లాల్ చందుగారు పంజాబుమంత్రిపదవికి రాజీనామానిచ్చిరి. ఈసారి పంజాబు శాసనసభ సెషను పూర్తయినవరకును వారిస్థానే యెవరిని గాని నియమించుప్రయత్నములు జరుగవని తెలియుచున్నది. (అ.ప్రె.)

బికనీరు, కొలారతు శాఖపై రైలుకట్ట తెగుచేత 29 వ తేదీనుండి రైలునడుచుటలేదు. కట్టబాగుటకు 6 వారములు పట్టినవచ్చును.

జిల్లా విద్యాసంఘము

విద్యామంత్రిగారి ప్రకటన

మదరాసుజిల్లా విద్యాసంఘమువారు సాధారణసభ నిన్న సాయంకాలము కాన్సిలు మండరమునందు డా॥ ఎన్. స్వామివాళుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. చాలమంది విచ్చేసిరి. గౌ॥ సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారు విద్యామంత్రి నుల్లాను మొహిద్దూని వైజామురాజ్ ప్రి విద్యాశాఖ అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగారు విచ్చేసియుండిరి.

కార్యక్రమము ప్రారంభింపబడుటకు పూర్వము అధ్యక్షుడు యీసంఘమువారిచే దాఖలుచేయబడిన ప్రాథమిక విద్యావిధానమును ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించలేదను విషయమును సభవారి కరుకపరచెను. వృత్తివిద్యయును ప్రారంభ అభ్యుచి గలుగజేయుటకుగూర్చి ఎక్స్ పర్ట్ సలహాననుసరించి ప్రభుత్వమువారు ప్రతికూలాభిప్రాయములను తెలిపియుండిరి. విద్యామంత్రిగారు ఉదకమండలమునందు నిరుడు సమాజేశ పరచిన ప్రాథమిక విద్యాసభ తీర్మానముల ననుసరించుచు ఫిస్కలు కమిషనువారి శిఫార్సుల ననుసరించుచు తయారుజేయబడిన యీ విధానమును ప్రభుత్వమువారు ఎక్స్ పర్ట్ సలహా ననుసరించి తీరస్కరించినందులకు అధ్యక్షుడు మిగుల చింతించెను.

పిల్లలకు మధ్యాహ్న భోజనము

పాతకాలలోని బాలురకు, ముఖ్యముగా నిమ్మజాతుల వారికి మధ్యాహ్న భోజనము పెట్టుటగూర్చి అధ్యక్షుడు గూచించెను. ఈ విషయమును ప్రభుత్వమువారు కొంతసహాయముజేసినమని యిదివరకు వాగ్దానము చేసియుండిరి. అందుచే నీ సంఘమువారు రూ॥ 8000 గోరిరి. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారు ఏమియు నీయజాలమనుచున్నారు. నీ కమిషను రిపోర్టు ననుసరించి చాలధనమును గూడబెట్టవలసియున్న యీ ప్రభుత్వమువారి స్థితికి అధ్యక్షుడెంతయు సానుభూతి చెలిపెను. ప్రభుత్వమువారు ధనమియ్యకున్నచో డబ్బు దండి విద్యామంత్రిగారి చేతిడచ్చెనని విరాళమునీయవలెనని వేడుకొందునని అధ్యక్షుడు చెలిపెను.

కాన్సిలువారుపదవజిల్లాలోని ప్రాథమికవిద్యాపరిశీలకులను గూర్చి పరిషత్ వార్షికనివేదికపై డైరెక్టరుగారి విమర్శను చర్చించి రికార్డుజేసిరి ఆయన అందు నూచించిన కొన్ని శిఫార్సులను గుర్తించిరి.

గ్రాంటులకు రికార్డునులకు వచ్చిన దరఖాస్తులు వాని ఆర్డరులనుబట్టి మంజూరుచేయబడినవి.

ఈదినకు తీర్మానములు ఆమోదింపబడినవి:—(1) ఈ నగరములో ప్రాథమిక విద్యాలయములను కొనసాగించుట చాల వ్యయప్రయాసముగ నుండుటచే యీదిగువకిరిసి ఉపాధ్యాయజేతన గ్రాంటులనిషగమని యీసంఘమువారు ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సు జేయుచున్నారు:—సెకండరీగేడు ప్రెయిరింగులయినవారికి రూ॥ 20. కానివారికి రూ॥ 10. ఏలిమంటరీ హయ్యరువారికి రూ॥ 12. కానివారికి రూ॥ 8. ఎలిమంటరీ లోయరువారికి రూ॥ 10. కానివారికి రూ॥ 6. ఈవిషయము త్వరలో ఆర్డరులు బంపమని గోరుచున్నారు.

(2) మదరాసు ప్రాథమిక విద్యాసంఘమువారు యిచ్చు రాత్రి బడులకు వచ్చు బాలురకు అనుకూలముగా నుండునట్లు విద్యావిధానము ఏర్పరచు కొనెదరు.

పాత్రోగారు

సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారు దీర్ఘముగా ఉపన్యసించిరి. అధ్యక్షుడు గ వర్నమెంటు ఎక్స్ పర్ట్ శిఫార్సులనుగూర్చి పారబాటుపడెననెను. ఆయన గణితము వ్రాతచదువుగాక మనస్సునకు, కన్నులకుగూడ తగినశిక్షణ బాలురకొసంగవలెనని నుడివెను. మధ్యాహ్నమువేళ అదిద్రావిడ బాలురకు భోజనము పెట్టుటకు రూ॥ 18 లక్షలు వ్యయమగుననియు, ప్రస్తుత ఆర్థికస్థితియందు అది కలుపబడదనియు, అదిజరుపుటకు చాల పెద్దసంస్థయేర్పరచవలసియున్నదనియు నుడివెను. విద్యాలయమందరములకు ప్రభుత్వసహాయముతిగా ఆవుసరములేదనియు, ప్రాథమిక విద్యాలయములు హిందువుల జీవితపరిస్థితులకునుగుర్భాసముగానుండి వికాలమందరములుండిన చాలమగుని భవనము లనవసరమనియు చెలిపెను.

సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారికి అధ్యక్షుడు వందనములు తెల్పుటతో సభముగి సెను.

ఖానుసాహెబు బిరుద మీయబడుట

వెల్లింగటను, జూలై 28:—నిన్నమధ్యాహ్నము కెంటోస్టేటులో మండ్రామజిల్లా కమాండరు అఫీసరు మేజరు జెనరలుజే, కాన్వేనెన్స్ గారు యం. అబ్దులుఖాదరు సాహెబు బహదూరుగారికి, కెంటోస్టేటు నూపరిం టెం డెంటు ఖాను సాహెబు సనదును బాడ్జిని బహుచాకరించిరి. మేజరు మెక్ఫర్సనుగారుఆయనజేసిన యుద్ధసేవ మున్నగువానిని ప్రశంసించిరి.

(అ.ప్రె.)

మైసూరునందలు

జెం గు రూ ౪, జూలై 31:—నిన్న ఆశించిన ట్టుగానే వరదలు అన్ని చోట్లను తగ్గుచున్నట్లుగా వార్తలు వచ్చుచున్నవని మైసూరు ప్రభుత్వ ప్రకటన చెప్పుచున్నది. శివసముద్రము కృష్ణరాజసాగరము వద్ద పరిశీతులు డ్యుకరముగానేయున్నవి. చారడేవగ్గర కంటేన కొట్టుకొనిపోయినదని నిన్నవచ్చినవార్త అబద్ధమనియు, కొట్టుకొనిపోయినది వంతెనవద్దనున్న చిన్నతూము అనియు పీఠాగా డిప్యూటీ కమిషనరు తెలియజేయుచున్నాడు. వరదలుకట్టిన ప్రతిజిల్లాలోను రివిన్యూ సబుడివిజనల్ ఆఫీసరులు, అసిస్టెంటు యిజనీరు, అమల్ దారు హాలీసుయినప్పైరు 12 గుగు కూలీలతో ఒక సహాయసంఘముగా యేర్పాట్లుజేసి యిండ్లుతేనిలానికి సహాయము చేయవలసినట్లుగా డిప్యూటీకమిషనరులు వేడుకొనిబడిరి ఆ ప్రకటన తెలియజేయుచున్నది. (అ.ప్రె.)

నాగపట్నం తాలూకా మిరాసీదారుల సంఘము

వెల్టార్, ఓడంబోకియార్, కనువయ్యారు నదులలో

నికి నీరు వదలవలసినదని అడుగుట

నాగపట్నం, జూలై 29:—జనాబ్ ఆర్. కె. మహా మ్యన్ యిస్కయేర్ రాధుగారి యాధిపత్యముక్రింద ఆదివారమునాడు జరిగిన నాగపట్నం తాలూకా మిరాసీదారులసభలో, 50 వేల యెకరములభూమిని సాగుబడిచేయవలసి యున్నట్టియు, నటునంటి వరదసమయములో గూడ చాలినంతనీరు లేనట్టియు తెల్పారు, ఓడంబోకియారు, కనువయ్యారు నదులలోనికి యెక్కువనీటిని రానియవలసినదని రివిన్యూ పి. డబ్ల్యుశాఖలవారిని వేడుకొనుచు తీర్మానములు గావింపబడెను. సాగుబడికాలము గతించి పోవుచున్నందున నను, ఇప్పుడు చాలినంత నీరులేకపోయినట్లయిన సాగుబడికి యిచ్చుదికలిగి మిరాసీదారులకు గొప్పనష్టము సంభవించునగావునను వైనజెప్పిన నదులలోనికి చాలినంత నీటిని సప్లయజేయుటకు యేర్పాటులను చెంటనే గావింపవలసినదని ప్రభుత్వము వాదని యీ సభ వేడుకొనుచున్నది.

మైసూరుప్రభుత్వము వారును మదరాసు ప్రభుత్వము వారును యేర్పరచుకొన్న కన్నంబాడి యొడంబడిక తంజావూరుజిల్లా మిరాసీదారులతో సంప్రదింపడం యేర్పరచుకొన్నది గావున ఆయొడంబడికతో తంజావూరు మిరాసీదారులకు సంబంధములేదని మరియొక తీర్మానము గావింపబడెను.

మిరాసీదారు లెవ్వరును కొబ్బరిచెట్లకు కల్లగీయుట కీయరాదని యింకొక తీర్మానము గావింపబడెను.

(అ.ప్రె.)

“వందేమాతరం” కరపత్రము

ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనముజేసికొనుట

కలకత్తా, జూలై 30:—వెంగాలు ప్రభుత్వమువారు, ఇంగ్లీషులో ప్రచురింపబడు “వందేమాతరం” అను కరపత్రమును ప్రభుత్వమువారు నిరసనమును గలుగజేయ తోడ్పడుననుకారణముచేత స్వాధీనముజేసికొనిరి. (అ.ప్రె.)

ఆసాము శాసనసభ

సెల్లాటుజిల్లా మార్పు

పిల్లంగు, జూలై 29:—శాసనసభలో నేడు ప్రత్యేక చాదరీగారు సెల్లాటుజిల్లాను వెంగాలు ప్రభుత్వముక్రిందకు మార్చవలెనను తీర్మానము నుపపాదించుచు సెల్లాటును వెంగాలుతో మరల జేర్చుట అట్లుండిన బాగుండుననియే గాక రాజకీయముగను, భాషాప్రయోగముగను, గూడ యుక్తముగ నుండునని చెప్పిరి. ఇంతేగాక సెల్లాటు జిల్లాలైన ఆసాముకు చాల నష్టముగూడనని చెప్పిరి.

వెల్లూరుగారు ప్రభుత్వపక్షమున తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ మాటాడుచుప్రజాభిప్రాయమునకును గొనకేదనియు, ప్రభుత్వమువారి కీసూచనయిష్టములేదనియు, ఈ తీర్మానము మోదింపబడినయెడల ఆసాము ప్రభుత్వమువారుజేయునది బానిని భారతప్రభుత్వమునకు పంపుట మాత్రమే యనియు చెప్పిరి.

మరియొక సభ్యుడు సవరణనుపపాదించుచు కచారును గూడ ప్రత్యేకచాదరీగారి తీర్మానమునకు జేర్చవలెనని చెప్పిరి. సవరణయు అసలు తీర్మానమును గూడ 22 మంది అనుకూలముగను 18 మంది ప్రతికూలముగనుండ అంగీకరింపబడెను.

(అ.ప్రె.)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1924-వ సంవత్సరం జూలై నెల 31-వ తేది
గురువారము

ఇరాకు పరిపాలనము

ఇరాకు, లేక మెసపొటేమియా పరిపాలనము నిగూర్చి కావచ్చునభిలో జరిగినచర్చ, ప్రాత్యా హాకరముగ గనుపించదు. అరబ్బులు, తుర్కీ పరిపాలనమునుండి బయల్పడి, స్వాతంత్ర్యము ననుభవించ నెంచిరిగాని, మరల మరియొకరికింద పరాధీనత ననుభవించదలంచలేదు. కాని, మాండేటులనుపేరుతో ఒక పరిపాలనముసాసమున వేరొక పరిపాలనము సాపించబడినది. నానారాష్ట్రసంఘయాజమాన్యము నామమాత్ర మయినది. ఇరాకుతో సంధి కేసికొని ఇంగ్లండు ప్రస్తుతావస్థిని కొనసాగింప జూచుచున్నది. అరబ్బులు సంధి కట్టకదలులేదు. తక్షణ స్వాతంత్ర్యము గోరుచున్నారు. కమాండరు కెన్వర్త్ గారు, ఇరాకు గ్రాంటును తగ్గించవలయునని కోరుచు, ఇరాకునుండి బ్రిటీషువారు వెంటనే వెడలివచ్చిన మేలని తెలియజెప్పిరి. ఇరాకుపరిపాలనము మొదటి నుండియు, విమర్శనార్హమై యుండెను. ప్రజల కిష్టములేని ఫైజలురాజు నాదేశమున నెలకొల్పిరి. ఫైజలుగారు సహితము, ప్రజాభిప్రాయము నతిక్రమించజాలక, తక్షణస్వాతంత్ర్యమును కోరెను. కాని వాదిమాటలను బ్రిటీషువారు లెక్కింపరయిరి. ఇరాకులో శాంతిని స్థాపించుటకు వాయువిమానములు సాధనము లయ్యెను. ఇరాకు ప్రజల యిష్టమునకు వదిలిపెట్టినచో, ప్రస్తుత సంధిని ఆమోదించజారు. బలప్రయోగముచే, అరబ్బులను లొంగజేయ నెంచుటవలన తాత్కాలికవిజయము గలిగినను, విశేష ప్రయోజనము గలుగజాలదు.

సంధి కంగీకరింపకబోయిన, నష్టము వాటిల్లునని, బ్రిటీషు ప్రధానమంత్రి ఇరాకుకు సందేశమంపెను. ఇరాకునందు నూనెగనులు గలవు. వానిపై నాశను బ్రిటీషువారు విడనాడుకున్నారు. మోసూలు ప్రదేశము చాలముఖ్యమయినది. ఇది తమకు రావలయునని తుర్కీవారును, తమకు రావలయునని బ్రిటీషువారును, వివాదపడుచున్నారు. ఈ తగాదాలమధ్య, అరబ్బు ప్రజలు చిక్కుల పడుచున్నారు. ఇరాకు పరిపాలనాపద్ధతిని భామనుగారు సమర్థించ జాలకబోయిరి. మామూలు హేతువులనే వీరు పకరుపుబెట్టిరి. మొదట మెసపొటేమియా నాక్రమించుట తప్పయినను బహుయినను, ప్రస్తుత సమయమున బ్రిటీషు ప్రజలు తమ బాధ్యతలను విడనాడ జాలరట. ఈవాదము క్రొత్తదిగాదు. సంధివిషయమై ఇరాకులో ప్రతికూలభావముగలదని, భామను గారికి దెలియును. దానిని అణగద్రొక్కుటకు తాము చర్యదీసికొంటిమని, భామనుగారు తెలియజెప్పిరి. స్వయంనిర్ణయసూత్రముగారించెడి లేదరు మంత్రిగా రీతిరున బలుకుట విచిత్రముగ దోషకమానదు. కాని, చేజక్కిన అధికారమును వదలుకొనుట ఎవరికయినను కష్టముగ నుండును. సంధి

నియమములందు, ప్రజాస్వాతంత్ర్య మెక్కడను కనుపించనని, కెన్వర్త్ గారు మొరలిడిరి. ఈలాటి సంధిని గూర్చి ప్రజలమగు ఆక్షేపణ వెడలుట వింతగాదు. ఇట్టి చిక్కువ్యవహారములనుండి లేబరు ప్రభుత్వము వారయినను బయల్పడకబోవుట, వారిస్వాతంత్ర్య నిరతికి నిదర్శనము గానేరదు.

ఇరాకు సంధిని పార్లమెంటునభవా రంగీకరింపనిచో, నానారాష్ట్ర సంఘముయొద్దకు వెడలి తాము చేతుల గడిగికొందుమని, భామనుగారు బెదిరించిరి గాని, నానారాష్ట్ర సంఘము సజీవముగ నున్నదా యను శంక గలుగును. నానారాష్ట్ర సంఘమునందు ప్రధానసభ్యులు, ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు, ఇటలీలేగడ. ఈ సభ్యులు మాండేటుల పేరుతో, శత్రురాష్ట్రములను పంచుకొని పరిపాలించుచున్నారు. ఎవరిలాభమును వారు జూచుచున్నారు. ఒకరిచర్యలతో వేరొకరు జోక్యము కలుగజేసికొనబోరు. చిన్నజాతులకు నానారాష్ట్ర సంఘమున ఎట్టి పలుకుబడిలేదు. అమెరికా యింకను సభ్యత్వము నంగీకరింపలేదు. అందుచే ఇరాకు పరిపాలనమును విమర్శించి నరియగు నిర్ణయము గావించుట కెవరు బూనుకొందురు? ఎవరికివారు, తుమ్మి, శతాయస్సు అనుకొనవలసివచ్చుచున్నది. నాల్గుపండ్లకు పిమ్మట ఇరాకునుండి లేచిబోవుటకు తా మేర్పాటుల జేయుచున్నామని, భామనుగారు పలికిరి. కాని నాల్గుసంవత్సరములు నలువదిసంవత్సరములగుచో, ఆశ్చర్యముండదు. ఒక్కమారు స్థావర మేర్పరుచుకొని, సుఖ మనుభవించుచున్నపుడు అక్కడనుండి లేచిబోవుటకు పిమ్మట బుద్ధివుట్టదు. నిలిచియున్న కొలదియు నూనెగనులతో బాటు మరికొన్నిలాభము లెదురగును. దేశమును విడువకుండుట కిట్టి కారణము లనేకములు గనుపించును. నూతనపరిస్థితుల ననుసరించి, మరికొంతకాలముండుట యవసరమని, పాలకు లపుడు తెలుపవచ్చును. ప్రజలు అసంతృప్తులై గండగోళము చేయుచో, శాంతిస్థాన నిమిత్తము మరికొంతకాలము నిలువ వలసి వచ్చును. ప్రజలు స్వపరిపాలనమునకు సంసిద్ధులుగానపుడు, వెడలిపోయినచో బాధ్యతను విడనాడినవారగుదుమని, ఇంపీరియలిస్టులు తెలుపకమానరు. బలవంతులమాట చెల్లును. వా రెట్టికారణముల తెలిసినను, విలువయుండును. బలహీనులెంత బలవత్తరకారణముల జూపినను, ఎంతటి సామర్థ్యాతిశయమును జూపినను, పాలకుల కవి నచ్చవు. అందుచే, ఇరాకుకు స్వయంనిర్ణయస్వాతంత్ర్యము నీయదలచిన, ఇప్పుడే ప్రసాదించవలయును. వెంటనే తమజోక్యమును వదలుకొనుట బ్రిటీషువారికి సముచితము. కాలము గడచిన కొలదియు, ఇరాకు దేశముపై నను, దానినుండి చేకూరెడి లాభములపై నను మోహ మధికమై, దానిని వదలించుకొనుట కష్టమగును.

ఇందుకు, అమెరికా ఫిలిప్పైనుల సంబంధమే నిదర్శనము. ఫిలిప్పైనుదీవులను వెంటనే వదలి వేసెదమని, అమెరికా ప్రభుత్వమువారు నూచించిరి. విల్సనుగారికాలములో, ఫిలిప్పైనుదీవులు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమున కర్హములై యున్నవనియు, వానిని త్వరలో విడిచిపెట్టెదమనియు, వాగ్దానము జేసిరి. ఇట్టి యాదార్యమునకు, అమెరికా ఎల్లరచే నభినం

దింపబడెను. స్వాతంత్ర్యము వెంటనే చేజక్కునని ఫిలిప్పైను ప్రజలు ఉవ్విళ్ళూరుచుండిరి. హార్డింగ్ గారి కాలములో, ఫిలిప్పైను ప్రజల అర్హతవిషయమై సందేహము చూపబడెను. కూలి డిగ్గారి పరిపాలనమునందు, ప్రజలు అనర్హులనియు, ఇప్పుడప్పుడే స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుట నేరమగుననియు, సమయ మరుదొంచినపుడు చూచెదమనియు దెలుపసాగిరి. ఫిలిప్పైను ప్రజలయాశ లడుగంటినవి. అమెరికా సంయతము ఇటుల ప్రవర్తించుచుండి, తన్మధ్య ప్రదేశాక్రమణమునకును, పరిపరిపాలనమునకును చిరకాలమునుండియు అలవాటుపడిన యూరపియను దేశము తక్కు డాదార్యము జూపగలవా? 1923-24 సంవత్సరమునందు ఇరాకు పరిపాలనావ్యయము తగ్గుననియు లాభము చేకూగుననియు, భామనుగారు తెలిపిరి. లాభము చేకూరుకోలదియు, ఇరాకునుండి లేచిబోవుట కష్టముగ నుండును. నాల్గుసంవత్సరములకు పిమ్మట లేచిబోవుట కిప్పు డిష్టమున్నను, తప్పక లేచిపోయెదమని చెప్పట అపాయకరమని, భామనుగారు పలికిరి. కాలనిర్ణయము గావించుటకు, కీరికెట్టు మేదని విడితమగుచున్నది. నాల్గుసంవత్సరములకు పిమ్మట, ఏసందర్భ మయినను ఉద్భవించియూహలనన్నిటినిమార్చి వేయవచ్చునని వీరు తలంచుచున్నారు. ఇందునుబట్టి ఏమి తేలుచున్నది? ఏదియోనొక అవాంతరమువచ్చిన, ఇరాకునుండి బ్రిటీషువారు లేచిబోరని తెల్లమగుచున్నది. అవాంతరములకు కొడువయుండునా? ఈజిప్టు ఆక్రమణము గాంచిన ఎట్టి అవాంతరములు ఘటిల్లునో, యూహించవచ్చును. భామను గారి సమాధానమువలన, ఇరాకులో మరింత నిరాశ జనిపకమానదు. ఇరాకు శాసనసభ వారిదివరి కేన్వర్త్ నిరూపణముగోరిరి. భామనుగారి సందిగ్ధవచనముల వలన, వారి సందియములు ప్రబలమగుట సహజము. బ్రిటీషు విదేశపద్ధతి కొక దారితెన్ను గనుపించుట లేదు. నిశ్చలమగు సూత్రములపై నిది యాధారపడుటలేదు. లేబరు ప్రభుత్వమయినను ఇంపీరియలిస్టు భావములే వెలిబుచ్చుచున్నది. ప్రస్తుతపరిస్థితుల గాంచిన, భావిపరిణామముగూర్చి నిరాశ గలుగకమానదు.

జర్మను సమస్య

లండను సమావేశమునందు, ఫ్రెంచివారికి కొంత సంతృప్తి గలిగినట్లులు పత్రికల వ్యాఖ్యానముల దెలుపుచున్నవి. రూరును వదలిపెట్టువిషయ మాలోచింపబడుచున్నదనియు, సమాధానము గుదురవచ్చుననియు, తెలియుచున్నది. ఫ్రెంచి పత్రికల వైఖరి మారుచున్నది. నష్టపరిహారము విషయమై సరియగు విశ్వాస మెర్పడి యుండవచ్చును. కాని, జర్మనీకి ముందుగ ఋణమొసగి పునర్నిర్మాణమున కవకాశ మొసగవలెను. జర్మనీ బాగుపడిన గాని, నష్టమును చెల్లించజాలదు. ఋణగ్రస్తుని బాగుపడనిచ్చినగాని, అతడు బాకీ చెల్లించజాలడు. ఇది లోకానుభవసిద్ధము. హరియట్ గారిసంగతిని గ్రహించియుండురు. కాని, బ్రిటీషువర్తకులు కొందరు జర్మనీకి అప్పీయవలదని మొరజెట్టుట విచిత్రముగ నుండును. జర్మనీకి తోడ్పడకుండు, జర్మనీనుండి వీరు నష్టము నెటుల రాబట్టనెంచిరో తెలియదు

జర్మనీకి సహాయము చేసిన, జర్మనులకు ప్రశంస పొందంతటను వ్యాపించినదియు, బ్రిటిషులకు పినితో పోటీకి దాశలేపనియు, అందువలన ఇంగ్లండుకు విశేషనష్టము గలుగుననియు, వీరు మొరబెట్టుచున్నారు. హిందూ దేశమున దీని యిదివరకే జరిగినది. జర్మనులకు మరల యధాస్థానము నాక్రిమించినవి. కాని వ్యాపారము చేసికొననియెడల, జర్మనీ మరల ఎటుల తలయెత్తగలదు? ద్రవ్యమును సంపాదించినది, అప్పు నెట్ల తీర్చగలదు? ఒకవంక జర్మనీనుండి నష్టమును రాబట్టవలయుననియు, వేరొకవంక జర్మనులకు రాకుండు జేయవలయుననియు గోరుటవలన ప్రయోజనముండదు. బ్రిటిషు వర్తకుల విన్నపము, సహాయము గానేరదు.

వరదల సహాయనిధి

వరదల సహాయనిధి కెల్లరును శక్తివంశన లేక ధనసహాయముజేయుట ముఖ్యము. వరదలు వ్యాపించిన ప్రదేశములలో ప్రజలుపడెడి బాధలకు మిత్రులేదు. వాని నిట వర్షించనవసరము లేదు. వరదలు క్రమముగ తగ్గుచున్నవి. కాని, ప్రజలు మరల కోల్పోనుటకు చాలకాలము బట్టును. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారింతవరకు, ఎట్టి ప్రకటన గావించి యుండలేదు. వరదలచే బాధనొందినవారికి వీరెట్టి సహాయము గావించనెంచిరో తెలియదు. మైసూరు తిరువాన్కూరు, కొచ్చిను ప్రభుత్వములవారిటుల గాక, ఎప్పటికప్పుడు పరిస్థితులను దెలుపుచు, ప్రజల కువశాంతి గలిగించుచున్నటుల, వార్త లరుదెంచుచున్నవి. బ్రిటిషు ప్రాంతములలో పాలకు లెటుల మెలిగినను, ప్రజలు తమధర్మమును వెంటనే నెఱవేర్చవలయును. కాంగ్రెసుసంఘముల పక్షమున, రేపటిదినము సాందర్యమహాలులో సభ జరుగును. ఆసభలో సహాయమార్గము లాలోచింపబడును. ఇతర ప్రదేశముల కాంగ్రెసుసంఘములు వెంటనే చర్యదీసికొనుట ముఖ్యము. బ్రిటిష్ కేసులోని ఇంజీరియల్ సినిమాకంపెనీవారు, రేపటిదినము రెండు ప్రదర్శనముల గావించి, ఆ మొత్తము నంతను సహాయనిధి కిచ్చెదరిని దెలిసికొనుట కెంతయు సంతసించెదము. ఈ ప్రదర్శనములకు ప్రేక్షకు లధిక సంఖ్యలతో వెడలుట, ధర్మము. ఇటులనే దేశమంతయు బాధానివారణకు బూనుకొని, భూతదయను, సోదర భావమును ప్రదర్శించు గాక!

మిల్లు నేలగులులు

అహమ్మదాబాదునందు గుజరాతు జన్నింగు మిల్లు నేలగులి, అనేకమందికి ప్రాణనష్టము గలిగించుట, మిగుల విచారకరము. ఇంతవరకు నుపింపకున్న పనివారికొరకు వెదికుచునే యున్నారు. శవములు పైకితీయబడుచున్నవి. గాయములు తగిలినవాడు ఆస్పత్రికి బంపబడిరి. దాదాపు 90 మందికి అపాయము వాటిల్లెను. ఎంతమంది చనిపోయినో ఇంకను తెలియలేదు. మిల్లు అపాయకరమగు స్థితిలో నున్నదని, లేబరు ఆగినువారు చాల కాలము నుండియు దెలిపినను మిల్లు అధికారులు లక్ష్యపెట్టక బోయిరి. కార్మికుల జేమమునిషయమై యజమానులు లేగిన శ్రద్ధవహించుట లేదనుట కిదియొక నిదర్శనము. నూతన చట్టము క్రింద, కార్మికుల పక్ష

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్మని వుజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

31.7.24

ఇదివరకు నేటివసూలు

చందాలు 45996-0-7 75-7-10

కోశాధికారి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు

వంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు

ఇదివరకు 22730-14-11
శ్రీయత చివుకులమారె కొండయ్యగారు జూన్ నెలకు యిచ్చినది 10-0-0
శ్రీయత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారి ద్వారా ముత్తుకూరులో వసూలు 15-0-0
పైవారివల్ల కోడూరు, ఆమలూరు గ్రామములలో వసూలు 24-0-0
పైవారివల్ల లోగడ నెల్లూరు టవునులో వసూలైన బాపతు 26-7-10

మొత్తం రూ. 46071-8-5

మొత్తం రూ. 22806-6-9

ఈ పూజానిధికి సామర్థ్యమును కలిగినవారు నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

మున నష్టమునుగోరుట కవకాశము గలదు. కార్మికుల జేమము ప్రధానమని ఎంచక, స్వలాభమును మాత్ర మధికమని ఎంచుటచే, పరిశ్రమల యజమానులు నిందార్హు లగుచున్నారు. ఇక ముందయినను పరిస్థితు లనుకూలముగ మారునేమో చూడవలయును.

కడపజిల్లాబోర్డు : కోటిరెడ్డిగారు

కడపజిల్లాబోర్డు అధ్యక్ష నియామకముగూర్చి కె. కోటిరెడ్డిగారు రాబోవు శాసనసభలలో నడిగెడి ప్రశ్నలకు జవాబేమి వెడలునో జూడవలయును. కడపజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షు నెన్నికొను హక్కును గోరెను, స్థానిక స్వపరిపాలన మంత్రిగా రీకోర్కెను నెఱవేర్చకబోయిరి. కడపజిల్లా వెనుకబడియున్నదని వీరు బ్రకటించిరి. ఏవిధమున వెనుకబడియున్నదని, కోటిరెడ్డిగా రడిగెదరు. కడపజిల్లా కన్న, కర్నూలుజిల్లా కెక్కుడు యోగ్యత ఏమిగలదనియు, ఎన్నికద్వారా నియమింపబడెడి అధ్యక్షుని పరిపాలనమువలన జిల్లా కెట్టి నష్టము గలుగుననియు, కడప జిల్లాను ప్రస్తుతస్థితినుండి బైకితీయుటకు ఏ కేమార్గము నవలంబించెదరనియు, రెడ్డిగారు ప్రశ్నించెదరు ప్రభుత్వ ప్రకటనమునందు జూపబడిన కారణములు నిరరకములనుటకు సందియములేదు. స్వపరిపాలన మక్కరలేదనుటకు అధికారవర్గము దెలిపెడి కారణముల నివి పోలియున్నవి. శాసనసభ్యు లీ కారణములు నిస్సారములని సులభముగ జూపగలుగుదురు.

దక్షిణాఫ్రికా : గూడెముల చట్టము

నూతన దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు, వెనుకటి గూడెముల చట్టమును కొనసాగింపదలచలేదనియు, ఆసియా ప్రశ్నను మరియొకమారు విచారించెదరనియు, విదేశవార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఈ విషయమున, స్పట్సుగారికన్న హర్జి గా జగారెక్కడు దూరదృష్టితో ప్రవర్తించినను, భారతీయ లస్థితిని వీరు చక్కబరచెదరా? లేక మరికొంత కాలమునకు వీరు విజృంభించెదరా? ఇందుకు సమా

ధానముజెప్పటకు వీలులేకయున్నది. సరోజినీదేవి వృత్తాంతము ప్రకారము, పరిస్థితులు విషమముగ లేవని దెలియుచున్నది. ఈమె జరిపిన యాందోళనమువలన, కొంత మేలుగలిగెనా? ఇల్లులకగనే పండుగ గాలేదనునటుల, గూడెముల చట్టము నాపి సంతమాత్రమున ఆశపడుటకు వీలులేదు. మున్ముందింతకన్నను ఎక్కుడు తీవ్రచట్టములను నిర్మింపవచ్చును. ముందేమి జరుగునో చూడవలయును.

ఆగస్టు 1 వ తేది

రేపటిదినము లోకమాన్యులకు మహాశయని నిర్వాణదినము. దేశమందంతటను సభలుజరిపి, వారిని స్మరించి గౌరవించుట ముఖ్యము. స్వరాజ్య ప్రబోధమును గావించి, దేశమునకు మహాపాపకార మొనర్చిన లోకమాన్యుని స్మరించుటకు, ఆంధ్రులు బూనుకొనగలరెదము. లోకమాన్యునికి ఆంధ్రులపై విశేష ప్రేమగలదని, వారు ఘోర లహాలులో నిచ్చిన యుపన్యాసమే నిదర్శనము. ఏదేశము తన పీరులను పూజించునో, ఏదేశము ఉత్తమగతి జెందును. వీర పూజ సూతనమయినది గాదు. స్వాతంత్ర్యసందేశ హరియగు లోకమాన్యుని చారిత్రమును పఠించి, స్వరాజ్యసిద్ధికై పాటుబడుటకు ప్రజలు ద్విగుణి కృత త్యాగము జూపెదరు గాక! లోకమాన్యుడు జేసిన సేవకు, అతినియెడ ప్రజలు జూపగలిగిన కృతజ్ఞత యిదియే.

ధోలీ కొట్లాటలు

పోలీసువిచారణ

28 వ తేదీనుండి పోలీసువారు విచారణ ప్రారంభించిరి. చాలమంది పెద్దపోలీసు స్టేషను కేగి సాక్ష్యమునిచ్చుచున్నారు. చాందబాకు అల్లరులనుగూర్చి 20 మంది హిందువులను పోలీసు వారు ఆరెస్తుచేసిరి. పహారజంగులో ఒక హిందువు యింటిపై రాళ్లువినరిరిగాని ఎవరికిని దెబ్బతినులేదు.

క్రొత్త నక్షత్రము

క్రొత్తనక్షత్రమొకటి పట్టపగలు నడిమధ్యాహ్నమున నూడు విడికెండ్లకే కనబడుచున్నదని నిన్న 30 వ తేదీని చాలమంది ప్రజలు ధోలీలో అన్నిచోట్లను వీధులలో గుంపులుగా చేరి చూడసాగిరి. అల్లరు లేమయును జరుగలేదు. (ఆ.ప్రె.)

విదేశవార్తలు

నష్టపరిహార పరిష్కారము

జర్మనులకు సహాయము

మిత్రమండలి- ఋణము

లండన్, జూలై 29:- ఉదయం 12/40. జర్మనీ కీయ దలమన్న ఋణదాతలకు భయము లేకుండ ప్రెంచి బెల్జియము వారు చేయు ప్రత్యేక ప్రయత్నములపై ఆసలు ఆశతో ఆయా ఆధారపడియున్నది. ఈ వార్తలు వ్యవహారములయందు పరిష్కారమును సమకొనిరిగాని అది జరుగునదిగాదు. లండనునకు కార్యరూపమును దాల్చువలెనని బ్యాంకులు చాల ఆతురత నుడుచున్నారు. ఋణములను ఇవ్వదలచుకొన్నవారికి భయము లేదని ఆభయములు ఇవ్వబడినగాని వారికి భయములేదని తోచినపుడే ఋణము చేర్చుటకేయుటకు వీరు పూనుకొనెదరు. అంతవరకు పూనుకొనరు. ఊరకధర్మనూత్రములను నిర్వచించినంతవరకైనా కష్టపడునట్లు లేవు. పరిష్కారముగా జాలని ప్రయత్నపత్రికా సంపాదకుడు వ్రాయుచున్నాడు.

హ్యూజెను గారు

యూనైటెడ్ స్టేట్స్ కార్యదర్శి హ్యూజెనుగారు ప్యాసి గుకు బోవుటచే లండనునకు లాభించునని అనుకొనుచున్నారు. ఈయన వెళ్లినపుడే సభగూడ జయప్రదముగ జరిగినది ప్రకటింపబడుట తటస్థించునని అధికారులే తెలుపుచున్నారు. హ్యూజెనుగారు అసధికారరీత్యా ప్యాసిగునుండి బెర్లినుకేగెదరు. హ్యూజెనుగారు యూరపుకేగుట నష్టపరిహార సమస్యను పరిష్కారము చేయుటకే. హ్యూజెను మరతర అమెరికన్ ప్రతినిధులు యూరపునకు చేరుదులమన్న నేవ ఎంతవరకు యూరపు అవకాశమిచ్చినో యని కూర్చుండి ఆతురత బడుచున్నారు.

క్రొత్తప్ర్యాంకో

అమెరికను సూత్రములు

లీఫ్ట్లు, జూలై 29:- మున్దొవ్లాగారి కార్యాలయమున మిత్రమండలి రాయబారుల ప్రయత్నముల మరల గలిసికొనిరి. మూడు గంటలవరకు ఆలోచించుచుండిరి.

జ్యూరిస్టలసభగూడ సమావేశమయెను.

రేపటిదినమున అన్ని సంఘములవారును సమావేశమగుదురు.

మొదటి సంఘమువారు రేపు ఉదయము 9.30 గంటలకు గూడెదరు. ఇప్పుడెదుర్కొను కష్టములను సాధించుటకు ప్రెంచివారు ఆలోచించు క్రొత్తసిద్ధాంతమును చర్చించెదరు.

నేడు ప్రెంచి ప్రతినిధులు క్రొత్తసిద్ధాంతములను తయారుచేయుచున్నారు. ద్యూనినిగారిచూచనలను మొదటి సంఘమువారి మొదటిసారికేమును నిన్నటిసభయందు అమెరికనులు ప్రవేశపెట్టిననూచనలను వీరు మనమునందుకొనిరి.

అమెరికను ప్రతినిధి నిన్ననూచించిన ఏర్పాట్లపై యో అధికారులు ప్రకటింపలేదు. తగాదాకేములను జర్మను ప్రభుత్వమువారును, నష్టపరిహారసంఘమువారును గలిసికొని ఆలోచింపవలెననిరని వార్తాపత్రికలు నూచించుచున్నవి. ఈసభవా రాలోచించవలసిన రాజకీయసమస్యను నష్టపరిహారసంఘమువారికి మార్చుటకుచే ఈర్పాటు సంపూర్ణముగ అంగీకారమునుబడయలేదు.

అందుచే క్రొత్తప్రెంచి ఏర్పాట్లపై ఆతురతతో ఎదురుచూచుచున్నారు. మూడవసంఘమువారుగూడ రేపటిదినము సమావేశమగుదురు. ఇదియే వీరికడపటసమావేశమనుచున్నారు. వీరికి నియమింపబడిన పనులు చాలచక్కగ జరిగినవి.

డొమినియనులు

సామ్రాజ్యము

విదేశాంగ విధానమునందును మరితర సామ్రాజ్య వ్యవహారములందును డొమినియను ప్రాతినీధ్యమునుగూర్చి ఆలోచించుటకు ఆట్టోబరులో డొమినియనుసభ చేర్చుటకేయుట నని థామస్ గారు కామన్సుసభలో ప్రకటించిరి.

పరాసుల నూతనవైఖరి

లండన్, జూలై 29:- రూరను ఖాళీచేయుటనుగూర్చి రాయబారులు ప్రారంభముగానున్నవని లండనునుండి ప్రెంచి విలేఖరులు తెలుపుటచే ప్రెంచిపత్రికల ధోరణిమారినది. ఆర్థికవిషయముల నాలోచించి పరాసులకు తగిన పరిహారమును జూపిరేని వ్యవహారము పరిష్కారమగునని నూచించుచున్నవి.

పరాసులు తమ విశ్వాసమును జూపి రూరనుఖాళీచేసిరేని తమ యుద్ధబుగములను రద్దుచేయవలెనని మిత్రమండలిని అడుగవచ్చును. ముం దుపద్రవమురాకుండ అభయములనడుగవచ్చునని ఎరీకో వెల్లీ పత్రికను నూచించుచున్నవి.

పరాసుల క్రొత్తవిర్పాటు

లండన్, జూలై 29:- నష్టపరిహార సంఘమువారు జర్మనులు తమవరతులను నెరవేర్చునో విధించవలసిన అపరాధమునుగూర్చి ఆలోచింపరేని మధ్యవర్తులకు తెలియజేయవలెనని పరాసులు నూచించుచున్నారు. ఇందులో ఈ మధ్యవర్తులలో ఒకరు అమెరికనువ్యక్తియుండును.

పరాసుల హక్కులను నిర్ధారణ చేసికొనుట

ప్యాసి, జూలై 29:- ప్రెంచి పార్లమెంటు మరలసమావేశమైనది. లండనునకు ఇంతవరకు తెలిసినవిషయమునుగూర్చి హోయెటుగా రిచ్చిన తంతినిజదివిరి. సాంకేతికవిత్తు తెన్నియో యుండుటచే ఎంతప్రయత్నము చేసినను సభ పూర్తియగుటకు చాలకాలము బట్టుననుచున్నారు. పరాసులు హక్కులను నిర్ధారణ చేసికొనుటకును, స్థాపించుటకును ప్రెంచి ప్రభుత్వమువారు స్థిరచిత్తులై యున్నారు. అంతర్జాత్రమండలి సయోద్యమ, కాంతిని మరల చేర్చుటకేయుదలంచిరి.

జర్మనుల కీయదలచిన ఋణము

బ్రిటిషువర్తకుల ఆక్షేపణ

లండన్, జూలై 29:- జర్మనులకు ఋణము నిచ్చిన జర్మనుసరకులు విస్తారముగ ఇంగ్లడుకు ఎగుమతిజేయుట నని యు తక్కువవరకు విక్రయించెద రనియు దీనివలన బ్రిటిషువర్తమునకును పనివాండ్రకును నష్టముగ నుండుననియు బ్రిటిషువర్తకులు ఆక్షేపించి జర్మనులకు ఋణమునీయరాదనుచున్నారు. డొమినియనులు ఇండియా అధినివేశములందు జర్మనుల పోటీ ఎక్కువగుననియు భారతదేశ మిప్పుడు స్వపరిపాలనము ననుభవించుచున్నదనియు చువకగ నున్నచోట్ల కొనుటకుద్దేశించెననియు అందుచే బ్రిటిషు సరకులను గొనక జర్మను సరకులనే గొనెదరని తెలియజేసిరి.

డొమినియను ప్రాతినీధ్యము

లండన్, జూలై 29:- లండనునకు డొమినియను ప్రాతినీధ్యమునుగూర్చి కామన్సుసభలో చర్చ బయలుదేరెను. ప్రస్తుతముందున్న సెక్రిటేరియటునకు డొమినియను సెక్రిటేరియటు అనుపదమును జేర్చిన కార్యసిద్ధియగునని బ్రూసుగారి నూచనను కర్మలు ఆమెగారు తెలియజేయ దానిని లాయిడ్ జార్జి గారు ఆమోదించిరి.

విదేశాంగ విధానమునుగూర్చియు సాధారణము సామ్రాజ్య విషయములనుగూర్చియు ప్రస్తుతముందున్న విధానమును గూర్చి జూన్ 28 తేదీని ప్రభుత్వమువారు తమయభిప్రాయమును తెలుపుచు డొమినియనులకు బంపెను. తంతివార్తను ప్రభుత్వముగ థామస్ గారు చదివివినిపించిరి. ఈవ్యవహారమును పరిష్కరించుటకు పరిస్థితుల నన్నిటిని పరిక్షింపవలెననిరి. ఈ నూచనలను తంతివార్త అంగీకరించెను. అట్టోబరు సభ జరుగునని థామస్ గారు ఆశించుచున్నారు. అంపరి ప్రభుత్వములను ఇంతవరకు పూర్తిగ కేరలేదు. కాని వారందరును దీని సంగీకరించెదరనే తోచుచున్నది.

విల్లింగ్స్ దంపతులు

సెప్టెంబరు మాసాంతమువరకు ప్రాంసు దక్షిణభాగములో నుండెదరు.

ఇంగ్లండు - ఇరాకు

అరబ్బులు ఒడంబడికకు నిరోధముజూపుట

కామన్సుసభలో చర్చ

లండన్, జూలై 29:- మునుము రాయబారులను గూర్చియు ప్రపంచములో ప్రస్తుతము ఇరాకును ప్రతిపత్తిని గూర్చియు తెలియ జేయవలెనని విలియం ఆరంసీనీ గోరగా రడిసిరి. ఇది అధినివేశ కార్యాలయపు ఖర్చుల సంవర్ధమున ఆడుగబడెను.

అధిని విశే కార్యాలయపు ఖర్చును తగ్గింపవలెనని కన్వర్టీగారు అడిగిరి. ఇరాకు పార్లమెంటువారికే ఈవ్యవహారమును వదిలిపెట్టిమేని ఇరాకు ఒడంబడికను వారు నిరాకరించెడివారే. అందుచే ఆదేశమునుండి తప్పించుకొని బయట బడుట కిదే మంచి అవకాశమనిరి. దీనికి బదులు ఒడంబడికను ధృవపరచినచో రానున్న కష్టములను గూర్చి ప్రధానమంత్రి వెయిములు రాజుకు హెచ్చరించుచు తిలపింపెరి. ఈఒడంబడిక విషయమై రాచకీయ దౌర్జన్యము జరుగుచున్నదనియు, ముగ్గురు సభ్యులు జంపబడిననియు కన్వర్టీగారు తెలియజేసిరి.

మసోలు, చమురుపరిశీలనలు తెలియజేయవలె నని కన్వర్టీగారడిగిరి. ఒడంబడికలో స్వాతంత్ర్యము లేదనిరి. పెరిషియను సింధుశాఖనుండి కాన్స్టాంటినుపోలు, వాంటు వరకు ఇనుపదారిని స్థాపించుటకు వీలున్నదాయని యడిగి దాని వలన ఇండియాలో శీఘ్రముగ ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపుటకు వీలుగుననియు కన్వర్టీగారు తెలియజేసిరి.

ప్రభుత్వవినియోగము

మొదటి డొమినియను పోవుటకు మొదట ఆలోచించిన విధానము ముంచిది అయినను చెడ్డది అయినను కొన్ని ఆభయములు స్పష్టముగ బ్రిటిషుప్రజలతరపున అరబ్బుల కీయబడెను. వాటిని ఏప్రభుత్వమువారును లేదనబారు.

ఇరాకు ఒడంబడికను అంగీకరించుటకు ఇరాకుప్రజలను గాని పార్లమెంటువారినిగాని భయపెట్టుటలేదని థామస్ గారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. ఎట్టిభయమును బెదరింపును కలుగజేయదలచుకొనలేదనిరి. ఈ ఒడంబడిక విషయమై భీష్మాభిప్రాయములన్నమాట తెలియుననిరి. ఉండుననిరి.

బ్రిటిషుప్రజలు తమయభయములను నెరవేర్చుచున్నారు. ఇదిగో ఒడంబడిక. దీనిసంగీకరించును, లేదా నిరాకరింపును, నిరాకరించిరేని మాకర్తవ్యమును మేముజేసితిమి. మావలన లోటులేదని జాతిసమితికి తెలియజేసెమంటిమని థామసుగారనిరి. ఈఒడంబడికను నిరాకరించెదరనేతలంచి జాతిసమితికి జెప్పి రాబోవుకార్యక్రమమున ఆలోచించుట తేర్పాటుచేసితిమనిరి. బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారికి సంబంధించినంతవరకు వారు ఇరాకుప్రజలను బెదరించలేదనిరి.

తురుష్కు సెల్టోలియంకంపెనీలో ఇటలీకిసంబంధము ప్రస్తుతము లేదు. డచ్చికి ప్రెంచివారికి అమెరికనులకు నూటికి 25 చొప్పున భాగములున్నవని మొదట ఆంగ్లోజర్మనులు జేసికొన్న ఏర్పాటుగ గలవనిరి.

మనోసరిహంగు

నూరూర్చి ఇంతవరకు కుదరకున్న రాయబారులను గూర్చి అందరకును చమురువిషయమునకు సంబంధము లేకుండ నాయముగలుగుటకు రాయబారులను జరుపుచున్నారను. 1919-2 నుండి ఖర్చునుతగ్గించితిమి. 1923-24 లో 8678000 పౌనులు మిగులును. ఈసాలున 5700000 పౌనులు ఖర్చు మదింపుచేయబడెను. ఇందులో 10 లక్షలు పలస్తైను భరింపవలసియున్నది. నాలుగు సంవత్సరములలో మసోలునుండి లేచి పోవుట తేర్పాటు చేయుచున్నారను. పరిస్థితులన్నిటిని మార్పు చేయు సరిస్థితులందు మేము పోయెదమన్న ప్రమాదకరము. మేమునెడలుటకు ప్రయత్నించుచున్నారము. అదేసంకల్పముతోనున్నారము. అరబ్బులు ఒడంబడికను అంగీకరించుటకు ఈచర్చ ఖర్చునుచాలని ప్రభుత్వమువారాలోచించుచున్నారని థామస్ గారనిరి.

మనుము ఇరాకు పార్లమెంటువారు చేసిన వరతునకు ప్రభుత్వమువారు తీరవాదులుగారని స్పష్టముగ థామస్ గారు కన్వర్టీగారికి తెలియజేసిరి. జాతిసమితివారు మసోలును తురుష్కుల కిచ్చివేయవలెనంటిరేని మాపనిని మేము నిర్వహించినవార మగుదుమనిరి. అరినివేశకార్యాలయపు మదింపు అంగీకృతమయెను.

జర్నీ - జాతీయమితి

జర్నీ సభ్యత్వము

జెర్నీ ప్రభుత్వమువారి పత్రము

లండన్, జూలై 29:—రాత్రి 9-15. జర్నీని జాతీయమితిలో చేర్చుకొన్నచో, జేర్చుకొన్నపుడు, జాతీయమితిలో జేరుట కవసరముగ వరతులన్నిటిని జర్నీలు నెరవేర్చెదరని అనుమానము. కాని జేర్చుకొన్నపుడు జర్నీని జేర్చుకొన్నవారు గౌరవమును ఎంతమాత్రము భంగము రాకుండ జేయులెననుచున్నారు. దీనినే దృఢముగా జూలై 12 తేదీని తెలియజేసిరి. దీనినే జర్నీ మంత్రివర్గమువారు గూడ తెలియజేయుచున్నారు. అందుచే జాతీయమితిలో శాశ్వతస్థానము నిచ్చినచో జర్నీ ప్రవేశమున కభ్యంతరముండదను నిశ్చయముండి జర్నీకి ఒకమోస్తరు ఆదరణయు ఇతర జాతులకు ఒకమోస్తరు ఆదరణయు ఉండవని ఆభయమిచ్చినచో జర్నీలు జాతీయమితిలో జేరద రనుమానుచున్నారు.

ఇంగ్లండులో గోధుమసిండి ధర పెరిగినది. రొట్టిధర గూడ పెరుగును.

ఆసియావాసులను ప్రత్యేకముగ గూడెములలోనుంచు చట్టము

సు గూర్చి దక్షిణ ఆఫ్రికా క్రొత్త ప్రభుత్వమువారు ఈ ప్రస్తుతపు పార్లమెంటు సమావేశమైనపిదప ఆలోచించెదరనియు- ఇప్పుడు ఆలోచింప రనియు, దేశీయమంత్రి దక్షిణ ఆఫ్రికా పార్లమెంటులో ప్రశ్న వేరే తెలియజేసెను.

జర్నీ - రషియా

తగాదా పరిష్కారమైనది

క్రొత్త బడంబడిక సంతకమైనది

లండన్, జూలై 29:—రాత్రి 9-15 జర్నీ రషియా మరల నేపామును గడించినది. జేర్చుకొన్న రషియావర్తక రాయబారి కార్యాలయపువాడిచే ఈతగవు మొదలు గల్గినది. ఇది ఇప్పుడు అంతరించినది. వర్తకసంబంధములు మరల ఏర్పాటు జేయబడినవి. మరల రషియా వర్తకరాయబారి కార్యాలయము ఏర్పడును. ఒకపక్షిక సంతకమైనది. మరతులు రేపు ప్రకటించబడును. సోవియటు ప్రతికారచర్యలు తక్షణము తొలగించబడును. రషియారాయబారి త్వరలో మరల కొద్దిరోజులలో జేర్చుకొనుట వచ్చును.

గృహనిర్మాణ పరివాండ్రతగవు

కార్మికమంత్రి కార్యాలయమున గృహనిర్మాణ యజమానులు పనివాండ్రు 5 గంటలు సమావేశమైరి. వేతనములను పరిష్కారముచేయుటకు గూడిరి. తుదకు సభలో కలవరముతో మంగళవారము చీలిపోయెను.

హైకమిషనరుల ప్రతిపత్తి

బ్రిటిషు, డొమినియను మంత్రులతర్వాత డొమినియను ఇండియా హైకమిషనరులకు ప్రతిపత్తియుండును. గౌరవముండును బ్రిటిషుమంత్రిగాని, డొమినియను మంత్రిగాని లేనపుడు స్టేటు సెక్రటరీలకు ఉచిత స్థానము నిచ్చినపిదప డొమినియను, ఇండియా హైకమిషనరులకు గౌరవము జరుగునని థామసుగారు కామన్సుసభలో ప్రకటించిరి.

భావల్పూరు సవాలుకు వేల్పు యువరాజు దర్శన మొసగెను.

వెంట్రి శిశు ప్రదర్శనము

జాతీయ శిశువార్తప్రదర్శనమున మెల్బోరను పల్లెలో నున్న 2 సంవత్సరములు 8 మాసముల పిల్లకు బహుమతి ఇవ్వబడెను. 60000 పిల్లలలో ఈపిల్ల చాల బాగున్నదట. 200 పొనుల బహుమతి ఇవ్వబడెను. రంగు జాతుల పిల్లలు గూడ వచ్చిరి. చీనాపిల్లకు బహుమతి ఇవ్వబడినట్లుండెను గాని ఇవ్వలేదు.

టెహరన్ చాత్ర్య

పెరిషియను ప్రత్యుత్తరము

టెహరాన్, జూలై 30:—పెరిషియా ప్రభుత్వమువారును ప్రజలును అమెరికను కాన్సులు హత్యకు చాలవిషాదమును జెందిరి. ద్రోహులను బట్టుకొనుటకు వలయుప్రయత్నములన్నియు జరుగుచున్నవి. వీరిని కఠినముగ శిక్షించెదము. యుద్ధనాకలా అమెరికను కాన్సులు అస్త్రీకలను బంపుట కనువ్యయమునంతను పెరిషియా ప్రభుత్వమువారంగీకరించెదరు. పెరిషియా కుశాకాశములేకపోవుటయే విచారకరము. లేనిచో ఈపనికి యుద్ధనాకలాకదానిని పెరిషియనులు అమెరికావశముజేసిడివారు. అమెరికను కాన్సులు సతికి తగినపరిహారమునీయు విషయమై ఆలోచించుచున్నారము. అమెరికను ప్రజలకుభయములేకుండ ఆభయమొసగుచున్నారము. అమెరికను రాజుబారి, కాన్సులు కుండలసిన రక్షక వైస్యమును హెచ్చించెదము. రెండుదేశములకున్న స్నేహపుటాడంబడికను గౌరవించెదమని ప్రత్యుత్తరమును పెరిషియా ప్రభుత్వమువారిచ్చెదరని ఇరాను పత్రిక నూచించుచున్నది.

వెంట్రి ప్రదర్శన భవనము

విదేశపు కలప

లున్ గారి సమాధానము

లండన్, జూలై 29:—రాత్రి 11/20. అంతర్జాతీయ ప్రదర్శనమును కాపాడుటకు అందరితోబాటు తనకు పట్టుదల అభిమానముగలదనియు కాని నిజశీతులనుగుర్తించుటకు తప్పదనియు వ్యవధిచాలకుండెననియు ఖచ్చి ఎక్కువగునను కారణముచేతను విదేశపుకలపను ప్రదర్శన మంటపము నిమిత్తమేవాడవలసివచ్చెననియు దీనిపై విధిలేక ఉపయోగించవలసివచ్చెననియు లునుగారు ప్రేముస్పత్రికకు వ్రాసిరి.

అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయమున ఉపాధ్యాయుడుగ నున్న ఇమింగు గారు ఓడపి కా రు బో వు మం డ సోమవారము తుషానువీరుటచే ఓడ గట్టెక్కినను. ఇమింగుగారు కనిపించుటలేదు.

సాపాలో తిరుగుబాటు

నకు నాయకుడైన సేనాని తప్పించుకొని పారిపోయెను. విప్లవకారులను పెడరలు సేనలు వెన్నాడుచున్నవి.

ఇరాకులో వైమానిక ప్రమాదము

బాగ్దాదు, జూలై 30:—ఇద్దరు వైమానికులు బస్రా నైజర్ ఇనుపదారికి దక్షిణముగనున్న ఎడారిలో కనిపించుటలేదు. విమానము పాడైనది. వైమానికులు చనిపోయి రనుకొనుచున్నారు.

బెన్సురు గారు

మన్యజ్వరబాధచే ప్రభుత్వము తరఫున చీపువిక్ పడవ నుండి తొలగుచున్నారు.

గృహనిర్మాణ చట్టము

లండన్, జూలై 30:—25 తేదీని కామన్సుసభవారు ఆమోదించిన గృహనిర్మాణ చట్టమును ప్రభువులసభలో రెండవసారి చదుముడెను. రెజిటను సీట్లను గూడ మూడవసారి ప్రభువుల సభవారామోదించిరి.

తేలు యందు

మె సీసా 1-కి రూ. 0-2-0. వి. పి. సహా 0-12-0. తేలు కాలువలకు అపామును లేదుగాని విశేషబాధ గలదు. తేలు కాలువలకు వికము పెత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధనగుటవెంటే నెడ్లనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించెను. కుట్టినచోటును బంధనానుకూలము చేసిన బాధ తగ్గును. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటినిలే నుండును. కుట్టినచోటు కొంచము మందుపోసిన బాధ మాను చుగును. నుండును గలిగి యున్న తాము బాధపడక నితరులకు ప్రజ్ఞాము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియంతు నుండదగినది. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు. బొంబాయి.

న్యాయవాదుల అధికారము

దావాదాఖలు తెలిపిన రహస్యములను వెల్లడింపవచ్చునా?

ఒకడత్త దావాలో 1919 అక్టోబరులో పురషోత్తమ రాయి అను సాలిసిటుజాలీబాయి అను నామెపక్షమున అటార్నీగానుండి దావాకు సంబంధించిన చాలవిషయములను తెలిసికొని న్యాయవాదుల అభిప్రాయములను గూడ తెలిసికొనెను. కొన్ని ముసాయిదాతను గూడ వ్రాసెను. 1921 లో దక్షిణాఫ్రికా స్టాండర్డు బాంకివారు జాలీబాయి కంపెనీమీద బాంజీబారుకోర్టులో దావాచేసి జాలీబాయిదత్త చెల్లగూడదనీరి. అందుపైని బొంబాయిలో సాక్షులను విచారణ చేయుట కాకోర్టువారు కమీషను నేర్పాటు చేసిరి. ఆదత్తలో తన్ను మోడ్లపుచ్చి తన అనుమతిని బడసికొనగా ఆదత్తను రద్దుపరచవలెనని యీలోగా జాలీబాయిగూడ దావాచేసెను. ఆసందర్భమున పురుషోత్తమరాయిని కమీషను మీద విచారణ చేయగాతాను జాలీబాయి న్యాయవాదిగానుండిగ్రహించినవిషయములను తెలిపి కొన్ని పత్రములను గూడ దాఖలుచేసెను. అతిడిలుల చేయుట అక్రమముగాన అతని పేరును హైకోర్టు అటార్నీల పట్టికలోనుండి తొలగింపవలెనని అడ్డకోటు జనరలు 30వ తేదీని బొంబాయి హైకోర్టులో కేసుజేసెను. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి కార్పొరేషను

మద్యపాన నిరోధము

మద్యపానమును తగ్గించుటకు గూర్చి జనునాదాసు మెహతాగారు బొంబాయి కార్పొరేషను సభలో నొక తీర్మానమును పాపాదింపగోరగా న్యాయవాదుల అభిప్రాయములారకు కమీషనరు దానిని నిలిపివేసెను. కార్పొరేషను కట్టి అధికారములేదని న్యాయవాది తెలిపెను గాని సభ్యులలో చాలమంది ఆమోదించలేదు. దానినిగూర్చి చర్చ జరుగగలదు (ఆ. ప్రె.)

అహమదాబాదు తీర్మానము

బొంబాయిరాష్ట్రీయ కాలగ్రెసు సంఘసభలో నామోదింపబడెను

నిన్న 30 వ తేదీ సాయంకాలము బొంబాయిలో రాష్ట్రీయ కాలగ్రెసు సంఘసభ జరిగినది. అహమదాబాదు తీర్మానమును గూర్చి రెండుగంటలసేపు చర్చజరిగినది. దివరకు తీర్మానమామోదింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

మహారాష్ట్ర మాననవ్యవస్థ కేసు

ఫిర్యాది న్యాయవాదివాదము

ఫిర్యాదీపక్షమున న్యాయవాది ప్రధానుగారు వాదించెను. అభయంకరుగారి ఆక్షేపాలకు సమాధానము చెప్పెను. అభయంకరుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. 9 వ తేదీని తీర్పు చెప్పబడును. (ఆ. ప్రె.)

వెంట్రిలో భారత దివసోత్సవము దివ్యముగ జరిగెనని ప్రైవేట్ ప్రభువు తెలియజేసెను.

నోటీసు

తిరుత్తనీతాలూకు చివ్వాడగ్రామం మజరా నరసింహ నాయుడు కండ్రికలోనుండు యల్ల రామకృష్ణమనాయుడు గారు.

తన మైనర్లు కొమార్లు యింటగ్రుకు విరోధముగా అవ్యవహారికమైనట్టియు, అనావ్యక్తమయినట్టియు అప్పలను చేస్తున్నారని తెలియవచ్చుచున్నది. మైనర్లు యింటగ్రుకు విరోధముగా పరాధీనములు చేయబోవుచున్నారనియు తెలియవచ్చుచున్నది. అది యేమిన్ని మయినర్లుహక్కును విరోధముగా చెల్లదు. వారు చేసియున్నట్టియు చేయబోవునట్టిన్ని అప్పలు పరాధీనములు మైనర్లును బ్రేండుచేయద సేసంగలి అందరికి తెలియజేయడమైనది.

మైనర్లకు తల్లి అయిన:—కృష్ణమ్మ చేనర్లు. మైనర్లకు మాతామహంజైన:—వేలూరు సుబ్బానాయుడు. వేలూరు సుబ్బానాయుడు.

సివిల్ జ్యుస్టిసు కమిటీ

విచారణ

సివిల్ జ్యుస్టిసు విచారణ సంఘమువారు నిన్నను రెండవసారి సమావేశమైరి. ప్రేక్షకులసంఖ్య తక్కువగా నుండెను. కార్యక్రమమున నిర్ణయింపబడిన సాక్షులందరు రాజులకుండిరి. కావున లేపు విచారణ జరుగవలసి యుండిన అర్జిజిల్లా మునసబు రంగస్వామి అయ్యంగారు నేడే విచారించబడిరి.

రంగస్వామి అయ్యంగారు

సాక్షి విచారణయందు మునసబులకుగల స్వామికాజు అధికారములగుర్తి చెల్లెను. రూ 200 మించిన కేసులు విచారించుటకు అధికారము లేదు. ఆయన వారమునకు ఒకదినము స్వామికాజు కేసులకై వినియోగించును. స్వామికాజు కేసుల విచారణ విధము చెల్లెను. ఆ కేసులయందు వాయిదా లెమ్మట అరుదు. పార్టీలు హాజరయిన కేసులు సాధారణముగా వాయిదాపడవు. వ్యవధి లేక ఏ కేసుగూడ వాయిదాపడలేదు. లాండు యెట్టేటు చట్టముక్రింద ఉన్న కేసులను సాధారణముగా ఆయన జూడెను. ప్రొవిన్షియలు అక్టు 25 వ సెక్షనుక్రింద రివిజను దరఖాస్తులు తరువాత రావు. ఆయనవద్దకువచ్చు కేసులలో నూటికి 50 వంతున ప్రతివాద ముండనిచే. తక్కువ పనియుండు కోర్టులలో గూడ 2గంటలు చేబరుపనియందు వినియోగింపబడును. ప్రతిదినము 7 లేక 8 బ్రయలుకేసులు పరిష్కరింపబడుదును. కేసులు పరిష్కరించుటయందు న్యాయవాదులు చాలవరకు కోర్టువారికి సహాయపడుదురని ఆయన నమస్కరము. వారంతో నేపుకేసు త్వరలో పరిష్కరింపబడునా లేదాయని అడుగవడుచుందురు. తమకేసు రాజీపనునని వారెన్నడును ముందుగా భావించదు. విచారణ న్యాయముల జాబితాయందు, కేసుపరిష్కరింపబడకున్నచో వేరొకనూచన గాంచియే జాబితాను దాఖలు తయారు చేయును. ఆనాడు కోర్టులో విచారణ ముగియగల కేసులను మాత్రమే విచారణ న్యాయముల జాబితాయందు (కాజు లిస్టు) ప్రేక్షించబడవు. పార్టీలు సాక్షులతోగూడ కోర్టులవెంబడి తిరుగుచుండుట కష్టముగ నేయుండునని రంగస్వామి అయ్యంగారు ఒప్పుకొనిరి. ఈ యిబ్బంది తొలగించుటకు తగిన ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కోర్టులవెంబడి తిరుగుటకు విసిగి పార్టీలు రాజీబడిన కేసులు కొన్నిగలవు. అర్జి కోర్టులో కేసు లెక్కువగాయుండును. వారములో కొన్నిదినములను మాత్రము సాధారణపనికి విడచిపెట్టి తక్కిన రోజులలో చేబరు మిసలేనియను కేసులు జూచుకొనినచో సరిపోవును. ఒక్క దినమున కేసు విచారణ పూర్తిచేయుట కష్టమైనందుకాదు. ఆయన అట్లు చేయుచున్నాడు. ప్లీడరులు తరచు వాయిదాలనుగోరి చీకాకుపరచుటలేదు. కోర్టు ప్రకారముగా వాదనలు అతని తరపు సాక్షులను విచారణ చేయనిది ప్రతివాదని విచారించుటకు వీలులేదు. ఒక్కొక్కప్పుడు సాక్షులను క్రాసు పరీక్ష చేయుట అనవసరముగ ఎక్కువకాలము పట్టును. పెద్ద కేసులలో న్యాయవాదుల వాదనలు మునసబులకు సహాయకరముగనుండును. కావున వారివాదనలకు కొంత అవకాశ మిచ్చుట మంచిది. కేసు ముగిసినవెంటనే తీర్పుజెప్పటకు వీలుండదు. 2 వారములకుపు ఎక్కువగాదు. డిక్రీల నమలు జరుపుటగుర్తి 12 మేండ్ల పరిమితి అనవసరమనియు, 6 ఏండ్లు పరిమితియేర్పరచిన జాలుననియు, డిక్రీమూడేండ్లలో కాలదోషము పట్టుననువరకు తొలగింపవచ్చుననియు అయ్యంగారు చెల్లిరి. డిక్రీలు అమలు జరుపుటకు 6 ఏండ్లకుపు చాలని కేసులు అరుదుగానున్నవి. స్థిరాస్థివిషయమునగాని చరాస్థివిషయమునగాని 6 ఏండ్లు చాలనని ఆయన యుద్దేశము.

కె. సుందరం పిల్లెగారు

మదరాసు స్వామికాజుకోర్టు జడ్జిగారు కె. సుందరం పిల్లెగారు తరువాత విచారించబడిరి. ఆయన కేసులు విచారణ చేయువిధమును విడిచి సామాన్యముగా కేసు మూడుమాసములవరకుండునని చెల్లెను. కొన్ని కేసులు ఏడాదికి పైబడినా విచారణ కాకయుండును. సమయము అందజేయుటయందు గ్రామాధికారులకు న్యాయసీతగా యేదయిన బాధ్యతయించిన బాగుండును. కేసు 10 లేక 12 సార్లు వాయిదాలు వేయబడుట యెరుంగునుగాని అన్ని సార్లుగూడ సాక్షులను తిరిగి పోయినట్లు వినలేదు. ప్రస్తుత నిబంధనప్రకారము కేసులు విచారణకుమాత్రమే వాయిదా వేయవచ్చును. కాని విచారణ జరుగు లేదీ నిర్ణయించుటకుగాను వాయిదా వేయుటకును, వాయిదా లేదీ విధముగ నిర్ణయించుకుండ విడచి పెట్టబడు కేసుల జాబితా యుండుటకు గూడగా కభ్యంతరములేదు. డిక్రీల జరుపుటకు కాలపరిమితి 12 ఏండ్లనుండి 6 ఏండ్లకు తగ్గింపవచ్చునని నూచించెనుకాని యీపరిమితిగననుకు సంబంధించిన డిక్రీలకు మాత్రమే తగ్గింపవలెనని చెప్పెను. డిక్రీలను అమలుజరుపుటకు డిక్రీకాలపరిమితి యుండునంతకాలము అమలు జరుపుటకు ప్రధమమునబెట్టిన పిటీషను సజీవముగా నుండునట్లు గణించవలెనాయని ది. బి. విశ్వనాథ శాస్త్రిగారుగ అట్లు జేసినచో పని లేకయగునని సాక్షి చెల్లెను. స్వామికాజు అధికారముజిల్లా మునసబులకు రూ 300 వరకు హెచ్చింపవలెనని సుందరంపెట్టి గారు చెల్లిరి

పి. సుబ్బయ్య ముదలియారు

నెల్లూరు జిల్లాజడ్జి పి. సుబ్బయ్య ముదలియారుగారు తరువాత సాక్ష్యము చెల్లెను. తనకోర్టులో క్రిమినలుపని ఎక్కువగాలేదనెను. కేసుల సంఖ్య తక్కువగానున్నను, విచారించవలసిన సాక్షులసంఖ్య అధికముగా నుండును. ఇదియే నెల్లూరు జిల్లాలోని విశేషాంశము. క్రిమినలుకేసులు ముందుగా విచారించబడును. సంవత్సరమునందు 80 దినములు క్రిమినలు కేసులకు వినియోగింపబడును. ఆయన క్రింద ఒక సబుజడ్జి 5 గురు మునసబులుగలరు. ప్రతి కోర్టు సాలన కొకసారిబోయి తేజీకీ చేయుచుండును. నెల్లూరులో కాంజనియను ఫలము, రైలుమార్గమునకు 40 మైళ్ళ దూరమునందున్నది. దీనిని కొంతకాలమునుండి తేజీకీ చేయలేదు. ఆయనక్రింద ఉద్యోగులెల్లరు మంచివాడు నియమితకాలము కన్న ఎక్కువ పనిచేయుచుండుడు. అనవసరము నపుడు ఒక రిలీఫుజడ్జియుండవలెను. విశంబన ముండరాదు. సహాయము వెంటనే యొసంగుచుండవలెను. ప్రతి కోర్టు చేయవలసిన పనికి మితియూ యేర్పడియుండవలెను. చాల కోర్టులయందు పని యెక్కువగాయున్నది. నెల్లూరు సబుకోర్టునందు మూడేండ్ల పని నిలువగాయున్నది. సహాయముజేయుటకు అదనపుజడ్జి నొసంగినచో జాల పని పూర్తికాగలరు. రూ 1000 విలువగల అప్లికేషన్ పరిష్కరించుటకు నియమించబడు సబుజడ్జిలు దినమునకు రెండు రోజులను పరిష్కరింపగలరు. తనకా, వడ్డీ వ్యాపారములకు సంబంధించిన కేసులు కొన్ని స్వామికాజు అధికారముక్రింద పరిష్కరింపబడవలెనని జెప్పి, అట్టివాటిని కొన్నింటిని నూచించెను. సర్. టి. దేశికాచారిగారు ప్రశ్నించిన మీదట సాక్షి, అట్టివి స్వామికాజు అధికారముక్రింద పరిష్కరింపబడుట కష్టమని అంగీకరించెను. సబు జడ్జి నేలు జడ్జిలలో చివరవరకు జేవించి పింఛనీ బుచ్చుకొనినవారు చాల అరుదు. వారు విశ్రాంతిలేక మరణించుచున్నారు.

అకాలీనాయకుల అరెస్టులు

హరిసింగు, మకుందసింగు గార్లకిద్దరికిని నిన్న 30 వ తేదీన అన్యత్రసదులో చేరి 18 నెలలు కఠినశిక్షయును చెరి 300 జార్యానాయకులు చెల్లింపనిచో చెరి మూడునెలలు కఠిన శిక్షయును విధింపబడెను. హరిసింగుగారికి జైలులులో స్వేచ్ఛలు క్లాసు యియ్యబడెను.

పంజాబు కాసన సంఘ సభ్యుడగు సర్దారు మహేంద్రసింగుగారు అకాలీ జతవారికి భోజనము పెట్టినందులకు 2 1/2 వత్సరములు శ్రైదును 1500 జార్యానాయకులు వేయబడెను. ఆయన సెవన్యూకోర్టులో అపీలు చేయగా ఆ శిక్షను తగ్గించి రెండు నెలలు విడిశ్రైదును 500 జార్యానాయకులు భాయపరపబడెను.

ఖాల్సా కళాశాల

సెప్టెంబరు నెల 6, 7, 8 తేదీలలో అన్యత్రసదులో సిక్కులసభను జరుపుటకు కళాశాలా సుధారసంఘమువారు నిశ్చయించిరి. ఆ సందర్భమున కవులపోటీసభగూడ జరుగును. (అ. ప్రె.)

నేలము జిల్లా కోని

సారాదుకాణము

ప్రభుత్వచర్య నమర్చించుకొనుట

నేలము జిల్లాలో రాశీపురం తాలూకాయందు అకరాయిపేటలో కల్లుదుకాణమును గుత్తపాడిన దుకాణదారుడు తనంత తాను అంగడి ఎత్తివేసినందువలన, ప్రభుత్వమువారితని శిక్షించియుండిరి. ఆ విషయమున పత్రికలలోగల విమర్శలకు ప్రభుత్వమువారు యీ దిగువప్రకటన మూలమున తమ చర్యను సమర్థించుకొన జూచుచున్నారు:—

ప్రభుత్వప్రకటన

రాశీపురం తాలూకా, అక్కరాయిపేటలో కల్లుదుకాణముపై నేలము జిల్లా అధికారులు తీసికొనిన చర్యనుగుర్తి పత్రికలలోగల ప్రకటనలను ప్రభుత్వమువారు గమనించిరి. కొంగువెల్లాల సంఘమువారు మద్యపాననిషేధప్రచారము గావించుటచే కల్లుదుకాణములో అమ్మకము పూర్తిగా తగ్గిపోయినదనియు, అందుచే ప్రజల యభిమతిమునకు విరుద్ధముగా గుత్తదారుడు దుకాణము మూసివేసి అందులకు తమింపుడని ప్రభుత్వమువారికి అర్థి పెట్టుకొనినట్లు జెప్పబడెను. మరియు, గుత్తదారుడు సాలు అద్దె అంతయు ప్రభుత్వమువారి కిచ్చివేయనిధ్యముగా నున్నను, దుకాణము మూసివేయుటచే ప్రభుత్వమువారికిగలిగిన నష్టము గ్రామస్థు లిచ్చుకొనుట కంగీకరించినను, ప్రభుత్వమువారు వినక, దుకాణదారుడు గుత్త నిబంధనలకు వ్యతిరేకముగా ప్రవర్తించుటచే జరిమానా విధించి, దుకాణమును తిరిగి వేరొకనికి అమ్మి తెరపించుటకు నిశ్చయించినదియు, నూచింపబడెను.

(2) ప్రభుత్వము వారి విషయమున ఎత్తైనా, రివెన్యూ ఉద్యోగుల ద్వారా విచారించి, ఈదిగువ పరిశీతులు నిజమైనవిగా గ్రహించిరి:— అక్కరాయిపేట కల్లుదుకాణమును చెల్లెయ్య గొందరు అనువాతడు నెలకు రూ 170 అద్దెచొప్పున గుత్తికొనెను. గుత్తదారుడు 5 1/2 మాసములు దుకాణము తెరచి మార్కెటునునందు అధికారి అనుజ్ఞబడయకుండ తెలియబరచకుండ మూసివేసెను. గుత్తకాలమునందురెండవభాగమున ఈతెట్టుకొట్టుకొనుటకు అర్హి పంపలేదు. గుత్తనిబంధనలలో మొదటి నిబంధన తప్పినందుకు రివెన్యూ డివిజనులు అక్సరుగారు 87 వ కండిషను ప్రకారము గుత్తదారునిపై రూ 50 జరిమానా విధించెను. జరిమానాకాని, మిగిలిన అద్దెగాని చెల్లించలేదు. గుత్తదారుడు దుకాణము మూసియించెనని పట్టుబట్టెను. అనుజ్ఞబడయవరకు దుకాణము తెరచియుంచవలెనని వైమగతునందుగలరు. దుకాణము లై సెన్సు గలిగియున్న కాలమునందు గ్రామములో సారాక్రమవిధమున లభించుచుండుటకే యీవరకు ఉద్దేశింపబడినది. దుకాణము అనవసరమునచో దానిని తొలగింపవలెనని లేదామూయించవలెనని దరఖాస్తు పెట్టుకొనవలెను. విచారణజేసి కనుగొనినపుడు కల్లుపయోగించని కొంగువెల్లాలసంఘమువారు కొందరు దుకాణము ఎత్తివేయమని చాలతీవ్రముగా వాదించిరి. కాని వారిసంఘములోనివారే కొందరు నేతగాండ్రి మున్నగువారు తాముపడుచున్న బాధలను వర్ణించి తమస్వాతంత్ర్యమున కడ్డులుగుచున్నదనియు, త్రాగుట కచ్చటికి బోకుండ నిషేధింపబడుచున్నారనియు చెప్పి, ఒకనూతనదైన పనిచేయుచున్న హాలి వారికి 5 సీ సాల కల్లు తీసుకబోగా నవి బ్రద్దలు కొట్ట బడినవనియు జెప్పి ఏలాగయిన దుకాణము తెరువమని బ్రతిమాలిరి. ప్రభుత్వమువారు ప్రజలచే నిర్బంధముగా త్రాగింపవలెనని గాని, తాగుడునందు ప్రోత్సాహము కలిగించుటకు గాని తలపెట్టలేదనియు, ఎవరియంతటవారు సంతసిందియుండవలెనని గాని, తమయిష్టానుసారము యితరులుగూడ నడచుకొనునట్లు జేయ యత్నింపరాదనియు బోధవేయబడెను. ప్రతిపక్షమువారు దుకాణమునుటకు తమ కభ్యంతరములేదని అంగీకరించిరి. గుత్తదారుడు దుకాణముతనంతదాను మూయలేదని యీదిగువ అంశములబట్టి తెలియవచ్చెను. గ్రామస్థులయందుగల ఐకమత్యముచే దుకాణము గుత్తికొనువాడు గ్రామసహాయనిధికి రూ 600 యిచ్చుకొనునట్లు ఏర్పాటు జేసికొనుటచే మొదట దుకాణము రూ 85 లకు మాత్రమే గుత్తగై కొనబడెను. ప్రధమమున కళ్యాణగొండరు దుకాణము కొనెను. ఇప్పుడును గుత్తదారుడు చెల్లెయ్యగొందరు. అతని భాగస్వామిగానుండెను. ప్రధమగుత్త భాయపరపబడలేదు. ఇంతలో భాగస్వాములు విడబడిరి. రెండవపాలయందు యిరువురు పోటీదగిలికెల్లెయ్య రూ 170 లకుకొనెను. ఆయన పోటీదారుడు కినుక జేంది సంఘమువారిని చేరి గుత్తదారునికి ప్రతికూలముగా పనిజేసెను. గుత్తదారుడు జరిమానా చెల్లించి సంఘములో చేరివరకు బహిష్కరింపబడెను. కావున మితపానోద్దేశమేగాక యితరకారణములు గలవనియు, అంతమంది అధికసంఖ్యాకులు త్రాగుడు కావలెనని గోరుచున్న ఫలమునందు ఒక దుకాణము మూసినమాత్రమున మితపానోద్దేశము కొనసాగనేరదనియు స్పష్టమగుచున్నది. అట్లుజేసినచో వారు అక్రమపద్ధతులచే సారాసంపాదించుకొనెదరు.

జూ బు లు

స వ ర ణ

1. 26 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 16 వ పేజీలో ప్రచురించిన విజయనగరపురి జాతీయోపసంఘ ఆదాయ వ్యయపట్టిక జూన్ నెలది గాని జూలై నెలది కాదు. 2. ఖద్దరు కాఫీ వ్యయములో రు 1811-11-2 కు 1181-11-2 అని తప్పుగా ప్రచురింపబడినది.

కలబరిగె నర్సింగరావు

కార్యనిర్వాహక వ్యవహార.

పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘసభ

పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘ సామాన్య సభ ౧౦-౮-౧౯౨౪ ఆదివారము మధ్యాహ్నము ౨ గంటలకు తిరువూరులో సమావేశమగును. సభ్యులెల్లరు దయచేయప్రార్థితులు. భాజనసదుపాయము లుచిత్తముగా చేయబడును.

చర్యనీయాంశములు:—౧ కార్యదర్శి రాజీనామా, ౨ రాష్ట్రసభలకు అభ్యర్థుల పేరులను నూచియుట, 3 సభ్యుల తీర్మానములు, ౪ ఇతర విషయములు.

కో. వెం. కృష్ణారావు

అధ్యక్షుడు.

ఆదవాని కో.ఆ పరేటిపు యూనియన్

జెనరల్ సెక్రటరీ

1924 సంవత్సరం జూలై నెల 20 తేదీని యూనియన్ జెనరల్ సెక్రటరీలు జరుపబడింది.

మొదట:—రావుసాహెబు వెంకటేశ్వరచౌదరి అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రారు ఆఫ్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీస్ బళ్లారి. డిప్యూటీ డైరెక్టరు ఆఫ్ అగ్రికల్చరు బళ్లారి. ఛాన్. లక్ష్మణరావు కైకటి కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకి ఆదవాని. కె. కృష్ణచార్యులు ప్రిడరు మరియు కైకటి డిస్ట్రిక్ట్ కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు లిమిటెడ్ చూసాపేట. కె. నరసింగరావు కైకటి పీపిల్స్ అసోసియేట్ చూరియ, డైరెక్టరు కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు లిమిటెడ్ ఆదవాని. ఇంకా ఇతరసంఘముల ప్రతినిధులును దయచేసి యుండిరి.

ఛాన్. లక్ష్మణరావుగారు అగ్రాసనాధిపత్యమువహించిరి. ఈతూరి టవున్ బ్యాంకు, మునిసిపల్ సర్వెంట్యు కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు, ఇంకను యితర విలేజ్ బ్యాంకులను గ్రూపులజేయుటవలన డైరెక్టర్ల చుకావటంలో చాల పోటీ కలిగినది.

వర్షములు అభావముగనుండుటం బట్టి జమీనదారులు చేయవలసిన పలువిధముల సేద్యములవలన మంచినీరును సాంకగలుగుటకు గలయుక్తిసాహసమార్గములను బహుచతురతతో అగ్రికల్చరల్ డెప్యూటీ డైరెక్టరుగారు ఉపన్యసించిరి.

డిమాన్ డ్రేవ్ కల్పింపవలెనని కోన్ని యూనియన్ ప్రతినిధులు కొంతకొంత జమీనును విడదీసియుండుటకు వాదనామొనర్చిరి.

యూనియన్ డైరెక్టర్లను ఎరెక్టుచేయుటకు కోన్ని కోన్ని సొసైటీలను గ్రూపులుగాచేసి డైరెక్టర్ల చుకావటము చేయుటకు ఈసంవత్సరము అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రారు రావుసాహెబు వెంకటేశ్వరచౌదరిగారు ఇచ్చినసలహాలపయిన యూనియన్ జనరల్ బాడివారు ఎరెక్టులు జరిపించుకొనుట ఒక ప్రాప్తమందిరియై యుండెను.

అం. వెంకటరావు, యన్. రామప్రసాదు, డి. శ్రీనివాసరావు, ఆర్. వెంకటరావు, డాక్టరు ఆర్. వెంకటరావు వీరలు యూనియన్ నకు డైరెక్టర్లుగా ఎన్నుకొనబడినవారు సొసైటీలని స్థాపించిన లగాయకు సద్గుహితుడగు అం. వెంకటరావుగారు కైకటిగా ఎరెక్టుచేయబడుచునే యున్నారు. డాక్టరు ఆర్. వెంకటరావుగారు ప్రసిద్ధులుగాను ఎరెక్టుచేయబడ్డారు.

జనుల పేలుకుగాను చాలగ్రామాలలో ఇంకను కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలను ఏర్పాటు చేయుట అధికారవర్గమువారు పూనుకొందురని తోచెడిది.

ముఖ్యముగా కో-ఆపరేటివ్ (పరపతి) సంఘములు దిశ్చేదినే నృధిలోనికి వచ్చుచుండుటకుగూర్చి వెక్కిరించుటకు నా కెంతయో సంతసించుకొన్నది.

ఒక కో. ఆపరేటరు

అన్నదానము - గుంటూరు

ఈక్రిందివిరాళములు జూన్ నెలలో మాకార్యాలయము నకు చేరినవి.

బొడ్డుపల్లి వెంకటప్పయ్యగారు, బాపట్ల 2-8-0
పన్నాల నరసింహముగారు, గుడివాడ తెనాలితాలాకా 2-0-0
ప్రయాగ సంగమేశ్వరభాగవతార్ గారు, ఈమని, తెనాలితాలాకా 1-0-0

అన్నదానము

29.6.24 ఆదివారమున బొడ్డుపల్లి వెంకటప్పయ్యగారు 32 మందికిని, 22.6.24 ఆదివారమున దేవిరాజు రామారావు పంతులుగారు వారి సూతనగృహప్రవేశ మహోత్సవసమయమున 37 మందికిని అన్నదానము గావించబడినది.

ధర్మము

లేట్ కాజ కరణము, కాలజ క్షీనరసింహం పంతులు గారిభార్య బుచ్చమ్మగారు మా అన్నదానమును పరిశీలించి, సంతోషించి కాశ్యతధర్మముగ ఒక పెద్ద ఇత్తడిపట్లము 8-0-0 ఇత్తడి గోకర్ణము 4-0-0, అధరపురపు లక్ష్మీనారాయణ గారు, పాతగుంటూరు, మరియు ఇత్తడిగోకర్ణమును 2-8-0 దయతో ధర్మముచేసిరి.

దేశాభిమాను లండను మా ఉద్యమమునకు దోడ్పడి ధనధాన్యరూపకముగా దగుసహాయము చేయబ్రాధితులు.

అన్నదానమునకుగాను సంవత్సరపుచందా రు 2-8-0.

పన్నాల రామకృష్ణయ్య,
మేనేజర్.

అనంతపురమండల కాంగ్రెసుసంఘ

కార్యనిర్వాహకవర్గసమావేశము

1924 సం॥ జూలై నెల 26 వ తేదీ మధ్యాహ్నం 1 గంటకు చింతకుంట ఖద్దరునిర్వాహకాలలో అనంతపురమండల కార్యనిర్వాహకవర్గము సమావేశమై ఈక్రింది తీర్మానములు ఆమోదించినారు.

హాజరైనసభ్యుల 5 గురు

1. గుత్తితాలూకా తరపున కార్యనిర్వాహకసంఘసభ్యులుగ నుండిన మ-రా-శ్రీ టి.కృష్ణరావుగారు తాత్కాలికముగ అనివార్యములగు సందర్భములచే రాను పీలులేనందున, వారికి బదులు శ్రీయుత ఘట్టు వెంకటరమణప్పగారిని ఎన్నుకొనడమైనది.

2. తాడిపత్రి తాలూకా తరపున కార్యనిర్వాహకసంఘ సభ్యులుగనుండు మ-రా-శ్రీ కొట్లో శ్రీనివాసాచార్యులు అని వార్యములగు తొందరలచే సమావేశములకు హాజరు కాజాలనందున వారిస్థానమున శ్రీయుత సీమలవాగుపల్లి శ్రీనారాయణరెడ్డి గారిని సభ్యులుగ నెన్నుకొనడమైనది.

3. ఉత్తర అనంతపురమండల ఖద్దరుబోర్డువారు తాడిపత్రి స్టాంపులలోను, చింతకుంట ప్రాంతంలోను, 1924 సంవత్సరము జూన్ నెల ఆఖరువరకు గడించిన లాభమును యాక్రింది విధముగ వినియోగించునట్లు తీర్మానించడమైనది.

అ. చింతకుంట ఖద్దరునిర్వాహకాలలో యీ జూన్ నెల ఆఖరువరకు వచ్చినలాభములో 100 కి 50 వంతున ఖద్దరుబోర్డుకు రిజర్వుఫండుగా నుంచవలెననియు, మిగతమొత్తమును చింతకుంటలో నున్న పశ్చిమాంధ్రజాతీయవిద్యా పీఠమువారి కిచ్చుచు వారు ఖద్దరుత్పత్తికిగాను వుపయోగించునట్లు సలహా నిచ్చుచున్నారు. ఇదే మేరకు తాడిపత్రి ఖద్దరుస్టాంపులలో వచ్చిన లాభముకూడ 100 కి 50 వంతున రిజర్వుఫండుగా నుంచి, మిగతమొత్తమును తాడిపత్రి జాతీయపాఠశాలకు, ఆపాఠశాల తనిఖీ చేయబడినతరువాత యిచ్చునట్లు కోరడమైనది.

4. తాడిపత్రి జాతీయపాఠశాలను వెంటనే శ్రీయుత చీమలవాగుపల్లి నారాయణరెడ్డిగారు పరిశీలించి ప్రైవేటుత్తమున ఆపాఠశాలకై వినియోగించవలసినవిషయమై నివేదిక పంపవలెనని తీర్మానించడమైనది.

5. అహమదాబాదులో జరిగిన అఖిలభారత స్థాయిసంఘమువారును, బెజవాడలో ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయసంఘము వారును చేసినతీర్మానములు ఆమోదించుచు, ఈమండలములో నున్న ప్రతి కాంగ్రెసుఉద్యోగియును, మండలసంఘసభ్యులును జిల్లా, తాలూకా, ఫిర్కా, గ్రామసంఘకార్యనిర్వాహకసంఘ సభ్యులును ప్రతినెల 7 వ తేదీలోపల చక్కని చదువైననూలు ను 2000 గజములు, జిల్లాసంఘ కార్యాలయమునకు పంపవలెననియు, పంచవిధబహిష్కారములను ఆచరణలో పెట్టవలెననియు కోరడమైనది.

కెలచువీను వెంకటరమణాచార్యులు

కార్యదర్శి.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా రయితమహాజనసభ

ది 25-7-1924 తేదీని నిడదవోలుగ్రామములో సుమారు 200 రయితలు వడ్డపల్లి రామయ్యగారి ఆధిపత్యమున సమావేశమయి యాక్రింది తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించిరి.

1 వ తీర్మానము:—లోగడ 1908 సం॥ మునకు పూర్వము వంతులప్రకారం నీరుపారుదల అగునపుడు భూములు సులభముగా సాగుబడి అగుచుండెడివి. దరిమిలాను వుండతూరలు పెట్టిన్ని నాచీలుకట్టించిన్ని నీరుపారుదల చేయుచుంటే సకాలములో భూములు సాగుగులలేదు. ఇప్పుడు తూరలుతీసివేసి, నాచీలుపగులకొట్టించి యెడతెగనిపారుదలపద్ధతి మానివేసి పూర్వపువంతులప్రకారం పారుదలపద్ధతి వెంటనే అమలించుటకు ప్రభుత్వమువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

మ.రా:—గత సం॥ ములో ఏప్రిల్ మే నెలలో డి.సి. డబ్బువారు పంటకాల్యాలన్నియు తనిఖీ చేయించి తమరమర్చి నతూరలు లెక్కవేయగా 6/7 (రు 44000-0-0 ఖరీదుగల తూరలలో రు 7000-0 0 విలువగల తూరలుమాత్రము మిగిలి నవి) వంతుపోయినవనిన్ని 1/7 వంతుమాత్రమే వున్నవనిన్ని యీతూరలవల్ల సాగుబడి సులభసాధ్యము కాదనిన్ని పూర్వపువంతుల పద్ధతియే యీజిల్లాకు మంచిదనిన్ని ముగ్ధకాల్యలకు రిస్కులేటర్లు కట్టించి సాగుచేసినయెడల నీటిసప్తములేకుండా చాలభూమి సాగుబడిఅగుననిన్ని 1923 జూలై నెలలో అప్పటి ఎక్జిక్యూటివ్ యింజనీయరుగారు వ్రాసినయున్నారు.

2 వ తీర్మానము:—ప్రస్తుతము ప్రతి సం॥ రం నీటి లేమిచే పంటలు నష్టమగుచున్నందుననున్నా, ముగ్ధకాల్యలలోని నీరు వ్యవసాయమున కుపయోగపడుండా, వృధాగా సముద్రగామి యగుచున్నందుననున్నా ఆముగ్ధకాల్యలలోని నీరు అవసరమయినప్పుడు అడ్డగట్లుచేసి గట్లకొట్టుకొని సాగు చేసికొనుటకు ఉత్తర్య యిప్పించవలసినదిగా ప్రభుత్వము వారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

3 వ తీర్మానము:—ప్రస్తుతము యిరిగేషన్ పంచాయితీ సభ్యులసంఖ్య తక్కువగా నుండుటచే అన్నికాల్యల అనభవజ్ఞులును బోర్డులో వుండుటకు వీలులేకున్నందుననున్నా గోదావరి పశ్చిమతూర్పు జిల్లాల రెండును కలుపుచే మెంబర్లు కలియుటకు తగిన సావకాశము కలుగకున్నందుననున్నా ప్రత్యేకముగా తూర్పు, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలకు వేరువేరు బోర్డులను నియమించి అందు ప్రత్యేకకాల్యలకు తగినప్రాతినిధ్యము యిప్పించవలసినదనిన్ని సమరు బోర్డులో యెక్జిక్యూటివ్ యింజనీయరుగారు మెంబరుగా వుండుట ఆవశ్యకమనిన్ని యాసభవారు రక్షిప్రాయపడుచున్నారు.

4 వ తీర్మానము:—యేలూరు మెయిన్ కాల్య 52000 యెకరముల ఆయకట్టులో యేలూరుతాలూకా ఆయకట్టు 20000 యెకరములైయున్నది. యేలూరుకాల్యలో లాకువద్ద వుంచవలసిన నీరువుంచకపోవుటచే యిప్పటికి 1000 కైససు సాగు కానందున రయితలు కాలవ అధికారులను నీటిసప్తముచేయించవలసినదని కోరినప్పటికి యంతవరకు సప్తయిచేయించలేదు. ఇప్పుడైనను నీరు సప్తయిచేయించి వ్యవసాయమునకు తగిన సదుపాయము కలుగచేయవలసినదిగా యాసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

దెందులూరు } మొట్టపత్రి చినసుబ్బయ్య.
26.7.1924 }

శ్రీ సీతారామ గ్రంథనిలయము - ద్రాక్షారామము

యువకులకు మేము భాషాసేవ కావించు సదుద్దేశముతో సీతారామ గ్రంథాలయము (ది 10 వ మే 1924 సంవత్సరము తేదీ) శ్రీయుత మాచిమంచి లక్ష్మీచరణి హారపు పంతులుగారి యాజమాన్యమున మాస్వగ్రామమున ద్రాక్షారామమునందు “శ్రీ సీతారామ గ్రంథనిలయము” అను పేరిట కొక గ్రంథనిలయమును స్థాపించి, శ్రీయుత సాక్షి పట్టాభి రామయ్యగారిని యధ్యక్షులుగ నెన్నుకొని ప్రైవేట్ యొక్కయు, మాయొక్కయు నిరంతరకృషిచే నీభాండాగారమును వృద్ధి కావించుచు మాయొపివోలెడి సారస్వత సేవ కావించుచుంటిమి. మాతృసేవతో దుర్బలముగు భాషాసేవయు దేశసేవ వంటిదే. కావున వికారాఖిలును సహకారదార్తవంతులును, మాతృసేవా పరాయణులును నగు చేతారామగ్రంథనిలయము యీ భాలోద్యమమును ప్రోత్సహించి, తమకు ఎచ్చిగ సహాయము గ్రంథరూపముగకాని, ఇవి రూపముగ కాని చేసి, మాకు కృతజ్ఞత, తమ భాషాభివృద్ధియును నెల్లకొని జన్మించి తాద్రమ చేసికొందురగాక యని విషయప్రార్థనగా వెలుచున్నాము—దుర్బలపు మూర్ఖు ముఖ్యారావు కార్తవర్ధి.

వ్యవసాయపద్ధతుల యందలి మార్పులు

గుంటూరు జిల్లా చేబ్రోలు గ్రామపరిషత్ సంఘముయొక్క యుద్ధవైద్యకాలయొక్క యుద్ధ వార్షికోత్సవ సందర్భమున వ్యవసాయపు డిమాండ్ ప్రకటనగా యీ కేంద్రవిధముగా వ్యవసాయమునకు యుద్ధవ్యవస్థించియుండెడిది. సామాన్యముగా మిశ్రాంతపు రయితలు వ్యవసాయముచేయడమునకును మేము చేపట్టవలసిన వ్యవస్థను గలదు. ఇచ్చట భూమిని దున్నుచు, నాటు చేయుదురు. పంటపయములలో కొంత కొంత దురు. భాగ్యమును యిట్టికే తెచ్చుకొనెదరు. దానిని పాతండ్లలో దామగొనెదరు. అంతటితో వారిపని ముగియెను. నాకు 50 యెకరములపైట్ల గలదు. 50 యెకరముల మాగాని కలదు. మాగానిభూమియందు వడ్లు, పడుపు చేయుదును. నాకువచ్చు 50 పుట్టభాగ్యము నా కుటుంబమునకు చాలకయున్న నేనేమి చేయవలయును? యింకా 10 పుట్టభాగ్యము నా కుటుంబమునకు కావలయుననిన నా భూమిప్రక్కనయున్న 10 యెకరములు కొనవలసియుండును. ప్రతి రయితను యిక్కడ చేయు వ్యవసాయపద్ధతి యావిధముగా నున్నది. అతడు తనకు గలగు పాలమునుండియే తానుకొను యెక్కువభాగ్యమును పండింపయిత్తింపక, యెక్కువభాగ్యమునకు యెక్కువపాలమును కొనుచున్నాడు. ప్రస్తుతము మీరు పండించు ఒకయెకరముభూమి పంటకన్న ఆభూమినుండియే యెక్కువపంటను పండించు విధములు గలవు. ఒకయెకరములో మాడుపుట్టభాగ్యము కూడ పంటరాగల పద్ధతులు గలవు. భూమిని దున్నుటయందును భూమికి యెరువుచేయుటయందును మీరు యెక్కువగా తెలిసికొనవలసి యున్నది. ఒకరయితనుకు నల్లరుబిడ్డలు గలరు. అతనికి భూవసతి 1 యెకరముమాత్రమే గలదు. అద్దానినుండివచ్చు ఆదాయమునుబట్టి కుటుంబసంతక్షణ చేయుచుండెడివాడు. అతని మరదావధ్యమును తన తనయులను చేరవలించి తనభూమియందు భనమును పాలిపెట్టితననియు, దానినిత్రవ్వితనబిడ్డలు తీసికొనవలసినదనియు చెప్పి చనిపోయెను. ఆదేవిధమున నాతని తనయులు భూమిసంతయు త్రవ్వించుచిరి కాని భనమేమియును కనుపించలేదు. అందులకు వారువీసిగి మాన్యునియుండ త్రోవను బోవు యొక బాటసారి వారిని బిలిచి మీరు త్రవ్వినభూమిని త్రవ్వనేత్రవ్వతిరి. తొలకరి ప్రారంభించెను. పసుపునాటుడి. అందున మీకు లాభము గలుగుననిచెప్పి పోయెను. భూమిబాగుగా త్రవ్వబడియుండుటచే వారు నాటిసమస్త ఆసంపత్త్యము చక్కగా పండెను. దానికి భరయును యెక్కువగానుండుటచే యందుమాలమున వారల కాసంపత్త్యము తమతండ్రి చెప్పిపోయిన భనముకన్న 10 రెట్లు యెక్కువలాభము వచ్చియుండెను. నారు భూమిని దున్నగలందులకు వారితండ్రి చేసిపోయిన యుపాయ విడియై యుండెను. భూమిని చక్కగా దున్నుట వలన యెట్టిఫలితముగలదో మీరు దీనినుండి గ్రహింపగలుగుదురు. భూమిని యెంతయెక్కువగా దున్నిన అంత యెక్కువలాభము. మా వ్యవసాయపద్ధతి యిదియే యైయున్నది. ఈవిధయపునవ్యమును మీరుసామాన్యముగాచేయు వ్యవసాయవాండు కనుగొనగలరు. భూమియందు యెక్కువయెక్కువగా పరుగునో ఆక్రమింపవలయును. ఆదుబ్బునకు మంచుకొక చేయును. మీరు సామాన్యముగా దున్నువది చక్కగా దున్నుట కాదు. కడచినసంవత్సరమునందు పెకలింపిన భూమిమాత్రమే యీసంవత్సరమును పెకలింపబడుచున్నది కాని క్రొత్తగా భూమియంతటి మన్ను యెమాత్రమును పైకి పెకలింపబడుచుండుట లేదు. తొలకరిమీ మీకు యుపయోగించు నాగలినిబట్టి యున్నది. అది యెక్కువగా భూమిని పెకలింపనేరకున్నది. నాలునాగలి చక్కగా భూమిని దున్నునేరదు. మా యినుపనాగలికిని మీరు యుపయోగించు నాలునాగలికిని గలగు వ్యత్యాసమును, ఆ కేంద్రటిలో యేది యెక్కువయెపయోగకారియైనదియును ఒకరైతు యిచ్చియున్న అనుభవయుక్తమైన యుద్ధవ్యవస్థనుబట్టి మీరు తెలిసికొనగలరు. ఈరెండునాగళ్ళతోను, రెండుయెకరములభూమిని విడివిడిగాదున్ని పైరుపెట్టి యీరైతునకు నాలునాగలితో దున్నిన భూమియందు ఖర్చులు పోగా రు 14-9-6 ఆదాయము వచ్చినట్లును, యినుపనాగలితో దున్నినభూమియందు ఖర్చులుపోగా రు 87-14-5 ఆదాయము వచ్చినట్లును చెప్పియున్నాడు. మా ఇనుపనాగలి నాలునాగలికన్న 50 0/0 యెక్కువలాభమును యీరయితనుకు గలుగజేసియున్నది. నాలునాగలితో 3 పర్యాయములు భూమినిదున్నుటయు, మా యినుపనాగలితో 1 పర్యాయము భూమినిదున్నుటయు సరిపోవును.

మా నాగలిఖరీదు రు 18-12-0. ఈదినముందు నేనిచ్చటికి వచ్చుటలో యుద్ధవ్యవస్థ మేమున పరపరిసంఘములకు గ్రామసమితి యపు ఘండు అనునది యుండును. అది గ్రామసమితియందలి యుపయోగార్థము వినియోగింపబడు పద్ధతుల నేర్పరచుటకుమాత్రమే యున్నది. దానితో యీసంఘమువారు ఒకయినుపనాగలి కొనిన యది గ్రామసమితి లందరికిని యుపయోగపడగలదు. భూమినుండి యెక్కువ ఫలసాయమును బడయుటకు భూమికి చేయు యెరువునుబట్టియు నుండును. మీ రిచ్చట పెంట, పాటి మన్ను, చేరుకనగపిట్టు చేయుదురు. అదియును యెంతయెరువు 1 యెకరమునకు నేయవలసినదియును మీకు సరిగా తెలియదు. 1 పుట్టభాగ్యమును 2 బండ్లగడ్డిని యిచ్చు, యెకరముభూమికి యెంతయెరువు చేయవలసినదియు మీరు గ్రహింపవలయును. ఈపైచెప్పిన 1 పుట్టభాగ్యము 2 బండ్లగడ్డినిచ్చు పంట 1 యెకరముభూమినుండి 24 పాసుల నైట్రిజను, 24 పాసుల ఫాస్ ఫరస్ ఫోస్ఫేటును పీల్చివైచును. యంతగణముగల సత్వమును యెరువువచ్చారాగాని మరుసటిసంవత్సరము భూమికియెరువు పెట్టిన మరల యెప్పటికెర భూమిపండును. యెరువునుండి యంతగణముగల సత్వముదొరకుతో ఆయెరువును మేము చేయుచుము. మేము భూమియందు పేడ, ఉచ్చవేయుము. చేరుకనగపిట్టులో 100 కి 6 వంతు మాత్రమే పైచెప్పినసత్వము గలదు. మేము చేపపెంట చేయుదుము. మందులో చేరుకనగపిట్టుకన్న పైసత్వము యెక్కువగాగలదు. 1 యెకరమునకు మాడుబస్తాల చేపపెంటచేసిన చాలును. భూమి తననుండి గలగు సత్వమును మనకు యిచ్చి మనము విడిచివేయు పెంట, యుచ్చను తన కిచ్చుచున్నది. అందుకుగాను వానికి మంచియెరువు నిచ్చి కాపాడవలయును.

గొల్లపూడి లక్ష్మీనరసింహారావు,
చేబ్రోలు.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా ఎన్నికలు

20-2-24 తేదీని సుధ్యాష్టమి ౧౨-౭-౨౨ తకు బందరు పురమండలమున (మ-రా-రా-శ్రీ, చే|| వే|| నరసింహారావు గారి అభ్యర్థితక్రింద) సమావేశమైన దివి, బందరు తాలూకాల గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘములసభ్యుల సాధారణసమావేశములో యీ సంవత్సరము రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘమునకు యాదీగువ వ్రాయబడినవారు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడినారు.

౧. కొదాలి ఆంజనేయులుగారు, 2. భోగరాజు పట్టాభిషేకరామయ్యగారు, 3. సుపర్ల కృష్ణమూర్తిగారు, 4. గొల్లపూడి మార్కెట్ కార్యకర్తగారు, 5. మనపాక కమలమ్మగారు, 6. డిట్లకవి వీరరాఘవయ్యగారు.

20-2-24 తేదీన గుడివాడలో కన్యవారిసత్తములో మ-రా-రా-శ్రీ, భైరవభట్ల వెంకటసుబ్బారావుగారి అభ్యర్థితక్రింద గుడివాడ కైకలూరుతాలూకాల గ్రామకాంగ్రెసుసంఘములసభ్యుల సాధారణసమావేశములో యాదీగువ వ్రాయబడినవారు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడినారు.

కైకలూరుతాలూకా:—2. వారకాసి సుందరరామయ్యగారు, ౩. అద్దేపల్లి సత్యనారాయణగారు.

గుడివాడతాలూకా:—౧. అట్లూరి వీరభానుయ్యగారు, ౧౦. భైరవభట్ల సుబ్బారావుగారు, ౧౧. ఘడియారం సాంబయ్యగారు.

20-2-24 తేదీన ఉడయము ౨-3౦ లకు కార్యస్థానములో మ-రా-రా-శ్రీ, బలుకు ఆంజనేయులుగారి అభ్యర్థితక్రింద సమావేశమైన జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘసభ్యులసమావేశములో యాదీగువ వ్రాయబడినవారు సభ్యులుగా నియోజింపబడినారు. ౧౨. బొప్పన మాణిక్యంబగారు. ౧3. చున్నకొండగారు.

భై. వెం. సుబ్బారావు,
కార్యదర్శి.

కాకినాడ ప్రి||డి||ము|| కోర్టులో

సెప్టెంబర్ 218/24
వాది:—మందసముద్దడు సా|| కాకినాడ.
ప్రతివాది:—పట్నాల పేర్రాజు సా|| అనకాపల్లి.
యీనెంబరు ప్రతివాదిపయిన వాది అక్కాంటునుబట్టి దావా తీసుకవచ్చినాడు. ప్రతివాది అప్పీయలేన్సు నిమిత్తము 7-8-24 వాయిదాఅయివున్నది.
దువ్వూరి కృష్ణమూర్తి,
వాదికీడరు.
మకాం కాకినాడ 28-7-24.

బొంబాయిశాసనసభ

29వ తేదీని పూనాలో జరిగినది

డిప్టీ కమిషనరీ కాన్సిల్లును ఏర్పరపరచెనను తీర్మానమును ఆర్. జి. ప్రధానగారు 28 తేదీ నుపపాదించిరి. 1912 లో యిట్టితీర్మానమునే భారతశాసనసభలో కీ|| వే|| గోపాలకృష్ణగోగౌరవపాదించిరి. రాజకీయ సంస్కరణలు వచ్చినను మండలపరిపాలనవిధానము మారలేదు గాన యీసంఘము లవసరమని ప్రధానగారు నడిపిరి. చాలచర్చ జరిగినది. తీర్మాన మంగీకరింపబడలేదు.

సెటిల్మెంటు జరిగిన తేదీమొదలు 20 ఏండ్లలోగా మరల చేటు పోచ్చింపగూడనని హాజీచారునుగా రుపపాదించగా దొరతనమువా రంగీకరించిరి.

కానసభ్యులగు మండల ప్రతినిధులకు మండలాధికారులు మండల పరిపాలనమును గూర్చిన రిపోర్టుల నక్కన్లు దొరతనమువారి అనుమతిని బొంది యివ్వవలెనను తీర్మానమును ఆర్. సోమనుగా రుపపాదించిరి. తీర్మాన ముమోదించబడెను.

ఆర్. ఆర్. దివాకరు (ధార్వారు) గా రనుభవింపగ మిగిలిన శిక్షను రద్దుపరచి ఆయనను వెంటనే విడిచివేయవలెనను తీర్మానమును వి. ఎస్. జోగుగా రుపపాదించగా ప్రభుత్వసభ్యుడు తిరస్కరించెను. కొన్ని మరతులమీద దివాకరు గారిని వదలవలెనను సవరణతో నాతీర్మాన ముమోదించబడెను.

పాక్వరీలలో పనిచేయు స్త్రీలలో బిల్లుల తల్లలకు ప్రత్యేకముజరాల నియ్యవలెనను తీర్మానమును బోలుగా రుపపాదించిరి. తీర్మాన ముమోదించబడెను.

అడవుల యిచ్చుందులను గూర్చి విచారించుట కొక సంఘమును నియమింపవలెనని పట్టెలుగా రుపపాదించిన తీర్మానముగూడ నామోదించబడెను.

రైతులు నూతులను త్రవ్వించుకొనుటకు వడ్డీ లేకుండ బదుళ్ల నియ్యవలెనని సామెబనుగా రుపపాదించినతీర్మానము గూడ నామోదించబడెను (అ.ప్రె)

కాకినాడ ప్రి||డి||ము|| కోర్టులో

సెప్టెంబర్ 184/24
వాది:—రేఖపల్లి లక్ష్మీకం సా|| జగన్నాథపురం.
ప్రతివాది:—యేలూరి అప్పలస్వామి సా|| ప్రస్తుతం రంగూన్.

యీ నెంబరు ప్రతివాదిపయిన వాది ప్రోనోటును బట్టి దావాతీసుకుని వచ్చినాడు. ప్రతివాది అప్పీయలేన్సునిమిత్తం ది 16-8-24 వాయిదా అయివున్నది.

దువ్వూరి కృష్ణమూర్తి,
వాదికీడరు.
మకాం కాకినాడ, 28-7-24.

మదనపల్లి జిల్లా మునసబుకోర్టులో

ఎస్. సి. నెం 176/1924
వాది:—పి. ఆర్. పి. ఎల్. సి. పశనియప్పచెట్టిగారు మదనపల్లి.
ప్రతివాది:—కాలుబండి వెంకప్ప శేషపురం, భర్తవం తాలూకా.

ప్రవాదికి ప్రతివాది 1-5-24 తేదీన వ్రాసియచ్చిన ప్రోనోటుచైము రు 50 లను వశంపరచుననిమిత్తమై వాదిచే ఈదావా లేబడి, 11-5-24 తేదీనాడు వాయిదావేయబడినది. ప్రతివాది సదరుతేదీన హాజరుకానివత్తుమన పరోక్షముందు తీర్పుచెప్పబడును.

ఆర్. శివరామశాస్త్రి బి. ఏ.
వాదికీడరు ప్రి||డి||ము||

మదనపల్లి జిల్లా మునసబుకోర్టులో

ఎస్. సి. నెం 158/24
వాది:—పి. ఆర్. పి. ఎల్. సి. పశనియప్పచెట్టిగారు మదనపల్లి.
ప్రతివాది:—వి. కుప్పసామినాయుడు, మరకొండరు.

ప్రవాదికి ప్రతివాది యివ్వవలసిన ప్రోనోటు బాబుచైమైము రు 44-15-6 రాబట్టుకొనుటకై వాదిచే ఈదావా లేబడి 4-8-24 తేదీనాడు వాయిదావేయబడినది. ప్రతివాది హాజరుకానిచో పరోక్షముందు తీర్పుచెప్పబడును.

ఆర్. శివరామశాస్త్రి బి. ఏ.
వాదికీడరు ప్రి||డి||ము||

శ్రీ సీతారామ విక్రమార్క సంఘము

దెబ్బవడలో మాడపాటి వెంకటేశ్వరరావుగారి విశ్రాంతిగృహమున 20-7-24 తేదిన శ్రీ సీతారామ విక్రమార్క సంఘపు సభ కమిటి మీటింగు జరుపబడినది.

హాజరులైన సభ్యులు

- (1) రాజవైద్య కోలా అప్పలనరసింహదేవు గారు, రాజమహేంద్రవరం.
 - (2) సూర్యదేవర సంజీవరాయణంగారు, తుమ్మపూడి.
 - (3) చెరువు వెంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారు, రైలుపేట - గంటూరు.
 - (4) గోవాడ రాఘవయ్యగారు, గోవాడ.
- ఈ మీటింగు రాజవైద్య కోలా అప్పలనరసింహదేవు గారిని అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనడమైనది.

ప్రతిపక్షములు:—(1) ఈసంఘమువారు రాజమండ్రి జైలులో ఉన్న పులియన సబ్బారావు అప్పలస్వామిగారి ఆకాలమరణాన్ని గురించి, వాటికి బుద్ధిమంతులను సానుభూతిని తెలియజేయుచున్నారు. (2) ఇదివరలో వ్యవహరింపబడుచున్న శ్రీ సీతారామవిక్రమార్క సంఘము నింతలునుండి సీతారామవిక్రమార్క సంఘముని పిలువబడుటకు తీర్మానించడమైనది. (3) సంఘాధ్యక్షులు :— 1. దేశమునందు ప్రతి గామమున భగవద్భక్త సంఘముల కల కొన్ని జనుల భక్తి పరమకుల జేయుచును, 2. పశుశరణాలయముల స్థాపించుటను, 3. పక్షనాలయముల కలగొల్పుటను, 4. సాంఘికతలను, భూత వయ, విక్రమార్కము, భర్తావరణము పెంపొందించుటను, ఈసంఘ మేర్పాటుచేయడమైనది. (4) దీనికార్యక్లాపమును తుమ్మపూడిలో యుండవలెను. (5) దీనికొక అధ్యక్షుడును, ఉపాధ్యక్షుడును, కార్యదర్శియు, సహాయకార్యదర్శియు, కోశాధియుపతినుండవలయును. (6) కార్యదర్శివిధులు:— 1. సభల సమావేశ పరచుటయు, 2. సంఘముయొక్క ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపుటయు, 3. ప్రతి సభాసభ్యులకును 15 రోజులు ముందుగా నోటిసు యియ్యవలెను. (7) అధ్యక్షుడు:— సభలయందగ్రాసనాధిపత్యము వహింపవలయును. సభలయందు సమాన ఓట్లు వచ్చినప్పుడు తనకావించునవినియ్యవచ్చును. (8) సంఘపుద్రవ్యము కోశాధిపతివద్దనుంచుటకు తీర్మానించడమైనది. (9) మహాజనసభ ప్రతిసంవత్సరము మేలెలాఖరులోపుగా జరుపబడవలయును. (10) ప్రతిసంవత్సరము యెన్నికలు సభాంతముననే జరుగవలయును. (11) ప్రధానసంఘమున నంగములుగా దేశమునందెల్ల కాళాసంఘములు నెలకొల్పబడవలయును. (12) ప్రధానసంఘసామాన్యసభకు ప్రతికాళాసంఘమును యొకని సాంఘికుడుగా నెన్నుకొనవలెను. (13) అట్లెన్నుకొనబడినవారినుండి తొమ్మిదిమంది స్థాయిసంఘముగా నేర్పడవలయును. (14) ఈస్థాయిసంఘము సంఘవ్యవహారములన్నిటిని నడపుచుండవలయును. (15) స్థాయిసంఘసమావేశమునకు కనీసము ముగ్గురైనను హాజరుకావలయును. (16) సంఘసమావేశము జరుపుటకు పిలువినప్పుడు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములవారా కార్యదర్శి తీర్మానములను చేయించవచ్చును. (17) అగమపక్షము పండ్రెండుమంది యయినను లేనిదెకాళాసంఘముని వ్యవహరింపబడదు. (18) అట్టి కాళాసంఘము ప్రతిసంవత్సరము రూ. 8-0-0 తక్కువగాని రుసుము ప్రధానకార్యాలయమునకు పంపవలయును. (19) ప్రతికాళా కార్యదర్శియు సమాలుజేసిన విరాళములకు రసీదులనిచ్చుచు తన జవాబుదార్మికతలను జాగ్రత్తపెట్టవలయును. (20) ప్రతిసంవత్సరము సంఘపు భుజులను తనిఖీచేయించి రిపోర్టు ప్రచురింపవలయును. (21) స్థాయిసంఘ తీర్మానములను ఆమోదింపుటగాని రద్దుచేయుటగాని సామాన్యసభకు అధికారము గలదు. (22) సంఘనిబంధనలకు లోబడు 16 సంవత్సరములగుల స్త్రీపురుషులందరు సంఘసభ్యులుగా చేరవచ్చును. (23) 16 సంవత్సరములకు లోపుగలవారందరు బాలకాళంలో సభ్యులుగా నుండవచ్చును. (24) ప్రతిబాలకాళకు అగమము అయినగురైనను సభ్యులుగనుండవలయును. (25) అట్టికాళ ప్రధానసంఘమునకు సంవత్సరమునకు రూ. 1-0-0 రుసుము చెల్లించవలెను. (26) సాంఘికుని విధులు:— ప్రతిసాంఘికుడు యిది గవ్య ప్రతిజ్ఞలను చేయవలయును, 1. ప్రతిదినము కొంతకాలము భగవద్వింతవై వినియోగించెదన, 2. సర్వజంతువులయందు దయగలిగి ఒకపండుకలై కృషిజేసెదన, 3. ప్రతిదిన మేకోయొకటి మంచికార్యము చేయనిది నిద్రింపను, 4. భాషాజ్ఞానము లేనివారలకు నాతీరుబడికాలములో జ్ఞానబోధ జేసెదన, 5. కల్లు, సారాయి, జూపము మొదలగు దుర్వ్యసముల పాలు గాకుండును, 6. సంఘనిబంధనలకున్నిటిని శిరసావహించెదన. (27) ఈసంఘము తరపున ప్రచురించు “సుజ్ఞానచంద్రిక” యను మాసపత్రిక లాభనష్టములు యంతటనుండి సంఘమునకే జేందవలయును. (28) ప్రతికాళాసంఘమును యీ మాసపత్రిక ను విధిగా తెప్పించవలయును, (29) సంఘవ్యవహారము నిర్వహించుటకుగాను సంఘమువారు విరాళములను వసూలుజేసి యప్పటికప్పుడు పత్రికాముఖమున ప్రచురింపవలయును. (30) ఈసమయమున శ్రీయుత రాజవైద్య కోలా అప్పలనరసింహదేవు గారు తమకువచ్చు సంవత్సరపురాబడిలో రూపాయకు అర్ధకావంతున యీసంఘమునకు మూలధనముక్రింద నిచ్చెదమని వాగ్దత్తము చేసినందుకు వారికి సంఘమువారు వందనము లర్పించుచున్నారు. (31) ఈసంవత్సరమునకు యీక్రిందనుదహరించినవారు స్థాయిసంఘసభ్యులుగా నెన్నుకొనబడినది.

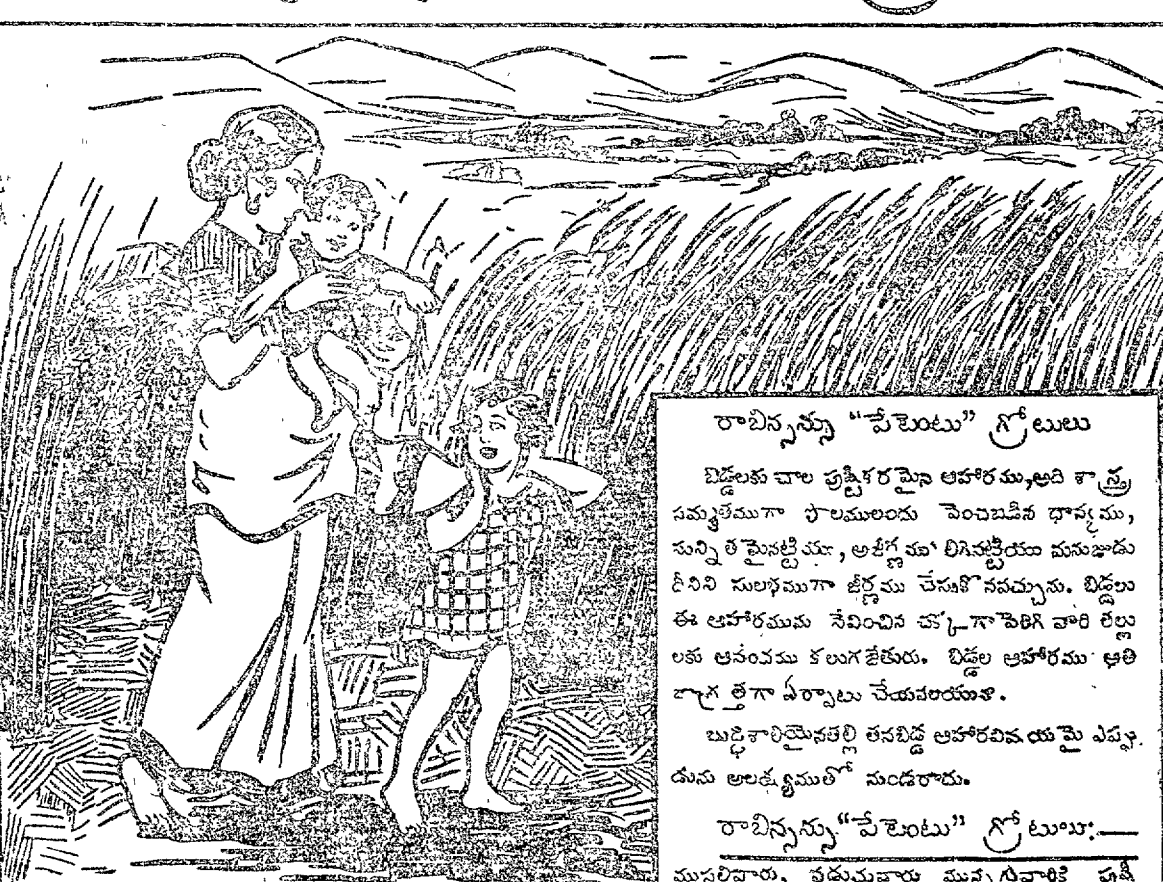
- 1 శ్రీయుత రాజవైద్య కోలాఅప్పల నరసింహదేవు గారు రాజమహేంద్రవరం.
 - 2 సూర్యదేవర సంజీవరాయణంగారు:— తుమ్మపూడి.
 - 3 చెరువు వెంకట సుబ్రహ్మణ్యంగారు:— రైలుపేట - గంటూరు.
 - 4. శ్రీయుత గోరాడ రాఘవయ్యగారు, గోవాడ.
 - 5. నారుమంచి చన్నకృష్ణయ్యగారు, పెదవల్లపూడి.
 - 6. గోళ్లమాడి లక్ష్మీనారాయణగారు, గోళ్లమాడి.
 - 7. కామరాజుగడ్డ వెంకటసుబ్బయ్యగారు, ఉయ్యూరు.
 - 8. విన్నకోట వెంకటస్వామిగారు, బల్లాలగూడెం, బండరు.
 - 9. కపిశ్యేర కృష్ణప్పగారు, పి.మోగా.
- (32) ఈదిననవారు స్థాయిసంఘసభ్యులలో నుండి ఉద్వేగులుగా నెన్నుకొనబడిరి.
- అధ్యక్షులు—సూర్యదేవర సంజీవరాయణంగారు.
ఉపాధ్యక్షులు— రాజవైద్య కోలా అప్పలనరసింహదేవుగారు.
- కార్యదర్శి:—చెరువు వెంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారు
సహాయకార్యదర్శి:— నారుమంచి చన్నకృష్ణయ్యగారు
కోశాధిపతి:—అధ్యక్షులగు సూర్యదేవర సంజీవరాయణంగారు
- సాంఘికులు తదితరు లెల్లరు సంఘనిషయములు కనుగొనుటకు చెరువు వేంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారు కార్యదర్శి రైలుపేట, గంటూరు అని వ్రాయగోరెను. ప్రధాన కార్యాలయము తుమ్మపూడి, దుగ్గిరాలపొట్టు.
- తుమ్మపూడి } సూర్యదేవర సంజీవరాయణంగారు,
22-7-24 } సభ కమిటీ కార్యదర్శి.

హిందీ - తెలుగు

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు వీలయిన నులభశైలిని వ్రాసుబడినది.

- బాలశిక్ష 0-6-0
- మొదటి వాచకం 0-6-0
- హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ 0-0-0.
- తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.
- ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయ,
- 7, తంబు శెట్టిపేడి, మృదాపూ.

రాచిన్నన్ను "పేటెంటు" గ్రోటులు

రాచిన్నన్ను "పేటెంటు" గ్రోటులు

బిడ్డలకు చాల ప్రత్యేకరమైన ఆహారము. అది కాస్త్రు సమృద్ధిగా లభింపజేసిన ధాన్యము, సున్నితమైనట్టియు, అత్యంత లింగుబట్టియు మనుజుడు దీనిని సులభముగా జీర్ణము చేసుకొనవచ్చును. బిడ్డలు ఈ ఆహారమును నేవించిన చక్కగాపెరిగి వారి రక్తములకు ఆనందము కలుగజేయును. బిడ్డల ఆహారము అతి జాగ్రత్తగా వర్తనలు చేయవలయును.

బుద్ధికారియైనవల్ల తనబిడ్డ ఆహారవిషయమై ఎప్పుడును అలక్ష్యముతో నుండరాదు.

రాచిన్నన్ను "పేటెంటు" గ్రోటులు:— ముసలివారు, వదులువారు ముప్పగివారికి ప్రత్యేకరమైనట్టియు, సున్నితమైనట్టియు ఆహారము అన్ని వాల్లలోను దొరుకును.

పొలమునుండి గృహమునకు

అమృతాంజనము

జగత్ప్రసిద్ధమైనది

అన్ని నెప్పులకుమంచిమందు

అమృతాంజనము ప్రాచ్యుడేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోకప్రఖ్యాతమైనమందు. ఇది ఇప్పుడిప్పుడు తయారగుచున్న క్రొత్తమందు గాదు. ఇరువదేండ్లుగా దేశమునందు దంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన. దివ్యామృతము నొప్పులు, వాపులు, గాయములు, చిళ్ళలు, పోట్లు బెణుగులు, మొదలగుబాధలకు అమృతాంజనము ప్రధాన సహాయముగా వెంటనే పనిజేయును. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు గయితము పోగలవు. నెత్తురు ప్రతిక్షణమునందును శరీరాంగములకు ఆహారపదార్థములను గొనిపోయి అచ్చటి శిథిలపదార్థములను గ్రహించి ప్రాణరక్షణము జేయుచున్నది.

అన్నిపాపులలో దొరకును

మదరాసు బొంబాయి

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసభ్యుల సాధారణసమావేశము ౨౦-౭-౨౪ తేది సోమవారమునాడు మధ్యాహ్నము ౧౨ గంటలకు జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యస్థానములో బందరునందు ప్రారంభమయ్యెను.

ఈసభకు అధ్యక్షులు:—మ.రా.రా. బులుసు ఆంజనేయులుగారు. హాజరు అయిన సభ్యుల సంఖ్య:—౬౭.

తీర్మానములు

మ.రా.రా నిమగ్నజ్ఞ వెంకటరామయ్యగారు తమ జిల్లాకాంగ్రెసు సభ్యత్వమునకు రాజీనామా యిచ్చినారు గనుక వాస్తానమునకు మ.రా.రా కాసుకొలను పట్టాభిరామశర్మగారి నెన్నుకొనడమైనది.

ఫీర్కాకు ఒకరు చొప్పున యీక్రింద పేర్కొనిన వారిని కార్యనిర్వాహకవర్గముగా నెన్నుకొనుచు కార్యనిర్వాహకసభ్యులందరను పంచవిధబహిష్కారములను త్రికరణశుద్ధిగా వంగీకరించినవారుగా జూచి యెన్నుకొనవలయును.

పంచవిధ బహిష్కారములను అంగీకరించి అవలంబించు వారే కార్యనిర్వాహకవర్గమునకు అర్హులుగా నిలువవలెను.

కార్యనిర్వాహకవర్గము:—(౧) భోగరాజు పట్టాభి శీతారామయ్యగారు (౨) డిట్లకవి వీరరాఘవయ్యగారు (౩) జంధ్యాల శివన్నశాస్త్రిగారు (౪) మరీదు గోపయ్యగారు (౫) దండమాడి పూర్ణయ్యచౌదరిగారు (౬) భైరవశిల్ప వెంకటసుబ్బారావుగారు (౭) బొడ్డపాటి వెంకటేశ్వరరావుగారు (౮) ఆత్మూరి నాగేశ్వరరావుగారు (౯) కాసురి చినవెంకటరామయ్యగారు (౧౦) అట్లూరి వీరరాఘవయ్య చౌదరిగారు (౧౧) బొప్పన మాణిక్యంబగారు (౧౨) పరిమి వెంకటపిచ్చయ్యగారు (౧౩) అద్దేపల్లి సత్యనారాయణగారు (౧౪) కాసుకొలను పట్టాభిరామశర్మగారు (౧౫) కామరాజు శోభనాచలముగారు (౧౬) ఉప్పలూరి ముత్తారాజుగారు (౧౭) గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారు (౧౮) కొడాలి నరసింహారావుగారు (౧౯) పెద్దప్రోలు శేషయ్యగారు (౨౦) చే. వెం. నరసింహయ్యగారు (౨౧) గొల్లపూడి మూర్తిప్రకాశరావుగారు.

మ.రా.రా ఆత్మూరి నాగేశ్వరరావుగారు అధ్యక్షుడుగా నుండుటకు తీర్మానించుటయైనది.

మ.రా.రా భైరవశిల్ప వెంకటసుబ్బారావుగారు ప్రధానకార్యదర్శిగా నుండుటకు యేకగ్రీవముగా తీర్మానించుటయైనది.

బందరు తాలూకాకు డిట్లకవి వీరరాఘవయ్యగారును దివి తాలూకాకు పరుచూరి లింగయ్యగారును, గుడివాడ తాలూకాకు దుక్కిపాటి ప్రసాదరావుగారును, కైకలూరు తాలూకాకు వారణాశి సుందరరామయ్యగారును సహాయకార్యదర్శులుగా నుండుటకు తీర్మానించుటయైనది.

కార్యనిర్వాహక పునరావేశములకు హాజరు కావని సభ్యుల అనూనసంఖ్య తొమ్మిదిగా నుండవలెను.

ఈజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు శోశాధిపతి పదవికి మ.రా.రా. భోగరాజు పట్టాభిశీతారామయ్యగారి నెన్నుకొనుట యైనది.

౨౦-౭-౨౪ తేది ఉదయము 2½ గంటలకు కార్యస్థానములో తిరిగి సమావేశము.

అధ్యక్షులు:—మ.రా.రా. బులుసు ఆంజనేయులుగారు.

హాజరు అయిన సభ్యుల సంఖ్య:—౫౨.

౭ జిల్లానుండి రాష్ట్రీయసభకు అధికముగా బొప్పన మాణిక్యంబగారిని, హుస్సేన్‌పేగారిని ప్రతినిధులుగా పంపుటకు తీర్మానించుట యైనది.

నెల ౧కి రు 5౦ల శీతముతో నొక దూడకుల పాత కాలను ప్రస్తుతము బందరు కార్యస్థానములో నెలకొల్పవలెననియు, ఒకసంవత్సరమువరకు దీనిని రెండుమాడు మాసముల కొక్కొక్కప్రదేశమున జిల్లాయందంతటను త్రిప్పించవలెను.

పూజానిధి వసూళ్ళ విషయములో యాదినవ నువహరించి నవారు పేర్కొనబడిన ఆయాపూర్ణలో ఐదులు నెలకు ఒకరూపాయల వరకు (౧) గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారు (౧) కాజ (౨) కోనూరు (౩) దేవరకొట (౪) చిట్టూరు (౫) ఐక్యలగడ్డ (౬) మొవ్వ (౭) చినకల్లెపల్లి (౮) గోగి నేని వారిపాలెము (౯) పెదకల్లెపల్లి.

(౨) బొగ్గవరపు వెంకటకృష్ణయ్యగారు (౧) గుడివాడ (౩) దండమాడి పూర్ణయ్య చౌదరిగారు (౧) నరసింహపాలెము (౨) పెనుముచ్చ (౩) మేమూరు (౪) అగినపట్టు.

(౪) ఆత్మూరి నాగేశ్వరరావుగారు (౧) నిడుమోలు (౨) చినముత్తేపి (౩) మంత్రిపాలెము (౪) నెమ్మలూరు (౬) పెరినేపల్లి (౭) ముక్కోల్లు (౮) కొరిమెర్ల.

(౫) దుక్కిపాటి ప్రసాదరావుగారు (౧) పేయ్యేరు.

(౬) చెరుకువాడ వేంకట నరసింహయ్యగారు (౧) దగ్గుమిల్లి (౨) కవుతరము (౩) గుడ్లవల్లేరు (౪) పసుమర్రు (౫) కూరాడ (౬) వేమవరము.

(౭) బొబ్బా వెంకటశేషయ్యగారు (౧) అంగలూరు (౨) చంద్రాల (౩) కోమూరు (౪) మానుకొండలపాడు (౫) నరహాపల్లెము (౬) కైకలూరు (౭) రాచపల్లెము (౮) భైరవపల్లెము.

(౮) మా. వెంకట కృష్ణయ్యగారు (౧) నిమ్మగడ్డ (౨) కప్రానుపాలెము.

(౯) బొడ్డపాటి వెంకటేశ్వర రావుగారు (౧) చిరిచింతల (౨) నూజెల్ల (౩) పోలకొండ.

(౧౦) అన్నామర్ల రామశోగయ్యగారు (౧) చిట్టి గూడూరు (౨) గూడూరు (౩) తలకూరు.

(౧౧) పరిమి వెంకటపిచ్చయ్యగారు: ౧. కొర్రగుంట పాలెము ౨. అన్ననరము ౩. శింగరాయపాలెము ౪. వదాలి.

(౧౨) అట్లూరి వీరరాఘవరాయి చౌదరిగారు: ౧. వానపాముల ౨. వెంట్రప్రగడ ౩. ముదునూరు.

౧౩. పరుచూరి లింగయ్యగారు: ౧. పొరిటిగడ్డ.

౧౪. డిట్లకవి వీరరాఘవయ్యగారు ౧. వడ్లమన్నాడు.

౧౫. పెద్దప్రోలు శేషయ్యగారు: ౧. పెద్దప్రోలు.

ఇంతవరకు సభ జరిగినతర్వాత జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడైన శ్రీయుత ఆత్మూరి నాగేశ్వరరావుగారు సభాధిపత్యము వహించిరి.

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా సంఘముతరపున ౧౫ గ్రామములకు ఒక్కొక్క ప్రచారకుని నియమించి, అట్టి ప్రచారకుడు విధిగా జిల్లాతరపున ప్రతి గ్రామములో రాలిముల నభివృద్ధిపరుచుట, దూదని రాలిములకు నష్టముచేయుట, సరియగు తిన్న నివాసును సుఖోదకముగా వడికించుట గ్రామసంఘముల స్థాపించి అభివృద్ధిపరచుట, అట్టి ప్రచారమును గ్రామసంఘ కార్యదర్శిగాని, జిల్లా సంఘసభ్యుని సహాయమునగాని లేక స్వయముగాగాని, అవసరమైనచోట శెవ్యూరిటీతో నిర్వహింపవలెనని యీసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

కార్యనిర్వాహకసభ సమావేశము

లోగడ జరిగినట్లే యీ సంవత్సరము కూడా ప్రెసిడెంటు ఆత్మూరి నాగేశ్వరరావుగారుగాని, బందిరులోనున్న ముట్నూరి కృష్ణారావుపంతులుగారు గాని సర్వాధికారములతో మోటారుఅనుజ్ఞాధికారులుగా నుండివ్యవహరించుటకును, అవసరమైనపుడు యీ అనుజ్ఞాధికారులు తమ అధికారమును తమ యిష్టమువచ్చినవారికి తాత్కాలికముగా నొసంగవచ్చునని తీర్మానించడమైనది.

కొడాలి, మేమూరు, హిందీ పాతకాలలకు ధనసహాయము విషయమై మామూలు ప్రకారము మొత్త ఖర్చు 2/3 వంతు గ్రామములు ఖర్చుచేసిన పిదప 1/3 జిల్లా సంఘమువారు సహాయముచేయ తీర్మానించిరి.

ఆఫీసు గుమాస్తాపనికై వచ్చిన దరఖాస్తుల విషయమును ప్రధాన కార్యదర్శియు, అధ్యక్షులును సలహాదించుకొని తమ కిష్టమువచ్చినవారినిద్వారాచేసిరాబోవుకార్యనిర్వాహకవర్గము వారి అంగీకారమును బొందవలెను. సాధ్యమయినంత త్వరలో పాతగుమాస్తాను విడుదలచేయవలయును.

దండమాడి గోపయ్యగారిని కమిషనరీయరము ఫీర్కాలో పనిచేయుటకు నెల ౧కి రు ౨౦-౦-౦ మీదను, చల్లపల్లి ఫీర్కాలో పనిచేయుటకు కొడాలి నరసింహారావుగారిని నెల ౧కి రు ౨౦-౦-౦ శీతము మీదనున్న, ఇప్పకొండ వెంకట మాంబగారిని నెల ౧కి రు ౧౫-౦-౦ శీతముమీదనున్న, కర్రా వెంకటేశ్వర రావుగారిని నెల ౧-కి రు ౨౦-౦-౦ శీతముమీద బందరు తాలూకాకును ప్రచారకులుగా ఏర్పాటు చేయడమయినది.

ముదినేపల్లి వం తెనవద్ద దుక్కిపాటి ప్రసాదరావుగారు, దుక్కిపాటి రామనాధయ్యగార్లు జాయంటు హామీమీద రెండు వేలరూపాయలకు మించకుండ ఒక ఖద్దరు డిఫా కాఖను నెలకొల్పవలె ననియు అందులో గుమాస్తాగా వారికి యిష్టమువచ్చిన వారిని నెల ౧కి రు ౨౦-౦-౦ల శీతముమీద ఏర్పాటు చేసికొన

వచ్చుననియు, ఇంటిఅద్దెలు సాదరు ఖర్చులు వగైరా వేరుగా నొసంగబడుననియు యీవిషయమై గుడివాడ హేతునకువలెనే తగిలిన ఖరారునామాను వ్రాయించుకొని కార్యదర్శి వెంటనే పని ప్రారంభించవలయునని తీర్మానించడమైనది.

ఈజిల్లాలో ప్రచారకులందరును ౧౫ దినములు కార్యస్థానములోనుండి దూడకుటను, శేర్పూడినవలయుననియు, వారి కీసందర్భములో నయ్యేఖర్చులన్నియు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారి నొసంగవలయుననియు తీర్మానించడమయినది.

లోగడ తీర్మానముప్రకారము తాత్కాలికముగ కార్యదర్శి కార్యనిర్వాహక సభ్యులలో నెవ్వరికైనను అధికారము నొసంగు చుండవచ్చును.

కృష్ణాజిల్లాలో ఆపరేటివు బ్యాంకులోనున్న తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమువారి కరెంటు కాతాను శోశాధిపతి భో. పట్టాభి శీతారామయ్యగారివేర మార్చి వ్యవహరించు చుండవలెననియు, ప్రధానకార్యదర్శివద్ద యెప్పటికప్పుడు నిత్య వ్యవహారములకై నూరు రూపాయల ప్యాస్ బుక్ మునుపుంచుకొనుచుండవలయుననియు, ౭.౦.౨౦.౨౧ ప్రెసు ఆదరణ క్రిందనున్న ఖద్దరు డిఫాకు సరుకుయ్యివలెగా పుడు, ఆసరుకు ఖరీదుమొత్తము చెల్లించుటకై శోశాధిపతీలెనను కార్యదర్శి చీఫ్ వ్రాయుచుండవలెననియు తీర్మానించడమైనది.

డిట్లకవి వీరరాఘవ య్యగారు ప్రచారపురస్కార తనిఖీపని చూచుచుండవలెను.

ప్రచారకులును, శీతముమీద పనిచేయు నితర ఉద్యోగీయులును తమయొక్క విధాయకధర్మములను ఏకారణముచేత నైనను మానవలసి వచ్చునపుడు సాధ్యమైనంతవరకు కార్యదర్శికి వ్రాసి నెలపుసొందుచుండవలెను. అనివార్యమయిన సందర్భము లలో భుక్తమైన కాలమునకు నెలపు దరఖాస్తును పంపుకొనవలెను.

ఆత్మూరి - నాగేశ్వరరావు

అధ్యక్షులు.

భైరవశిల్ప - వెంకటసుబ్బారావు

జనరల్ శ్రీకటారి.

క్రిష్టిగిరి డి. మునసబు కోర్టులో

O. P. 12/1921

స్మతం

వాది:—నంజమ్మ.

ప్రతివాది:—గోవిందప్ప.

వైదొన వాది నంజమ్మ తనమొగుడి లావాదేవి వనూలు చేయుటకు వార్డు సర్టిఫికేట్లు గావలెనని దావాతెచ్చినది. అది 15-8-24 లో వాయిదా ఏర్పడినది.

ఆక్షేపించువారు ఆదినం ఆక్షేపించవచ్చును.

కె. రామస్వామయ్యంగార్ బి. ఎ., బి. ఎల్.

వాదితరపున వక్టీలు, క్రిష్టిగిరి.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (కుడి అణాలు)

వెలుగులభము! (పోస్తుఖర్చులప్రత్యేకము) గుణమధికము

శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి శైత్యకాస్తము

ఈమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవులింతలు,

అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల

యందు బలతయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శరీరస్పృహ

క్రేళ్లు, అస్థులు, మొదలగువనియందు గలిగిడి నొప్ప

లను బోగొట్టి దేహమును మంచి యారోగ్యమునకు

దెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేహనాశ నొప్పలను వెంటనే

మాన్యును. యందు ఆ నేకవిషధులు చేరినవి. అనుభవము

గల ఔషధముగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్ప

వచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్తు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

దర్శి 1-కి కుమ్మకు తైలము రు. 0-8-

ఈతైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు,

కుమ్మలకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

అమృతాంజనం డిపో, మడరాసు - బొంబాయి.

జాతీయవిద్యావిధానము

విద్యార్థులు, ౬, ౭ తరగతులలో సంస్కృతమునుగాని
 ఇంగ్లీషునుగాని యైచ్చికముగ నభ్యసించవచ్చునని పైచెందు
 నియమాలలో నితరపాఠముతో బాటు నభ్యసించగలిగిన విధముగ
 ప్రత్యావిధానమున గనబరచిన రూపమును నూచించిరి. ప్ర
 యముగ నీభాషల నభ్యసించదలచినను ౨ సంవత్సరముల
 చుట్టకావ్యములు పూర్తిజేయుట యసంభవమని తోచు
 చ్చుది. మనరాష్ట్రమున నేవిద్యాలయమునైన నింతకన్న

వల సీసా 1-కి రు 0-6-0 వి. పి. సహా 0-11-0
ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జిల,
గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన
వెంట్రుకలకు హానిగలుగక చక్కచక్క బెరుగ గలదు.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ఈ శైలము మంచినువాసన గలిగి మిగడవలె నుండును.
అమ్మలాంజనము దీపో బొంబాయి, మృదాను.

అమృతాంజనము

కపహరి

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. పి. హా రూ 1-6-0

దగ్ధ శ్వాసకోశములందు బలహీనతలన ఏర్పడును. ఇది అశ్మకవిధముల శ్వాసములన ఏర్పడిన దగ్ధ. శిశుకాలము ప్రబలిండు దగ్ధ. శ్వాసకోశముల నూత్ని నాశములందు ఏర్పడుదగ్ధ. ఉబ్బునము, తయగ్ధ దగ్ధకు నేనివలనను తుండు దగ్ధ విధమును బట్టి యుండును.

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-2-0 డజన్ 1 కి 1-4-0

కుదంతచూరముతో పండ్లతోముటులన చిగుళ్లు గట్టిపడును, చిగుళ్లునుండి రక్తము కారకుండును. నోటదగ్ధంధములేక యండును. పండ్లముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

స్వస్థసామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.

గ్రహణి మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0

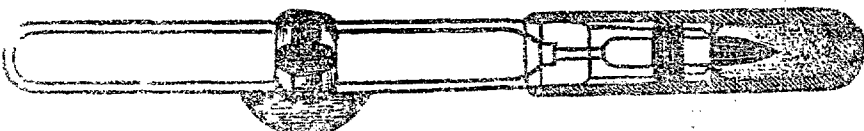
రక్తచేతనములు, బంకవిరేచనములు, జిగటవిరేచనములు, అజీర్ణవిరేచనములు, నీటివిరేచనములు, మొదలగువిధముల మాత్రలను మూడుపూటలు నేనించిన తోడనే నివిధిసోపునోపిటిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. వెంటనే గుణ మిచ్చును.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుకెట్టివిది మదరాసు

నెట్ వ ఫిల్లింగు

"ఆ గేట్"

ఫరంబిన్ వేనా

హాల్-లెన్స్ పెన్ ప్రపంచమునందు, నూతనఫక్కి అని చెప్పుదగు ఈ "ఆ గేట్" కలము, అమెరికా ఆఫ్ ఫియా, యుజ్ లు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇత్తుడిప్పుడు మన హిందూదేశమునందు కూడ విక్రయముగా జూరబడినది. మొదలుచున్నది. **సాదారణములైన "ఆ గేట్" కలము** 2957
మామూలుగా ఉపయోగించబడు ఈ కలము "ఆ గేట్" గా జూరబడి నుపయోగించుట యిచ్చుకమును మానక ఇతరము. ఒకరూపి సీరాలో ముంచినయెడల అందు నిమిషములకులకు చక్కగా వ్రాయును. (2957)
విక్రయము విక్రయము డిపో మదరాసు

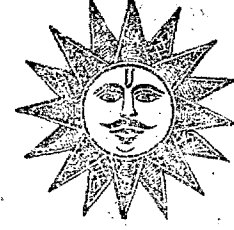
ERAX - LEMON SOAP.

బోరక్సు నిమ్మ నబ్బు

కోరమునకు మృదుత్వము, చల్లకదనమునిచ్చును. సువాసనగలదు.
10 తులముల డబ్బీ 1 కి ఖరీదు 0-2-0
30 తులముల కోపు ఖరీదు 0-5-6
1 డజను 15-0-0, గ్రోసు 15-0-0
కర్పూరపు నబ్బు 0-3-0, కార్పూరీకు 0-3-0
Agents Wanted. ఏజంట్లు కావలెను. (1548)
R. Venkatappiah, Proprietor.

కృష్ణానబ్బు కంపెనీ, మచిలీపట్నం.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు మానద్య దొరకును. కొనువారు సూర్య మార్కును గమనింపుడు.
కరస్పాక్ డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:— 1490
ఎస్. నారాయణ డి కంపెనీ, 21, హామం ఏధి, బొంబాయి.

నాల్గవైస బస్సుల

ఈ దినము నువ్వారించిన మిల్లులో తయారగుచున్న బస్సులు, హిందూదేశపువిల్లు ను బలోనున్న, ఖడ్గద సూలలో నున్న, హిందువుల పరిశ్రమచేసెనున్న, నకల పైనపట్టువున్న, ప్రతి వస్త్రాభరణముతోనూ తయారుచేయబడి, బహువరస వైనధరలకు. భాగ్యవంతులకు, బీదసాధులకు, పిలుగా యుండే లాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె పిల్లనలె చాకగా యేర్పాటు చేసి విక్రయించుచున్నాము.
వర్ కులకు (హోలకేలు) మొత్తపు బేరమునకు, కం ట్రాన్సులకు చాలా వ్యాపారపిల్లు కట్టజేసి నాము గనుక ధరలు తెలియగోలినవారు యాక్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చార్జీ లేకుండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంశిలు బస్సులు ప్యాకెట్టు 6 కి ఖరీదు, రూ 6 0-0
మానెలలు — ఆంధ్రహాజిరీము న్న, (1458) తేజవాడ, ఏప్రి 30?

కా మి ని యా నూ నె

వెంట్రుక లేఅందము. రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుదు.

వెంట్రుకలు దువ్విసపుడు ఊడకమున్నే త్వరపడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పాడగును. అట్లుకాకుండా

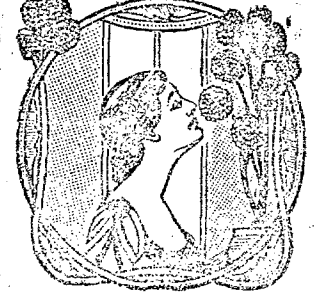
నేడే కామియానూనెను వాడి సత్వరముగా శిరోజముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకల కేజాడ్యమున్నను మాన్చి ఈ దివ్యావధము వానిని మెత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును. ఒకవరీక్షవల్లమికే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతిశుభ్రపరచును. బుడ్డివెల 1 రూపాయి. 3 బుడ్లఖరీదు రూ 2-10-0.

126 ఏపీచార్జీల్లు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు

(రిజిస్టరుచేయబడినది)

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 } మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న పరిమళ
1 ట్రాం బుడ్డి 0-12-0 } మన్నిదిశలను వ్యాపించును.
1/2 ట్రాం బుడ్డి 0-8-0 }

వై కామినియానూనె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులమ్ము ప్రతిచోటను విక్రయించబడును. లేకున్న సోలుపజెంట్లగు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 జమ్నామిడి, బొంబాయి అని వ్రాసిన బయ